

VIRŠI

Akciju sabiedrība "VIRŠI-A"
Vien. reģ. Nr. 40003242737
Kalna iela 17, Aizkraukle, Aizkraukles pagasts, Aizkraukles novads, LV-5101
www.virsi.lv

SASKANOTS:

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta
Vidzemes reģiona brigādes Valmieras daļa

2022. gada

13.jūlijā

APSTIPRINĀTS:

AS "VIRŠI-A" valdes priekssēdētājs

2022. gada

17.augustā

Jānis Viiba

DEGVIELAS UZPILDES STACIJAS "VALMIERA"

Patversmes iela 12, Valmiera, Valmieras nov., LV-4201

CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

PĀRSKATĪTS:

RĪGA, 2022

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

VIDZEMES REĢIONA BRIGĀDE

Tērbatas iela 9, Valmiera, LV-4201; tālr.: 64233468, e-pasts: vidzeme@vugd.gov.lv; www.vugd.gov.lv

Valmierā

13.07.2022. Nr.22/10-1.8/116
Uz 07.07.2022. Nr. Nr. A-7/2022-430 uz
04.07.2022. Nr.22/10-1.8/102

Akciju sabiedrība "VIRŠI-A"
e-pasts:birojs@virsi.lv

Par degvielas uzpildes stacijas
"Valmiera" civilās aizsardzības plāna
saskaņošanu

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Vidzemes reģiona brigāde 2022.gada 8. jūlijā saņēma Jūsu iesniegumu ar lūgumu izskatīt Civilās aizsardzības plānu objektam- akciju sabiedrības "Virši-A" degvielas uzpildes stacijas "Valmiera" Patversmes ielā 12, Valmierā, Valmieras novadā (turpmāk-plāns).

Informējam Jūs, ka plāns izstrādāts atbilstoši Ministru kabineta 2017.gada 7.novembra noteikumiem Nr.658 "Noteikumi par civilās aizsardzības plānu struktūru un tajos iekļaujamo informāciju" ceturtās sadaļas prasībām un plāns tiek saskaņots atbilstoši Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likuma 10.panta pirmās daļas 2.punkta prasībām.

Komandiera pienākumu izpildītājs
pulkvežleitnants

Alberts Pundurs

Inese Ozola-Bondare 64233471
inese.ozola@vugd.gov.lv

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR
LAIKA ZĪMOGU

SATURS

1. PAAUGSTINĀTAS BĪSTAMĪBAS OBJEKTA NOSAUKUMS, ATRAŠANĀS VIETAS ADRESE UN ZEMESGABALA KADASTRA APZĪMĒJUMS	4
2. INFORMĀCIJA PAR PAAUGSTINĀTAS BĪSTAMĪBAS OBJEKTA GEOGRĀFISKO IZVIETOJUMU UN OBJEKTA APKĀRTNES METEOROLOGISKĀS, HIDROLOGISKĀS UN KLIMATISKĀS RAKSTUROJUMS	4
3. PAAUGSTINĀTAS BĪSTAMĪBAS OBJEKTA UN TĀ DARBĪBAS RAKSTUROJUMS	5
3.1. Darba laiks, cilvēku skaits objektā darba laikā un ārpus darba laika	5
3.2. Tehnoloģiskie procesi un iekārtas	5
3.3. Vispārīgs inženiertehnisko sistēmu un aprīkojuma raksturojums	6
3.3.1. Ūdensapgāde (tai skaitā ugunsdzēsības vajadzībām)	6
3.3.2. Kanalizācija	7
3.3.3. Elektroapgāde	7
3.3.4. Siltumapgāde	8
3.3.5. Ventilācija	8
3.4. Objekta apsardzes sistēma	8
3.5. Objekta iekšējie apdraudējumi, tai skaitā bīstamās iekārtas un maksimālie objektā uzglabājamo bīstamo vielu daudzumi	8
4. KOPSAVILKUMS PAR PAAUGSTINĀTAS BĪSTAMĪBAS OBJEKTA RISKU NOVĒRTĒŠANU	11
4.1. Risku scenāriji	14
4.2. Risku matricas	21
5. ZINAS PAR PAAUGSTINĀTAS BĪSTAMĪBAS OBJEKTA APKĀRTNES TERITORIJU, KURU VAR IETEKMĒT AVĀRIJA, TAI SKAITĀ INFORMĀCIJA PAR TO IEDZĪVOTĀJU UN BLAKUS ESOŠO OBJEKTU SKAITU, KURUS VAR IETEKMĒT AVĀRIJA PAAUGSTINĀTAS BĪSTAMĪBAS OBJKTĀ	23
6. INFORMĀCIJA PAR CIVILĀS AIZSARDZĪBAS ORGANIZĀCIJU PAAUGSTINĀTAS BĪSTAMĪBAS OBJKTĀ UN ZINAS PAR ATBILDĪGAJIEM DARBINIEKIEM UN VIŅU PIENĀKUMIEM	23
6.1. Persona (vārds un uzvārds), kas pieņem lēmumu par objekta civilās aizsardzības plāna īstenošanas sākšanu, rīcības koordinēšanu, avārijas bīstamības un seku samazināšanas pasākumu vadīšanu objektā avārijas vai tās tiešu draudu gadījumā un kas ir atbildīga par seku likvidēšanas pasākumu veikšanu pēc avārijas	24
6.2. Persona (vārds, uzvārds, tālruņa numurs un elektroniskā pasta adrese), kas ir atbildīga par sakariem ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu un citām institūcijām ikdienā un sadarbību ar minētajām institūcijām avārijas vai tās tiešu draudu gadījumā	24
6.3. Informācija par darbinieku pienākumiem attiecībā uz civilās aizsardzības nodrošināšanu un avāriju ierobežošanu un likvidēšanu objektā	24
6.4. Informācija par objektā izveidotajām reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumu veikšanas vienībām vai ugunsdrošības, ugunsdzēsības un glābšanas dienestu	24
7. INFORMĀCIJA PAR DARBINIEKU APMĀCĪBU RĪCĪBAI AVĀRIJAS GADĪJUMĀ, CIVILĀS AIZSARDZĪBAS JAUTĀJUMOS UN PIRMĀS PALĪDZĪBAS SNIEGŠANĀ	24
8. APRAKSTS PAR PASĀKUMIEM, KAS SAMAZINA RISKU DARBINIEKIEM DARBA VIETĀ UN CITĀM PERSONĀM, KAS ATRODAS PAAUGSTINĀTAS BĪSTAMĪBAS OBJEKTA TERITORIĀ	25
8.1. Darbinieku brīdināšana par draudiem, informēšana par rīcību avārijas vai katastrofas gadījumā un veicamajiem aizsardzības pasākumiem, kā arī turpmākā informēšana	25
8.2. Šīs apraksts par darbinieku nepieciešamo darbību pēc brīdinājuma saņemšanas	25
8.3. Drošības pasākumi darbiniekiem un citām personām, kas atrodas objekta teritorijā	25
9. AVĀRIJAS DRAUDU REĢISTRĒŠANAS UN ĀREJĀS BRĪDINAŠANAS PASĀKUMU SISTĒMAS RAKSTUROJUMS	26
9.1. Kārtība, kādā reģistrē avārijas un avārijas draudus	26
9.2. Kārtība un veids, kādā atbilstīgā persona par avārijas draudiem vai avāriju ziņo Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam, attiecīgajai pašvaldībai un citām institūcijām	26
9.3. Informācija, ko iekļauj sākotnējā brīdinājumā, un kārtība, kādā sniedz turpmāko informāciju, kā arī detalizētāku informāciju, tīklīdz tā kļūst pieejama	26
9.4. Kārtība un veids, kādā brīdina objektā nodarbinātos, objekta apakšuzņēmējus, apakšnomniekus un apmeklētājus, kā arī iedzīvotājus	26
10. INFORMĀCIJA PAR PASĀKUMIEM	26
10.1. Pasākumi, kuri nodrošina avārijas draudu ierobežošanu un likvidēšanu, lai tie nepāraugtu avārijā, bet avārijas gadījumā – tās ierobežošanu, kontroli un likvidēšanu paaugstinātās bīstamības objekta teritorijā, kā	

arī samazina avārijas draudu vai avārijas iedarbību un nodarīto kaitējumu	27
10.2. Pasākumi, kuri saistīti ar cilvēku un vides aizsardzību paaugstinātās bīstamības objekta teritorijā avārijas gadījumā	27
10.3. Pasākumi, kuri nepieļauj vai aizkavē avārijas sekū izplatīšanos ārpus paaugstinātās bīstamības objekta teritorijas	27
10.4. Pasākumi, kuri nodrošina iedzīvotāju brīdināšanu un turpmāku savlaicīgu informācijas sniegšanu iedzīvotājiem apdraudētajā teritorijā, kur tas nepieciešams	27
10.5. Pasākumi, kuri nodrošina piesārņotās vietas izpēti, sanāciju un vides atjaunošanu, lai likvidētu avārijas iedarbību uz cilvēkiem vai vidi	28
11. DETALIZĒTS ŠĀDU BŪTISKĀKO AVĀRIJAS GADĪJUMĀ NODROŠINĀMO PASĀKUMU APRAKSTS	28
11.1. Evakuācijas pasākumi	28
11.2. Pirmās palīdzības un neatliekamās medicīniskās palīdzības pasākumi cietušajiem	28
11.3. Sabiedriskas kartības uzturēšana paaugstinātās bīstamības objektā un išķēršanas apsardze	29
11.4. Alternatīvā enerģijas avota nodrošināšana	29
11.5. Paaugstinātās bīstamības objekta darbības nodrošināšanas vai tās drošas pārtraukšanas pasākumi	29
11.6. Preventīvie, gatavības, reagēšanas un sekū likvidēšanas pasākumi	29
11.7. Pasākumi pēc avārijas, kas nepieciešami, lai novērstu, likvidētu vai būtiski samazinātu avārijas ietekmi uz cilvēkiem vai vidi	35
12. APRAKSTS PAR RĪCĪBU AVĀRIJAS DRAUDU VAI AVĀRIJAS NEVĒLAMO SEKU APJOMA VAI SMAGUMA SAMAZINĀŠANAI VAI IEROBEŽOŠANAI UN STĀVOKĻA KONTROLEI, NORĀDOT IEKĀRTAS, KAS JĀSARGĀ VAI JĀGLĀBJ NO AVĀRIJAS IETEKMES, KĀ ARĪ AVĀRIJAS IZEJAS, PULCEŠANĀS VIETAS UN EVAKUĀCIJAS CEĻUS UN KĀRTĪBU, KĀDĀ APSTĀDINĀMI TEHNOLOGISKIE PROCESI, IEKĀRTAS VAI OBJEKTI	35
13. RESURSU (ARĪ MATERIĀLO REZERVU, SIGNALIZĀCIJAS UN CITU DROŠĪBAS IEKĀRTU, ATBILSTOŠI APMĀCĪTU DARBINIEKU UN CITU PIEEJAMO RESURSU) RAKSTUROJUMS	36
13.1. Resursi, kas pieejami paaugstinātās bīstamības objektā	36
13.1.1. Agrīnās brīdināšanas sistēma, sakaru nodrošinājums	36
13.1.2. Ugunsdrošības un ugunsdzēsības inženiertehniskās sistēmas un aprīkojums	36
13.1.3. Paaugstinātās bīstamības objekta reagēšanas un sekū likvidēšanas pasākumu veikšanas vienības vai ugunsdrošības, ugusdzēsības un glābšanas dienesta materiāltechniskais nodrošinājums	37
13.1.4. Individuālie vai kolektīvie aizsardzības līdzekļi un to izmantošanas kārtība	37
13.1.5. Pirmās palīdzības sniegšanai nepieciešamo materiālu saraksts un to izvietojums objektā	37
13.1.6. Inženiertehnika, transports, darbarīki, speciālais apgārbs, materiālās rezerves vai uzkrājumi	38
13.1.7. Avārijas izplatību ierobežojošās iekārtas, avārijas noplūžu savākšanas iekārtas un rezervuāri, aizsargvalni, avārijas piesārņojuma noteikšanas ierīces un citas cilvēka drošībai vai vides aizsardzībai paredzētas iekārtas un aprīkojums	38
13.2. Resursi, kurus paredzēts piegādāt no citiem komersantiem saskaņā ar savstarpējās palīdzības un sadarbības vienošanos, kā arī laiks, kādā iespējams saņemt attiecīgos resursus	38
14. INFORMĀCIJA PAR LAIKU, KĀDĀ PĒC ATTIECĪGĀS INFORMĀCIJAS SANEMŠANAS VALSTS UGUNSDZĒSĪBAS UN GLĀBŠANAS DIENESTS UN CITI AVĀRIJAS DIENESTI VAR IERASTIES AVĀRIJAS VIETĀ	38
15. KĀRTĪBA, KĀDĀ SNIEDZAMA PALĪDZĪBA VALSTS UGUNSDZĒSĪBAS UN GLĀBŠANAS DIENESTAM UN VEICAMAS DARBĪBAS ĀRPUΣ OBJEKTA TERITORIJAS AVĀRIJAS BĪSTAMĪBAS VAI SEKU SAMAZINĀŠANAI	39
PIELIKUMI	
1. Paaugstinātās bīstamības objekta atrašanās vieta un objektā iespējamo avāriju sekū nevēlamās ietekmes zonas ārpus objekta teritorijas (M 1:5000)	
2. Riska samazināšanas pasākumu plāns (atbilstoši MK 07.11.17. noteikumu Nr. 658 4. pielikumam)	
3. Paaugstinātās bīstamības objekta plāns, kurā norādītas būves, galvenās inženiertehniskās komunikācijas, avārijas izejas un evakuācijas ceļi, ugunsgrēka dzēšanas iekārtas, agrīnās brīdināšanas ierīces, ugusdzēsības ūdensapgādes avoti, bīstamo vielu uzglabāšanas vietas	
4. Bīstamo ķīmisko vielu un maisījumu drošības datu lapas	
5. Apziņošanas shēma	
6. AS "VIRŠI-A" DUS darbinieku rīcība ārkārtas un nestandarda gadījumos	
7. Ar sadarbības institūciju noslēgtā līgumu kopija, ja avārijas ierobežošanai vai likvidēšanai paredzēts piesaistīt citu institūciju resursus	
8. Paaugstinātās bīstamības objekta bīstamo ķīmisko vielu un maisījumu glabātavas shēma	

1. PAAUGSTINĀTAS BĪSTAMĪBAS OBJEKTA NOSAUKUMS, ATRAŠANĀS VIETAS ADRESE UN ZEMESGABALA KADASTRA APZĪMĒJUMS

AS "VIRŠI-A" degvielas uzpildes stacijas (turpmāk tekstā – DUS) "Valmiera" adrese: Patversmes iela 12, Valmiera, Valmieras nov., LV-4201, kadastra apzīmējums: 96010061052.

2. INFORMĀCIJA PAR PAAUGSTINĀTAS BĪSTAMĪBAS OBJEKTA GEOGRĀFISKO IZVIETOJUMU UN OBJEKTA APKĀRTNES METEOROLOGISKĀS, HIDROLOGISKĀS UN KLIMATISKĀS RAKSTUROJUMS

DUS "Valmiera" atrašanās koordinātes: 57°54'71" ziemeļu platumis, 25°39'48" austrumu garums [avots: www.kartes.lgja.gov.lv]. DUS "Valmiera" robežojas ar Patversmes un Asteru ielām, ar pašvaldības neapbūvētu zemes gabalu un saimnieciskas darbības teritoriju Jāņa Enkmaņa ielā 10. Galvenās nozīmes autoceļš A3 Inčukalns—Valmiera—Igaunijas robeža (Valka) atrodas apmēram 300 m attālumā, Valmieras pilsētas transporta maģistrāle – Matīšu šoseja atrodas apmēram 350 m attālumā. Nekustamā īpašuma platība ir 0.275 ha, DUS teritorijas kontūra (ar sarkanu) un tā apkārtne redzama 2.1. attēlā [avots: www.kadastrs.lv], atrašanās vieta mērogā 1:5000 apskatāma 1. pielikumā.

2.1. att. AS "VIRŠI-A" degvielas uzpildes stacijas "Valmiera" novietojums un apkārtne

Gruntsūdens horizonta līmenis izvietojas ~3.0 – 4.2 metru dzījumā no zemes virsmas jeb apmēram 38 – 42 m vjl (absolūtajās atzīmēs). Nemot kopumā, gruntsūdens plūsma neapšaubāmi ir vērsta dienvidastrumu – dienvidu virzienā, tas ir – uz Gauju, kas ir dotā reģiona erozijas bāze. Ir iespējamas lokāla rakstura plūsmas virziena mainas, kas saistītas ar dažādu tehnogēno barjeru (pazemes komunikāciju) iespaidu. Gruntsūdens līmeņa svārstības, kas, galvenokārt, ir saistītas ar gadalaika maiņu, nemot vērā plašo vāji filtrējošo nogulumu izplatību, var sasniegt pat ~1.2 – 1.5 metrus [avots: Vidzemes reģionālās vides pārvaldes 28.12.2020. Atļauja B kategorijas piesārņojošai darbībai Nr. VA15IB0004].

Valmieras novada [...] teritoriju kopumā raksturo līdzens reljefs, vietām nelieli pauguri un vilņots reljefs. Teritorija atrodas vidēji 1 - 150 m virs jūras līmeņa. Ziemeļvidzemes zemienē atrodas vieni no plašākajiem purvu masīviem, kas īpaši izteikti ir novada austrumu daļā. [...] Klimatu ietekmē novada ģeogrāfiskais stāvoklis un teritorijas reljefs, lēzenu, zemu apvidu mijā ar paugurainām augstienēm. Baltijas jūras un Rīgas jūras līča tuvums iespaido klimata raksturu, samazina diennakts un sezonālās amplitūdas, sniega segas pastāvēšanas ilgumu, paaugstina vidējos temperatūras rādītājus. Klimats ir mēreni silts un mitrs. Vidējā gaisa temperatūra Valmieras novada teritorijā klimatiskās normas periodā (1981. - 2010. gads) tika noteikta no +5,5°C līdz +6°C. Vidējā gaisa temperatūra februārī ir aptuveni no -5°C līdz -4°C, taču jūlija mēnesī aptuveni no +17,4°C līdz +17,6°C. Gada vidējais nokrišņu daudzums ir amplitūdā 700 – 850 mm. Latvijai ir raksturīga augsta cikloniska aktivitāte, kas nosaka izteiktu laikapstākļu maiņu [avots: *Valmieras novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2022 – 2038 attīstības programma 2022 – 2028, Stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums, redakcija 15.11.2021.*].

3. PAAUGSTINĀTAS BĪSTAMĪBAS OBJEKTA UN TĀ DARBĪBAS RAKSTUROJUMS

Nodaļā raksturots DUS darba laiks un objektā esošo cilvēku skaits, DUS tehnoloģiskie procesi un iekārtas, inženier Tehniskās sistēmas un aprīkojums, DUS apsardzības sistēma un DUS iekšējie apdraudējumi.

3.1. Darba laiks, cilvēku skaits objektā darba laikā un ārpus darba laika

DUS darbība uz civilās aizsardzības plāna izstrādes laiku ir no 6.00 līdz 23.00 katru dienu, taču degvielu iegādāties iespējams 24 stundas diennaktī. Darba laiks dažādu iemeslu dēļ var tikt mainīts. DUS darbinieku skaits ir 7-12 cilvēki, no kuriem 1 ir DUS vadītājs un 6-11 ir DUS pārdevēji, vasarās arī DUS pārdevēja palīgi. DUS vadītāja darba laiks ir no 8.00 līdz 16.00, bet DUS pārdevējiem ir noteikts summētais darba laiks saskaņā ar grafiku. Vienlaicīgi esošo cilvēku skaits DUS teritorijā ir mainīgs – 1 līdz 30 cilvēki.

3.2. Tehnoloģiskie procesi un iekārtas

DUS teritorijā atrodas 6 pazemes uzglabāšanas rezervuāri:

- 1., 2. un 5. rezervuārā ar katru ietilpību 50 m^3 uzglabā dīzeļdegvielu,
- 3. rezervuārā ar 50 m^3 ietilpību uzglabā 95. markas benzīnu,
- 4. rezervuārā ar 50 m^3 ietilpību uzglabā lauksaimniecības dīzeļdegvielu jeb agrodīzeli,
- 6. rezervuārā ar 25 m^3 ietilpību uzglabā 98. markas benzīnu,

Vienā virszemes tvertnē 6 m^3 ietilpību uzglabā nebīstamu ķīmisko vielu maisījumu "AdBlue", kas paredzēts auto izplūdes gāzu attīrišanai.

DUS teritorijā ir plānots nobruģēt laukumu, uz kā izvietot 2 mobilos saspiecēs dabasgāzes (lietota abrīvatūra CNG, no angļu valodas – *compressed natural gas*) piegādes konteinerus, kurus savienot ar atsevišķi stāvošu "Nordic Gas" ražotu dispanseru – uzpildes vietu. Konteinerus, izvietotus uz auto piekabēm, piegādā ar bīstamo kravu pārvadāšanas (ADR) transportlīdzekļiem. Konteineros ir cilindriski saspiecēs dabasgāzes baloni ar to vadības sistēmām. Piekabes ir dažadas, vienā piekabē var būt līdz 70 gab. balonu ar katru balona maksimālo ietilpību 180 litri, baloni izvietoti 2 saīškos. Viena kontainera ietilpība ir līdz 5500 normālkubikmetru (Nm^3) dabasgāzes, bet balonā dabasgāze ir saspiesta līdz 1 % no tās tilpuma un sākotnēji atrodas pie ~250 bar spiediena. Šāds risinājums dod iespēju DUS uzpildīt arī ar CNG darbināmas automašīnas, kas Valmierā ir nepieciešams vismaz 1 klientam – atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumam. 3.1. attēlā apskatāms plānotais risinājums –

"GasOn" CNG piegādes konteinera ārpuse, iekšpuse un automašīnu "Nordic Gas" uzpildes dispensera modulis.

3.1. att. CNG piegādes konteinera ārpuse, iekšpuse un automašīnu uzpildes dispensera modulis

Sadzīves propāna – butāna gāzes balonus uzglabā 2 slēgtos virszemes metāla būros ar jumtu – vienlaicīgi maksimāli līdz 10 gab. no katra tilpuma (5, 27, 46 un 50 litru) baloniem. Visi sadzīves gāzes baloni, izņemot 50 litru, atbilst Eiropas Savienības drošības prasībām (ar aizsargātu balona vārstu un π zīmes markējumu).

Naftas produkti, saspieštā dabasgāze un "AdBlue" piedeva uz DUS tiek piegādāti ar specializētām automašīnām – ADR autocisternām. Mājsaimniecības gāzi piegādā fasētu balonos. Maksimālā degvielas ietilpība vienai autocisternai ir 36 m^3 vai 35 m^3 (degvielas autocisterna – 18 m^3 un piekabe – 17 m^3). DUS darbojas operatora klātbūtnē 6.00 līdz 23.00 (ja vien nav noteikts cits darba laiks), 23.00-6.00 iespējams iegādāties tikai degvielu.

Paaugstinātas bīstamības objekta bīstamo ķīmisko vielu un maisījumu glabātavas shēma apskatāma 8. pielikumā, bet bīstamo ķīmisko vielu un maisījumu drošības datu lapas – 4. pielikumā.

Mazumtirdzniecības veikalā un tās noliktavā ir neliels apjoms dažādu pārtikas un nepārtikas produktu, kā arī nelielos iepakojumos fasēta autoķīmija.

DUS vienlaicīgi ar benzīnu un dīzeļdegvielu var uzpildīt maksimāli 6 automašīnas, vēl 1 automašīnu varēs uzpildīt ar saspiesto dabasgāzi, taču stāvēšanā novietotas var būt vēl līdz 5 vieglajām automašīnām.

3.3. Vispārīgs inženiertehnisko sistēmu un aprīkojuma raksturojums

3.3.1. Ūdensapgāde (tai skaitā ugunsdzēsības vajadzībām)

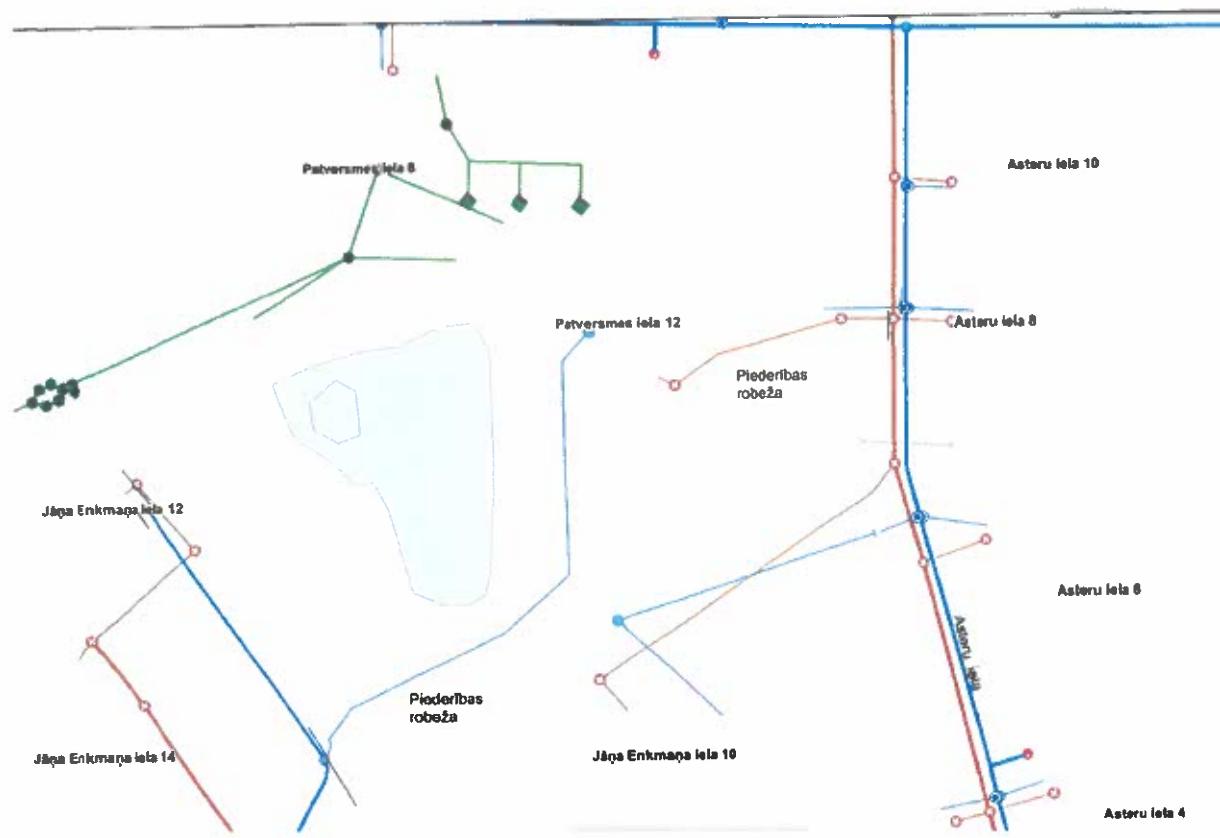
DUS nepieciešamā ūdensapgāde sadzīves vajadzībām nodrošināta no SIA "Valmieras ūdens" pilsētas maģistrālā ūdensvada. Ūdensvads nāk no Beātes ielas – 3.2. attēlā apskatāms SIA "Valmieras ūdens" robežplāns ar ūdens piegādes punktu (līguma pielikums). Ūdensvads (D25 ievada stāvvads, D32 cauruļvads) ievadīts nišā (bijušajā dūmenī) starp vadītāja kabinetu un priekštelpu – tā atslēgšanas vieta norādīta 3. pielikumā.

Ārējās ugunsdzēsības nodrošināšanai pieejams pilsētas cilpveida ugunsdzēsības hidrants Nr. 105-2 (D = 100), kas atrodas tiešā DUS tuvumā – Patversmes ielā 12 (novietojums redzams 3.pielikumā). Papildus vajadzības gadījumā ugunsdzēsības vajadzībām iespējams ūdeni ņemt no DUS tiešā tuvumā esoša pilsētas diķa (novietojums redzams 3.pielikumā).

NAFTAS PRODUKTUS AIZLIEGTS DZĒST AR ŪDENI !, jo naftas produkti ir vieglāki par ūdeni, tādēj paliek virspusē, turpina degt un līdz ar ūdens plūsmu izplatās! Dzēšot naftas produktus, VUGD ūdeni sajauc ar putu koncentrātu, kas ļauj nosegt naftas produktus un izolēt skābekļa piekļuvi.

3.3.2. Kanalizācija

Sadzīves noteikudeņi tiek novadīti uz SIA "Valmieras ūdens" pilsētas sadzīves kanalizācijas tīkliem ar pieslēgšanās vietu Asteru ielā – 3.2. attēlā apskatāms SIA "Valmieras ūdens" robežplāns ar sadzīves kanalizācijas pieņemšanas punktu (līguma pielikums).

3.2. att. Robežplāns ar ūdens piegādes un sadzīves kanalizācijas pieņemšanas punktiem

Lietus noteikudeņus savāc no DUS darba zonas, jumtiem un attīra lokālās attīrišanas iekārtās "FREYLIT 6EBS-RE 1,6". Iekārtās no nokrišņu ūdeņiem atdala suspendētās vielas un naftas produktus, pēc kā attīritos ūdeņus novada vidē – blakus esošajā meliorācijas grāvī. Attīrišanas iekārtu novietojums teritorijā norādīts 3. pielikumā.

3.3.3. Elektroapgāde

DUS elektroapgāde ir no pieslēguma centralizētajiem elektroapgādes tīkliem. Pie DUS fasādes ir uzskaites sadalne un galvenais skapis, iekštelpās – aizkases zonā izvietoti sadales skapji, kuros var atslēgt atsevišķu tehnoloģiju un iekārtu vai visa objekta elektroapgādi. Nevainojamas kasu darbības nodrošināšanai DUS ir uzstādīts nepārtrauktās barošanas bloks (UPS). Ilgstoša elektroenerģijas pārrāvuma gadījumā elektroapgādi nodrošina ar elektroģeneratoru, ko piegādā un pieslēdz uzņēmuma Tehniskās daļas elektriķi. Elektroģeneratoru pieslēdz galvenajā skapī (pie DUS fasādes) – pieslēgšanas vieta norādīta 3. pielikumā.

Uz plāna izstrādes laiku uzņēmumam pieejami savi elektroģeneratori ar sekojošiem parametriem:

- KOHLER SDMO (132 KW 238 A),
- KOHLER SDMO (62 KW 111 A),
- KOHLER SDMO (28 KW 47 A),
- Vanguard (9.6 KW 25 A).

Uz visām izejas grupām, no kurām barojās ūdenssildītājs, ir uzstādīti noplūdes strāvas aizsardzības automāti. Vajadzības gadījumā (avārijas noplūde, ugunsgrēks u.tml.) nobloķēt visus uzpildes sūkņus vienlaicīgi var ar **1 avārijas (STOP) pogu**, kas atrodas aizkases zonā, vai ar avārijas **(STOP) pogu kases sistēmā**. Nobloķēt konkrētu uzpildes vietas sūkni var ar pogu **"Apstādināt"** kases sistēmā.

3.3.4. Siltumapgāde

DUS ēkas apsilde nodrošināta ar elektrisko sildītāju palīdzību.

3.3.5. Ventilācija

DUS ēkā nav ventilācijas sistēmas – gaisa apmaiņa norit caur periodiski atvērtām durvīm, logiem. Par dabīgās ventilācijas kanālu izmantots ķieģeļu dūmvads (12 x 12). Tualetei ir ierīkota izplūde tieši sienā caur restītēm, kā arī ir vēdlodziņš.

3.4. Objekta apsardzes sistēma

AS "VIRŠI-A" noslēgts sadarbības līgums ar apsardzes pakalpojumu uzņēmumu SIA "Mega Sargs". Teritorijā ir izvietotas daudzas videonovērošanas kameras, kuras ikdienā uzrauga DUS personāls, uzņēmuma drošības virsnieks un apsardzes uzņēmums. DUS ir ierīkota apsardzes signalizācija, darbiniekiem ir 2 signalizācijas (trauksmes) pultis. Nospiežot signalizācijas (trauksmes) pulta pogu vai saņemot ugunsgrēka trauksmi, apsardzes darbinieki nekavējoties izbrauc uz objektu.

3.5. Objekta iekšējie apdraudējumi, tai skaitā bīstamās iekārtas un maksimālie objektā uzglabājamo bīstamo vielu daudzumi

Visi rezervuāri un spiedieniekārtu kompleksi, kuros uzglabā bīstamas ķīmiskas vielas vai maisījumus, ir bīstamas iekārtas. Bīstamības avots ir arī degvielas sūkņi un bīstamās kravas piegādes automašīnas. Visa DUS ir paaugstinātas bīstamības objekts. DUS tehnoloģiskā shēma apskatāma 8. pielikumā. Maksimālais teorētiskais uzglabāto ugunsbīstamo, sprādzienbīstamo vielu un maisījumu apjoms, to bīstamības raksturojums uzrādīts 3.1. tabulā. "AdBlue" piedeva (32.5 % karbamīda šķidruma) ir ugunsdrošs un sprādziendrošs maisījums.

3.1. tabula

Maksimālais uzglabājamo bīstamo vielu un maisījumu apjoms, to raksturojums

Uzglabājamā viela vai maisījums	Uzliesmošanas temperatūra, °C	Sprādzienbīstamā koncentrācija gaisā, tilpuma %	Rezervuāru/ balonu kopējais tilpums, m ³	Rezervuāru maksimālais piepildījums	Relatīvais blīvums, t/m ³	Maksimālis daudzums, t
Dīzeļdegviela	>55	2-3	200	90%	0.830	149.40
Benzīns	< -40	1-6	75	90%	0.775	52.31
Propāns-butāns (mājsaimniecības gāze balonos)	-104.4	1.9-9.5	2 kg (5 L baloni), 11 kg (27 L baloni), 19 kg (46 L baloni), 21 kg (50 L baloni)			0.53
Metāns (saspiesta dabasgāze)	-104	5-15	25.2	saskaņā ar tehnoloģiju	0.200 (pie 230 bar)	5.04

Benzīns ir īpaši viegli uzliesmojošs šķidrums – tā nooplūdes gadījumā uz zemes izveidojas peļķe, no kurās virsmais izgaist benzīna tvaiki, kas var veidot uguns un sprādzienbīstamas koncentrācijas gaisā. Izgarojumi (tvaiks) ir smagāks par gaisu, tādēļ tas uzkrājas zemākos punktos, tādējādi radot augstāku bīstamību. Pie bīstamības avotiem pieskaitāmas visas tehnoloģiskās iekārtas, kurās atrodas benzīns. Sprādzienbīstamas benzīna koncentrācijas veidojas autocisternu un rezervuāru brīvajā tilpumā. Atsevišķos gadījumos (intensīva nooplūde uzpildes laukumā) uguns un sprādzienbīstamas koncentrācijas var veidoties arī lietus noteikūdeņu attīrišanas iekārtu brīvajā tilpumā.

Dīzeļdegvielas iztvaikošanas spējas, salīdzinot ar benzīnu, ir būtiski zemākas. Kaut arī dīzeļdegviela ir gan degošs, gan uzliesmojošs šķidrums, atmosfēras temperatūrās uguns un sprādzienbīstamas koncentrācijas virs izlijušā šķidruma un tā apkārtne neveidojas. Zemas enerģijas aizdedzināšanas avota, piemēram, dzirksteles klātbūtne dīzeļdegvielas aizdegšanos neizraisīs. Tas pats attiecas arī uz citiem aizdedzināšanas avotiem, kas nespēj paaugstināt izlijušās dīzeļdegvielas vai tās daļas temperatūru virs uzliesmojuma temperatūras (>55 °C). Uguns un sprādzienbīstamas koncentrācijas normālos apstākļos nerodas arī daļēji vai pilnīgi nolieto cisternu un rezervuāru brīvajā tilpumā. Izgarojumi (tvaiks) ir smagāks par gaisu – uzkrājas zemākos punktos. Ārpus telpām izlijušas dīzeļdegvielas tvaiku ieelpošana cilvēkam ir mazāk bīstama.

Propāns-butāns (mājsaimniecības gāze balonos) ir sašķidrināta gāze, kas, tāpat kā benzīns un dīzeļdegviela, ir vieglāka par ūdeni – peld ūdenim pa virsu, tādēļ nedrīkst dzēst ar ūdeni. Izgarojumi – tvaiks ir smagāks par gaisu – nooplūdes gadījumā uzkrājas pazeminātās vietās (zemākajos stāvos, ieklākās), izveidojot sprādzienbīstamo mākonī. Šķidrās fāzes iztvaikošana izsauc temperatūras pazemināšanu – iespējams gūt apsaldējumus. **Propāna-butāna maisījums ir bīstamākais produkts DUS** – tam ir joti zema uzliesmošanas temperatūra un plaša sprādzienbīstamās vides koncentrācija gaisā.

Metāns (saspiesta dabasgāze) atmosfēras spiedienā ir vieglāka par gaisu, tādēļ, noplūstot vidē un uzreiz nesaskaroties ar aizdedzināšanas avotu (pietiek gan ar dzirksteli, kas var rasties, iedarbinot automašīnu, ieslēdzot un izslēdzot elektroapgāismojumu un citas elektroiekārtas vai arī caurvējā aizsitolties logiem/ durvīm), ūsākā laika posmā sajaucoties ar lielākām gaisa masām, atšķaidās vairāk par zemāko sprādzienbīstamo koncentrāciju.

Lai uguns eksistētu, vienmēr nepieciešami 3 elementi:

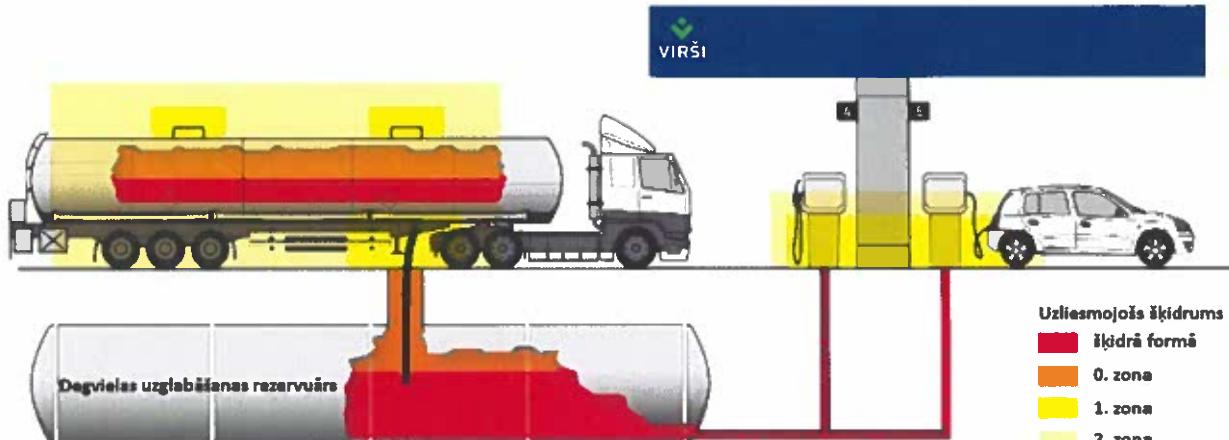
- nepieciešams skābeklis (degšana var notikt tikai skābekļa klātbūtnē),
- nepieciešama degtspējīga vielas (degviela),
- jābūt siltuma avotam, kas var sasniegt attiecīgās degvielas aizdegšanās temperatūru.

Lai notiku tu sprādziens, papildus šiem 3 elementiem ir nepieciešams vēl 4. elements – degvielas tvaiku koncentrācijai gaisā ir jābūt noteiktās robežās (sprādzienbīstamā koncentrācija gaisā, tilpuma %). Sprādzienbīstamas vietas iedala zonās, pamatojoties uz sprādzienbīstamas vides rašanās biežumu un pastāvēšanas ilgumu:

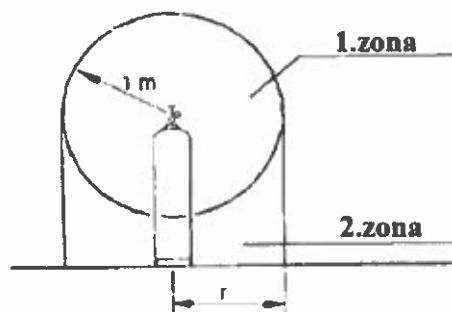
0. zona — vieta, kur sprādzienbīstama vide, ko veido gaisa maisījums ar uzliesmojošu vielu gāzes, tvaiku vai miglas veidā, **pastāv visu laiku, ilgstoši vai bieži**,
1. zona — vieta, kur sprādzienbīstama vide, ko veido gaisa maisījums ar uzliesmojošu vielu gāzes, tvaiku vai miglas veidā, var **dažreiz raisties normālos darba apstākjos, veicot tehnoloģiskajā (darba) procesā noteiktas darbības**,
2. zona — vieta, kur sprādzienbīstama vide, ko veido gaisa maisījums ar uzliesmojošu vielu gāzes, tvaiku vai miglas veidā, **nevarētu rasties normālos darba apstākjos, veicot tehnoloģiskajā (darba) procesā noteiktas darbības, bet, ja tā rodas, pastāv tikai īsu laikposmu**.

Sprādzienbīstamais zonējums degvielas uzpildes stacijā apskatāms 3.3. attēlā.

3.3. att. Sprādzienbīstamais zonējums degvielas uzpildes stacijā

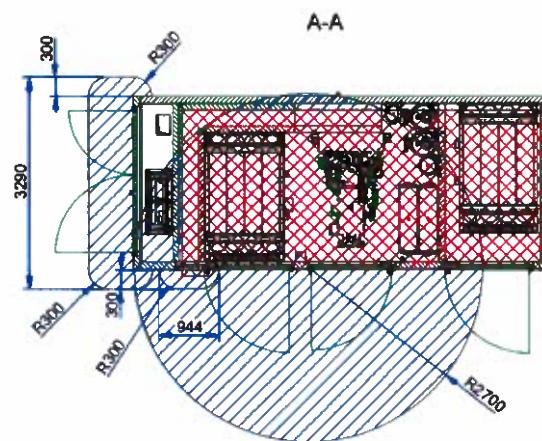
Saskaņā ar LVS 541-1:2011 "Sašķidrinātās naftasgāzes gāzapgādes sistēmu projektēšana, uzstādīšana un nodošana ekspluatācijā" noteikto 1 m rādiusā ap sašķidrinātās naftasgāzes balona ventili (skatieties 3.4. attēlu) un 2 m rādiusā ap ārpus telpām izvietotu >6 balonu grupu, pastāv 1. zonas sprādzienbīstama vide.

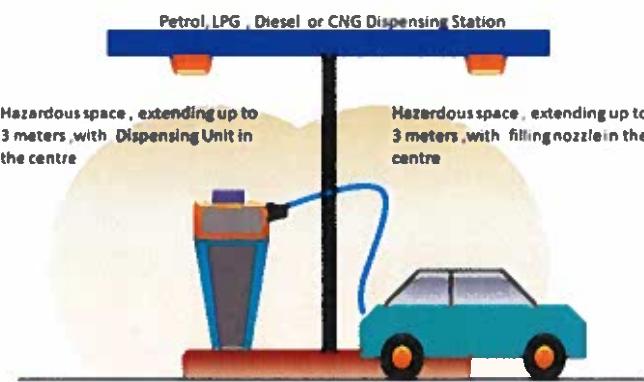
3.4. att. Sprādzienbīstamais zonējums ap gāzes balonu

CNG mobilās piegādes konteineriem nav veikts atsevišķs sprādzienbīstamās vides novērtējums, taču tas ir veikts AS "VIRŠI-A" vairākās DUS esošajām stacionārajām metāna kompresoru stacijām (CNG) – saskaņā ar ražotāja "Schwelm Anlagentechnik GmbH" norādīto informāciju **visa kompresoru stacija** (kompresors un balonu kaskāde jeb saišķi) ir 1. zonas sprādzienbīstama vide, bet 2.7 m ap drošības izplūdes izvadiem (virs stacijas) un 0.30 m ap vadības bloku ir 2. zonas sprādzienbīstama vide – skatīties 3.5. attēlu. Saskaņā ar 05.02.1997. "Aizsargjoslu likums" noteikto ap CNG mobilajiem konteineriem ir noteikta 10 metru aizsargjosla (22. panta (2) daļas 3) sadaļas h) apakšpunkts un 4) sadaļas c) apakšpunkts), tādēļ uzskatāms, ka līdz 10 metru attālumam pie nelabvēlīgākajiem apstākļiem var pastāvēt sprādzienbīstamas vides 2. zona.

Saskaņā ar pasaules praksi ir pieņemts, ka automašīnas uzpildes laikā ar jebkuru degvielas veidu (benzīnu, autogāzi, dīzeļdegvielu, saspilstu metānu) **3 m rādiusā** ap izplūdi no degvielas uzpildes iekārtas un automašīnas bākas pastāv sprādzienbīstama zona – skatīties 3.6. attēlu [avots: <https://expeltec.com/what-is-ex/>].

3.5. att. Sprādzienbīstamais zonējums kompresora stacijā un ap to (skats no augšas)

3.6. att. Sprādzienbīstamais zonējums automašīnas uzpildes laikā

SVARĪGI! Pie jebkuras degvielas noplūdes nekavējoši jāpārtrauc noplūde. Uz zemes noplūdušie naftas produkti ir jāsavāc, lai nepastāvētu iespēja naftas produktu izgarojumiem aizdegties un/ vai sprāgt – naftas produktus savāc ar absorbantu (vai smiltīm). Ar naftas produktiem piesūcināto absorbantu (vai smiltis) savāc un līdz izvešanai uzglabā bīstamo atkritumu konteinerā, kuru uzglabā atkritumu mājā. Uzņēmumā ir noteikta rīcība nelielai (līdz 10 litriem) un lielai (virs 10 litriem) degvielas noplūdei. Aizliegts izliet degtspējīgus šķidrumus kanalizācijas sistēmā.

4. KOPSAVILKUMS PAR PAAUGSTINĀTAS BĪSTAMĪBAS OBJEKTA RISKU NOVĒRTĒŠANU

Avārijas riska avoti DUS ir:

- ugunsgrēks,
- avārija iekšējos inženiertehniskajos tīklos,
- degvielas (benzīna, dīzeļdegvielas, sašķidrinātās gāzes, saspilstās dabasgāzes) uzglabāšana un pārsūknēšana.

Riska izpausmes veidi ir:

- naftas produktu noplūde ar toksiskās koncentrācijas gaisā izplatību,
- naftas produktu noplūde ar sprādzienbīstamās koncentrācijas izplatību,
- naftas produktu noplūde ar sekojošu aizdegšanos – siltuma izdalīšanās naftas produktu degšanas laikā, ar vai bez sekojoša "domino" efekta,

- gāzu zem spiediena eksplozija ar vai bez sekojoša "domino" efekta.

DUS iespējamie ugunsgrēka izcelšanās iemesli:

- elektroinstalācijas bojāumi, elektrisko vadu īssavienojumi u.c. (t.sk. klientu automašīnām),
- ugunsdrošības prasību neievērošana gan no klientu puses, gan veicot ugunsbīstamos darbus (t.sk. jaunprātīgas darbības),
- aizdedzināšanas avota (liesmas, dzirksteles, statiskās izlādes) izraisīta noplūdušas degvielas pelēs, gāzes mākoņa uzliesmošana.

Risku matrica ir iespējamības un ietekmes dimensiju attēlošanas paņēmiens, kas grafiski attēlo dažādus riskus salīdzinošā veidā. Matricu izmanto kā vizualizācijas rīku, kad ir identificēti vairāki riski, lai atvieglinātu dažādo risku salīdzināšanu. Riska matricas izmanto arī tam, lai palīdzētu noteikt, kuriem riskiem nepieciešama papildu vai sīkāka analīze vai kurš no konkrētajiem riskiem ir uzskatāms par kopumā pieņemamu vai nepieņemamu risku, pamatojoties uz tā novietojumu matricā *savots: "Katastrofu riska novērtēšanas rekomendācijas. Process un metode", Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests, 2018.*.

Iespējamo avāriju attīstības variantu un to seku novērtējums ir veikts saskaņā ar Nīderlandes kvantitatīvā riska novērtēšanas vadlīnijām. Balstoties uz šīm vadlīnijām, ir raksturota iespējamo avāriju radīto seku kaitīgās iedarbības izplatība, sniepta informācija par seku iedarbību uz cilvēku, kā arī, kur tas potenciāli iespējams, noteikta avāriju seku iedarbība uz blakus objektiem. Avārijas seku modelēšanai izmantota ASV federālo dienestu EPA (*Office of Emergency Management*) un NOAA (*Emergency Response Division*) izstrādātās datorprogrammu "ALOHA 5.4.7". Datorprogramma nenorāda modelējuma rezultātus, kas ir mazāki par 10 metriem. Saskaņā ar Latvijas viena no pieredzes bagātākā drošības eksperta Andra Maurāna novērojumiem programma "ALOHA" modelis pie maziem vēja ātrumiem ir stipri pārspilēts, bet tas ir vēlamī, lai redzam tiešām sliktāko iespējamo scenāriju.

Modelēšana jāveic bīstamākajām vielām un maisījumiem, kas konkrētajā situācijā ir, taču uzrādīta arī saspiestās dabasgāzes – CNG (*compressed natural gas*) jeb metāna avārija. Dizeļdegvielas radītais apdraudējums ir relatīvi zems. Savukārt saimniecības gāzes balonā esošā propāna-butāna maisījuma apjoms ir neliels – 50 L balonā ir 21 kg maisījuma. Ar brīvi pieejamo datorprogrammu "ALOHA 5.4.7" iespējams modelēt tikai tīras ķīmiskas vielas – piemēram, metānu, gāzes balonos esošo propānu un butānu, taču benzīna modelēšanai ieteicams izvēlēties pentānu, kam ir benzīnam joti tuvas ķīmiskās un fizikālās īpašības (saskaņā ar 27.08.2021. Vides pārraudzības valsts biroja semināra "Drošības pārvaldības sistēmas dokumentācijas sagatavošanas un izvērtēšanas procesa pilnveidošana" lektora Andra Maurāna ieteikto).

Par avāriju kaitīgās iedarbības pamatkritēriju pieņemts cilvēka dzīvības apdraudējums, nosakot cilvēka bojājas varbūtību. Par avārijas iedarbības uz cilvēka dzīvības robežvērtību visu veidu avāriju gadījumos pieņemta 1 % letalitāte (bojāja).

Toksiskās iedarbības raksturošana. Veikta toksisko koncentrāciju izplatību modelēšana, nemot vērā datorprogrammā un drošības datu lapā iekļautās tūlītēji dzīvībai vai veselībai bīstamās koncentrācijas IDLH (*Immediately Dangerous to Life or Health*), kas izteiktas miljondajās ppm (*parts per million*): 1500 ppm benzīnam un 500 000 ppm metānam (saskaņā ar metāna drošības datu lapā norādīto, datorprogrammā norādīta augstākā toksiskuma vērtība ir PAC-3/AEGL-3 = 400 000 ppm) – jo mazāks ir ppm rādītājs, jo toksiskāka ir viela vai maisījums. IDLH ir termins, ko lieto, lai raksturotu apdraudējumus, kuros akūta apdraudējuma iedarbība rada nopietnu tūlītēju veselības bojājumu, ievainojumu vai nāves risku.

Sprādzienbīstamās koncentrācijas raksturošana. Veikta sprādzienbīstamo koncentrāciju izplatību modelēšana, ņemot vērā datorprogrammā iekļautās vielu robežkoncentrācijas, kas izteiktas miljondaļās: 14 000-78 000 ppm benzīnam, 65 000-400 000 ppm metānam.

Sprādziena radītā pārspiediena iedarbības raksturošana. Atbilstoši Nīderlandes kvantitatīvā riska novērtēšanas rekomendācijās sniegtajai informācijai, cilvēka ķermenis tiešā veidā var izturēt samērā augsta pārspiediena iedarbību. Kā nozīmīgākās tiešās iedarbības sekas uz cilvēka ķermenī tiek minētas bungādiņu vai plaušu bojājumi, kas ir sagaidāmi pie 1.0 bar (bāru) augsta pārspiediena. Bīstamākā ir iekārtu un dažādu konstrukciju sabrukuma rezultātā radītā sekundārā iedarbība, kā arī iedarbība uz cilvēku, kas rodas, ja pārspiediena iedarbības rezultātā cilvēka ķermenis tiek triekts pret nekustīgu objektu. Līdz ar to riska novērtējumos par pārspiediena iedarbības robežvērtību tiek pieņemts **0.1 bar** augsts pārspiediens, kura rezultātā sagaidāma 1 % letalitāte [avots: "Vadlīnijas rūpniecisko avāriju riska objektu izvietošanas minimālo drošības attālumu un teritorijas izmantošanas un apbūves ierobežojumu noteikšanai teritorijas plānošanas dokumentos" Rīga, 2017].

Siltumstarojuma iedarbības raksturošana. Veicot siltumstarojuma iedarbības uz cilvēku aprēķinus, tiek izmantots 20 sekunžu iedarbības laiks, jo tiek uzskatīts, ka, sajūtot siltumu, cilvēks attālināsies no avārijas vietas. Par letāla siltumstarojuma iedarbību tiek uzskatīts tiešs kontakts ar liesmu. Līdz ar to par 100 % letālo iznākumu zonu tiek uzskatīta liesmas izplatības teritorija. Riska novērtējumos par siltumstarojuma iedarbības robežvērtību tiek pieņemts **10 kW/m²** intensivs siltumstarojums, kura rezultātā sagaidāma 1 % letalitāte [avots: "Vadlīnijas rūpniecisko avāriju riska objektu izvietošanas minimālo drošības attālumu un teritorijas izmantošanas un apbūves ierobežojumu noteikšanai teritorijas plānošanas dokumentos" Rīga, 2017].

Meteoroloģiskie dati. Tvaiku izkliedi atmosfērā ietekmē gaisa temperatūra, mitrums, vēja virziens un ātrums, saules radiācija un atmosfēras stabilitāte. Atmosfēras stabilitātes raksturošanai izmanto rādītāju, kas iedala 6 klasēs pēc Paskvila skalas. **Atmosfēras stabilitātes klases** apzīmē ar lielajiem burtiem A, B, C, D, E UN F atmosfēras stabilitātes klasei A atbilst Joti dinamiski laika apstākļi, ar brāzmainām vēja plūsmām. Savukārt F klase pamatā ir novērojama naktis laikā. Atmosfēras stabilitātes klasi lielā mērā ietekmē saules radiācija un mākoņainība, kas rada lokālas zonas ar atšķirīgām temperatūrām [avots: "Vadlīnijas rūpniecisko avāriju riska objektu izvietošanas minimālo drošības attālumu un teritorijas izmantošanas un apbūves ierobežojumu noteikšanai teritorijas plānošanas dokumentos" Rīga, 2017]. Saskaņā ar 27.08.2021. Vides pārraudzības valsts biroja semināra "Drošības pārvaldības sistēmas dokumentācijas sagatavošanas un izvērtēšanas procesa pilnveidošana" norādito sekas novērtējamas vismaz pie šādiem atmosfēras stabilitātes rādītājiem:

- **F atmosfēras stabilitātes klase ar vēja ātrumu 1 m/s un 5 m/s** – tie ir jaunākie avārijas attīstības apstākļi, kad gaisā ilgstoši saglabājas augsts toksiskums un sprādzienbīstamība,
- **D atmosfēras stabilitātes klase ar vēja ātrumu 5 m/s** ir ikdienišķa situācija – tās ir sekas, kas ir iespējamākās.

Avāriju seku modelēšanai izmantota meteoroloģiskā informācija no Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra publiski pieejamās vēsturisko novērojumu datu bāzes – modelēšana veikta pie apkārtējās vides gaisa temperatūras **10 °C** (vidējā gaisa temperatūra, ņemot vērā 8 mēnešus, kuros mēneša vidējā gaisa temperatūra $> 0^{\circ}\text{C}$). Lai arī Latvijas vidējā gaisa temperatūra ir zemāka (5.9°C), pie augstākām gaisa temperatūrām būs plašākas avārijas sekas. Izvēlēta mākoņainība – **7** no **10** (daļēji mākoņains), kas arī dod plašākas avārijas izplatības sekas, nekā skaidros īaikapstākļos. Modelējuma datorprogrammā norādīts Latvijas vidējais relatīvais gaisa mitrums – **81 %**. Lai arī tas nav dominējošais vēja virziens, avāriju seku izplatība attēlotā Z virzienā, jo šajā virzienā atrodas dienesta viesnīca (J. Enkmaņa iela 14) un 2 stāvu dzīvojamā māja ar 18 dzīvokļiem (J. Enkmaņa iela 1) tajā.

mērogotus datorprogrammas "ALOHA 5.4.7" dotos vizuālos modelējumus.

Par sliktāko avārijas attīstības variantu ar smagākajām sekām cilvēkiem un videi būtu autocisternas avārija – 1 sekcijas nehermētiskums (sabrukums), kuras rezultātā noplūstu līdz 7500 litriem benzīna. Tomēr avārijas noplūdes attīstību un iznākumu būtiski ietekmē pastāvošie laikapstākļi – piemēram:

- ja noplūduši degviela neaizdegas, tad sliktākie laikapstākļi ir bezvējš un augsta gaisa temperatūra – tādējādi rodas vairāk izgarojumu un tie koncentrējas, veidojot sprādzienbīstamu vidi (iespējama eksplozija). Mazākas avārijas sekas būs pie zemākām gaisa temperatūrām (zemāka iztvaikošana) un lielākam vēja ātrumam (mazāka iespēja veidoties sprādzienbīstamai videi),
- ja noplūduši degviela aizdegas, tad sliktākie laikapstākļi ir stiprs vējš – tādējādi ugunsgrēks pastiprināti izplešas,
- jebkurā situācijā lietus ir negatīvs faktors, jo naftas produkti ir vieglāki par ūdeni – tie paceļas virs ūdens virsmas un kopā ar ūdens straumi izplešas, radot lielāku iztvaikošanas/degšanas virsmu.

Ar pieejamo datorprogrammu nav iespējams modelēt un aprēķināt "domino efektu" jeb situāciju, kad 1 avārijas noved pie citas, tādējādi radot būtiski jaunākas sekas.

4.1. Risku scenāriji

1. SCENĀRIJS – benzīna noplūde automašīnas uzpildes procesā:

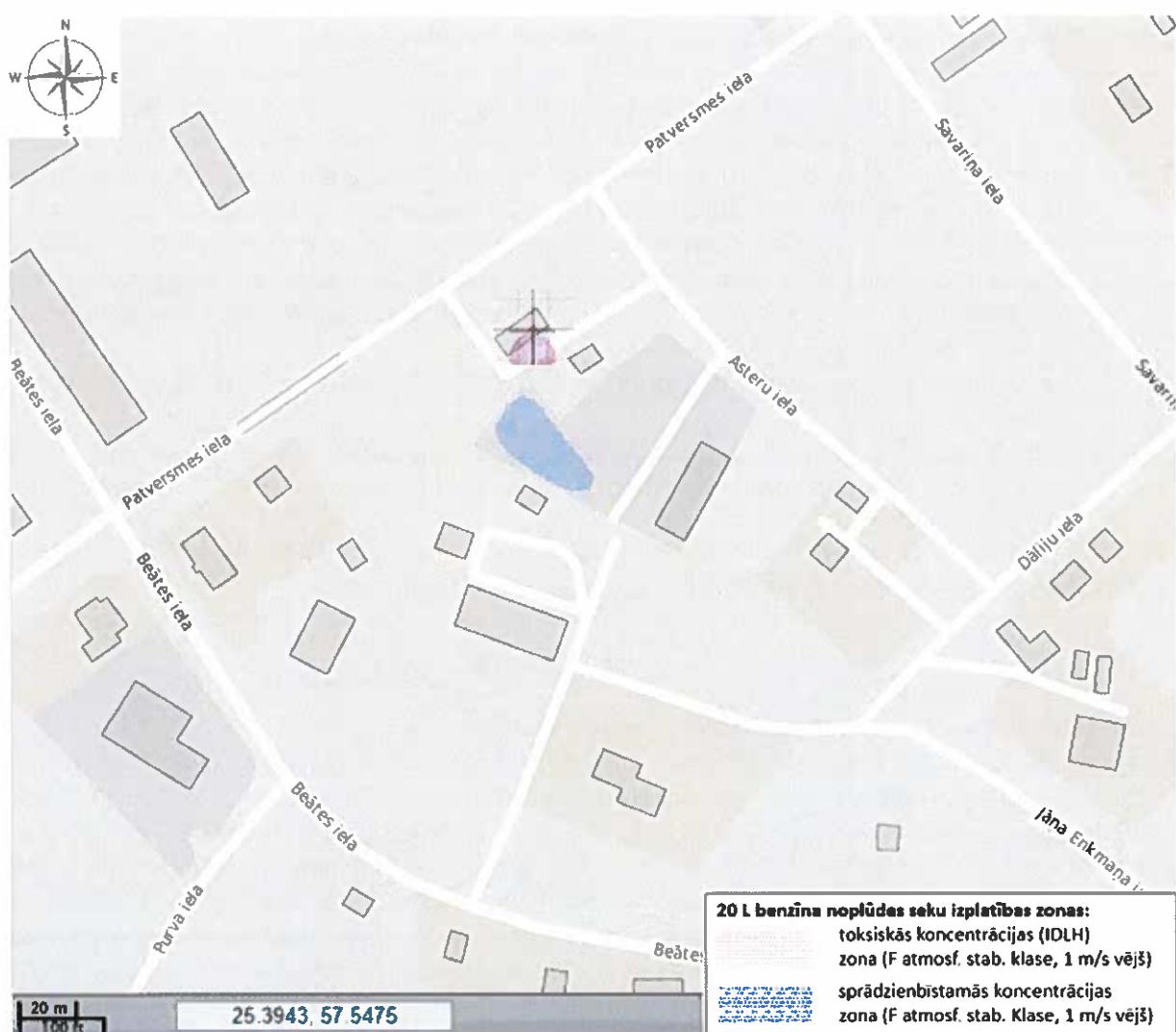
šāda noplūde var rasties vieglās automašīnas vai degvielas taras uzpildes laikā, pārlejot automašīnas tvertni, neuzmanīgi rīkojoties ar uzpildes pistoli vai mehāniski bojājot uzpildes lokano caurulvadu. Saskaņā ar Niderlandes kvantitatīvā riska novērtēšanas vadlīnijām, avārijas seku modelēšanas aprēķinos ir pienems, ka šāda veida noplūde tiks pārtraukta 30 sekunžu laikā, kā rezultātā, ievērojot padeves sūkņa ražību 40 L/min. (sūkni ar 120 L/min. ražību ir paredzēti tikai dīzeļdegvielas uzpildei), uz cietā seguma izplūdīs līdz 20 litriem degvielas. Izplūstot uz cieta seguma, var veidoties degvielas peļķe ar virsmas laukumu līdz 4 m². Noplūdušai degvielai iztvaikojot no peļķes, izplatīsies oglūdeņražu tvaiki, taču izveidot sprādzienbīstamu tvaiku masu šāds apjoms spēs tikai sliktākajos meteoroloģiskajos apstākļos – siltā bezvēja naktī.

Toksiskās koncentrācijas izplatīties maksimāli līdz 11 m, bet sprādzienbīstamā koncentrācija – maksimāli līdz 10 m. Toksiskās un sprādzienbīstamās koncentrācijas izplatības zonas attēlotas 4.1. attēlā. Pie aizdedzināšanas avotu klātbūtnes degvielas noplūde attīstīsies kā peļķes ugunsgrēks. Ugunsgrēka rezultātā radītā siltumstarojuma 1 % letālās iedarbības izplatība ir <10 m, tāpat toksiskās koncentrācijas izplatības zona būs <10 m, pārspiedienu nav iespējams izveidot. Letālo iedarbību izplatības apkopotas 4.1. tabulā.

4.1. tabula

Letālās iedarbības izplatības vieglās automašīnas/ taras uzpildes procesā noplūdušam benzīnam

Degvielas veids – benzīns (20 L) / Atmosfēras dati	1 % letālās iedarbības izplatības bez degšanas			1 % letālās iedarbības pie degšanas	
	Toksiskā koncentrācija	Sprādzienbīstamā koncentrācija	Pārspiediens	Liesmas garums	Siltumstarojums
F atmosfēras stabilitātes klase, 1 m/s vējš	11 m	10 m	netiek sasniegts	9 m	<10 m
F atmosfēras stabilitātes klase, 5 m/s vējš	<10 m	<10 m	netiek sasniegts	7 m	<10 m
D atmosfēras stabilitātes klase, 5 m/s vējš	<10 m	<10 m	netiek sasniegts	7 m	<10 m

4.1. att. Toksiskās un sprādzenbīstamās koncentrācijas izplatības zonas 20 L noplūduša benzīna gadījumā (bez degšanas)

2. SCENĀRIJS – benzīna noplūde autocisternas noliešanas (degvielas rezervuāru uzpildes) laikā:

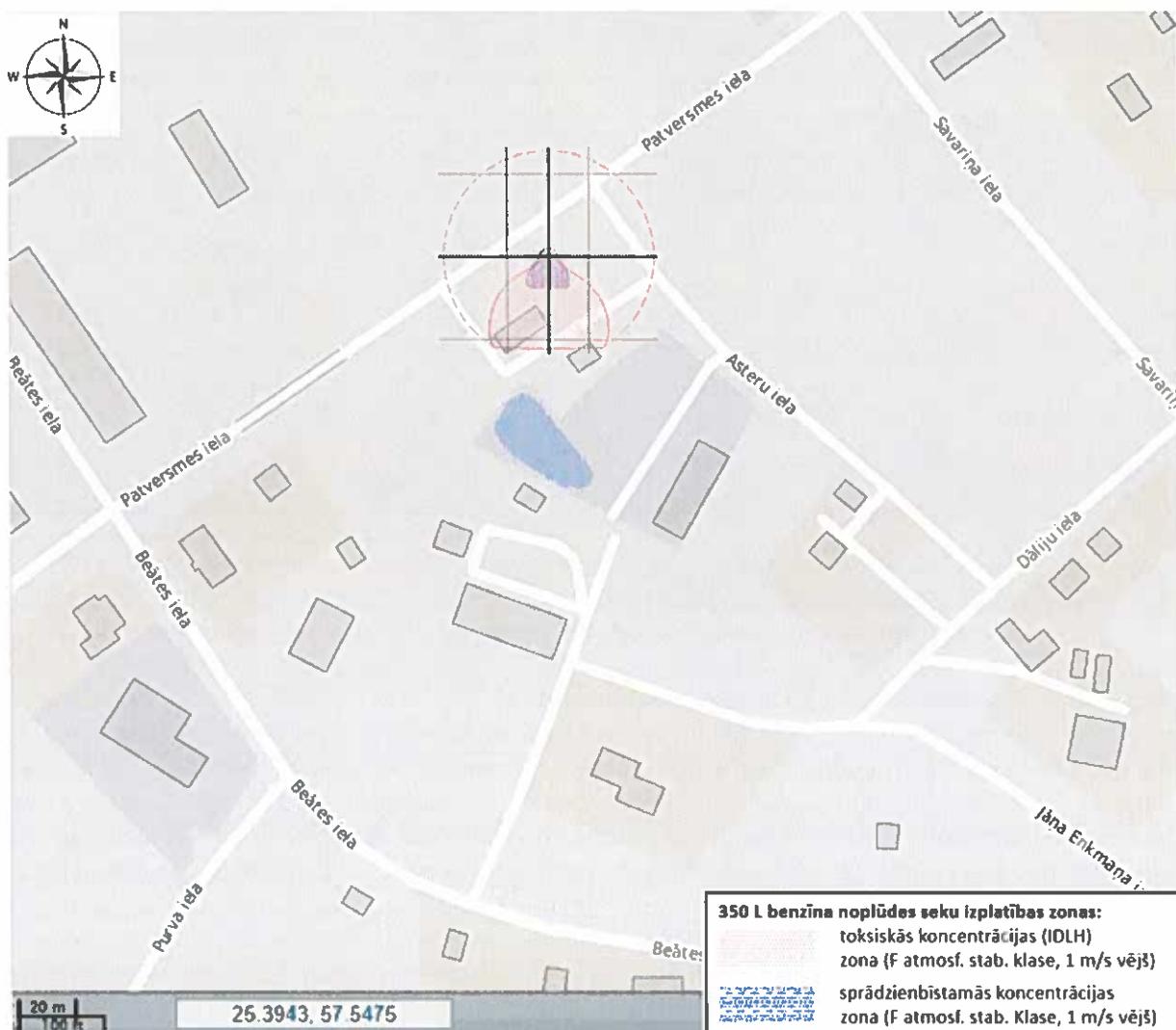
degvielas noplūde var rasties autocisternas noliešanas lokanā cauruļvada bojājuma (sliktākajā situācijā – lokanā cauruļvada pārrāvuma) gadījumā degvielas uzglabāšanas rezervuāra uzpildes laikā. Ievērojot autocisternas sūkņu ražību (700 L/min) un to, ka autocisternas vadītājs uzrauga noliešanas procesu (pieņemam, ka lokanā cauruļvada pārrāvuma gadījumā autovadītājs noreāgēs un pārtrauks noliešanu 30 sekunžu laikā), vidē izplūdīs līdz 350 L benzīna. Pieņemot, ka peļķes dzīlums ir 1 cm, peļķes virsmas laukums būs 35 m².

Veicot avārijas seku aprēķinus ar datorprogrammu, pie šādas benzīna apjoma izplūdes, sprādzenbīstamās koncentrācijas veidosies tikai naktīs, pie bezvēja. Toksiskās koncentrācijas izplatīties maksimāli līdz 34 m, bet sprādzenbīstamā koncentrācija – maksimāli līdz 11 m. Toksiskās un sprādzenbīstamās koncentrācijas izplatības zonas attēlotas 4.2. attēlā. Pie aizdedzināšanas avotu klātbūtnes degvielas noplūde attīstīsies kā peļķes ugunsgrēks – siltumstarojuma izplatības zona attēlota 4.3. attēlā. Letālo iedarbību izplatības apkopotas 4.2. tabulā.

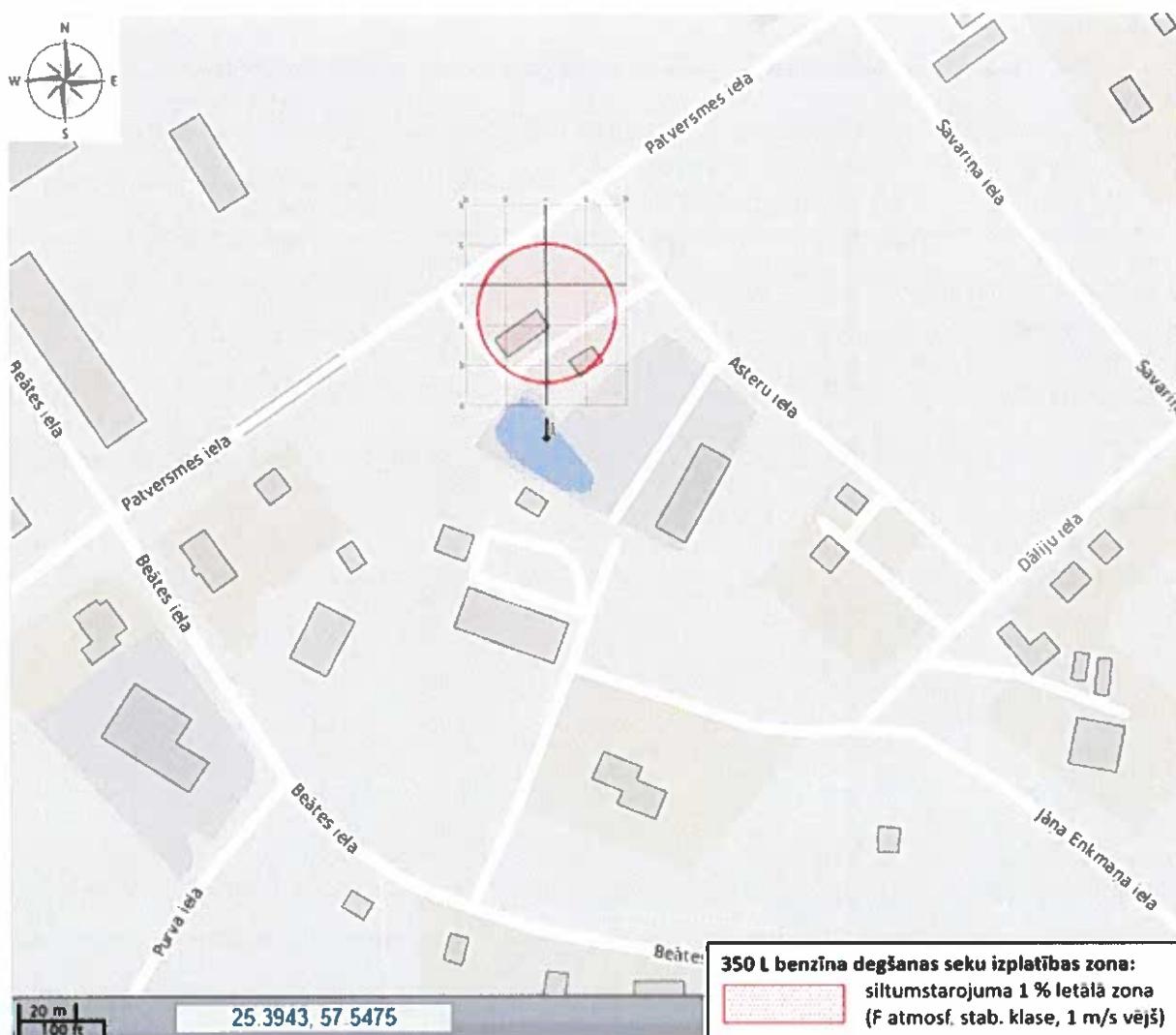
4.2. tabula

Letālās iedarbības izplatības rezervuāru uzpildes procesā noplūdušam benzīnam

Degvielas veids – benzīns (350 L) / Atmosfēras dati	1 % letālās iedarbības izplatības bez degšanas		1 % letālās iedarbības pie degšanas		
	Toksiskā koncentrācija	Sprādzenbīstamā koncentrācija	Pārspiediens	Liesmas garums	Siltumstarojums
F atmosfēras stabilitātes klase, 1 m/s vējš	34 m	11 m	netiek sasniegts	18 m	17 m
F atmosfēras stabilitātes klase, 5 m/s vējš	22 m	<10 m	netiek sasniegts	15 m	24 m
D atmosfēras stabilitātes klase, 5 m/s vējš	11 m	<10 m	netiek sasniegts	15 m	25 m

4.2. att. Toksiskās un sprādzenbīstamās koncentrācijas izplatības zonas 350 L noplūduša benzīna gadījumā (bez degšanas)

4.3. att. Siltumstarojuma izplatības zona 350 L noplūduša benzīna gadījumā (ar degšanu)

3. SCENĀRIJS – autocisternas benzīna sekcijas sabrukums:

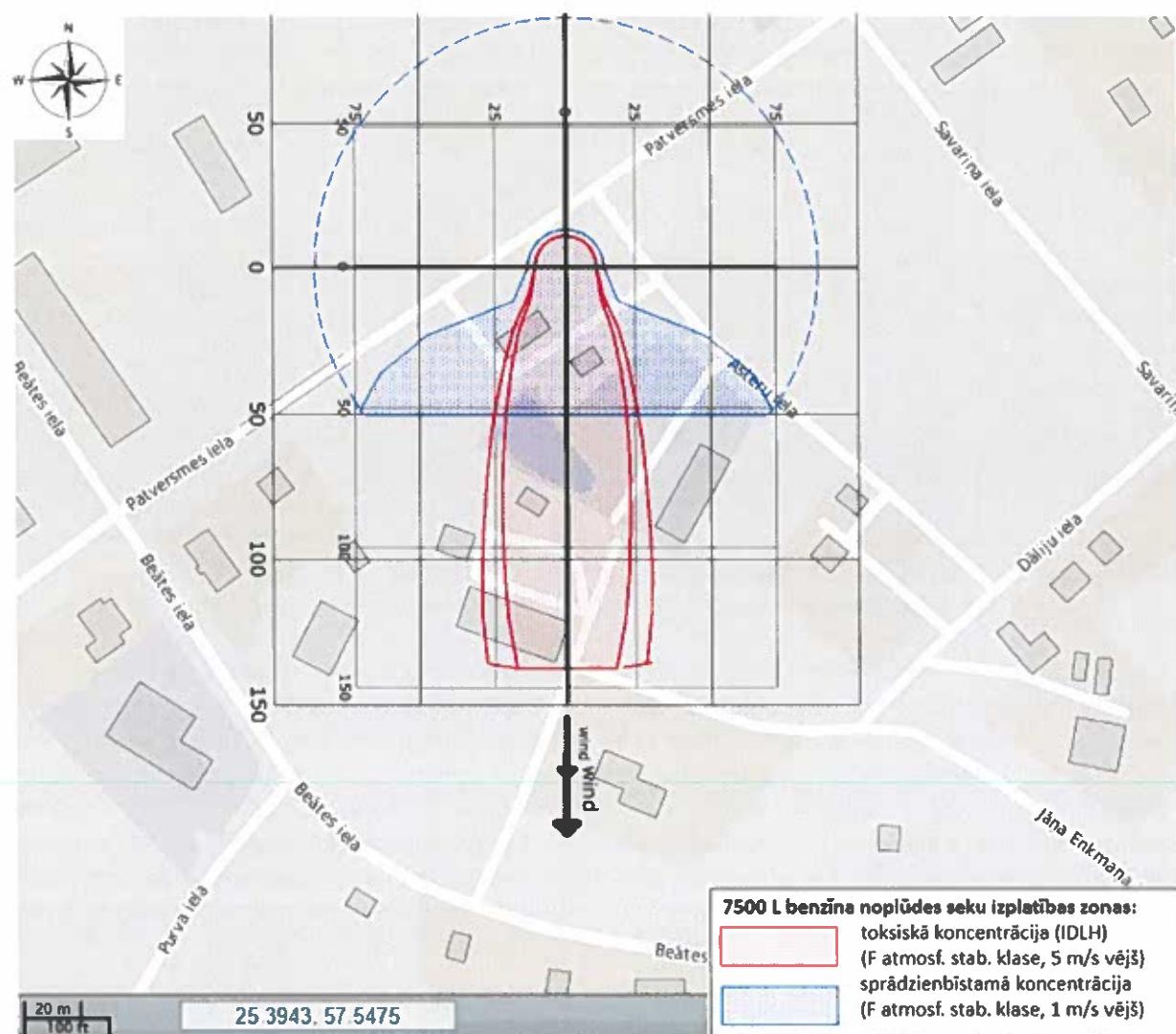
nemot vērā to, ka autocisternas ir sadalītas atsevišķās sekcijās, avārijas sekū aprēķinā ir pieņemts, ka maksimālais degvielas izplūdes apjoms būs vienāds ar vienas autocisternas sekcijā (7.5 m^3) esošo benzīna daudzumu. Par iemeslu šādai degvielas noplūdei no autocisternas var kalpot autocisternas tvertnes korpusa mehānisks bojājums vai sabrukums. Avārijas rezultātā izplūstot degvielai no autocisternas sekcijas pie degvielas uzglabāšanas rezervuāru uzpildes, var veidoties benzīna peļķe ar virsmas laukumu līdz pat 600 m^2 .

Veicot avārijas sekū aprēķinus autocisternas avārijai, visplašākās sprādzienbīstamās koncentrācijas veidosies pie bezvēja, F atmosfēras stabilitātes klases apstākļos (naktīs) – līdz 51 m, savukārt toksiskās koncentrācijas izplatīties vistālāk pie lēna vēja ātruma – līdz pat 143 m. Stipri mazākas ietekmes būs dienas laikā pie vēja ātruma 5 m/s un lielāka – šādos apstākļos toksiskās koncentrācijas izplatīties maksimāli līdz 44 m un sprādzienbīstamās koncentrācijas – līdz 18 m. Ľaunākās iespējamās toksiskās un sprādzienbīstamās koncentrācijas izplatības zonas attēlotas 4.4. attēlā. Pie aizdedzināšanas avotu klātbūtnes degvielas noplūde attīstīsies kā peļķes ugunsgrēks – maksimālā siltumstarojuma izplatība būs F un D atmosfēras stabilitātes klases apstākļos – 87 metru 1 % letālās iedarbības siltumstarojuma zona attēlota 4.5. attēlā. Letālo iedarbību izplatības apkopotas 4.3. tabulā.

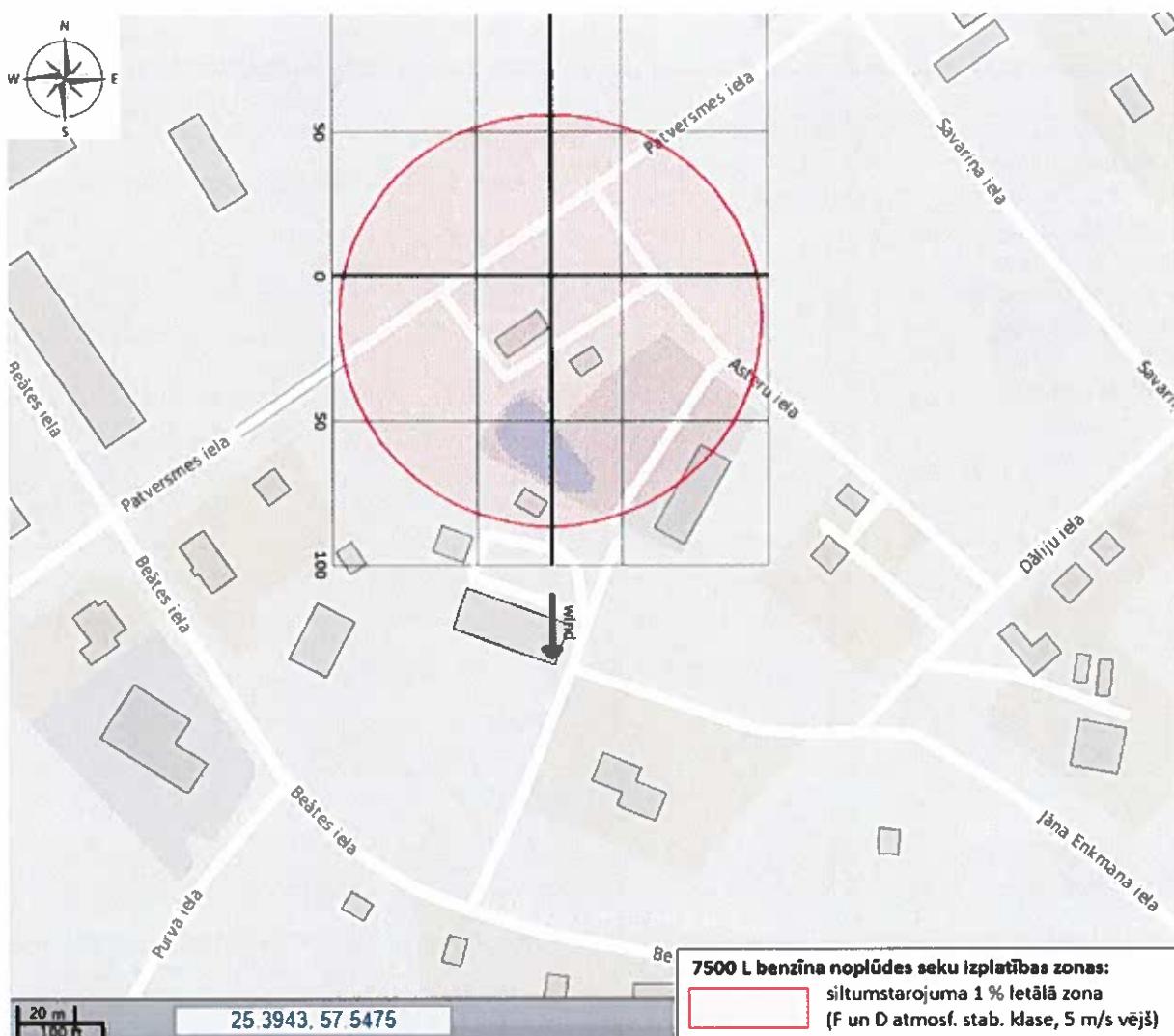
4.3. tabula

Letālās iedarbības izplatības autocisternas sekcijas sabrukuma rezultātā noplūdušam benzīnam

Degvielas veids – benzīns (7500 L) / Atmosfēras dati	1 % letālās iedarbības izplatības bez degšanas			1 % letālās iedarbības pie degšanas	
	Toksiskā koncentrācija	Sprādzienbīstamā koncentrācija	Pārspiediens	Liesmas garums	Siltumstarojums
F atmosfēras stabilitātes klase, 1 m/s vējš	122 m	51 m	netiek sasniegts	46 m	74 m
F atmosfēras stabilitātes klase, 5 m/s vējš	143 m	30 m	netiek sasniegts	43 m	87 m
D atmosfēras stabilitātes klase, 5 m/s vējš	44 m	18 m	netiek sasniegts	43 m	87 m

4.4. att. Toksiskās un sprādzienbīstamās koncentrācijas izplatības zonas 7500 L noplūduša benzīna gadījumā (bez degšanas)

4.5. att. Siltumstarojuma izplatības zona 7500 L noplūduša benzīna gadījumā (ar degšanu)

4. SCENĀRIJS – saspiestās dabasgāzes (CNG) jeb metāna noplūde kravas automašīnu uzpildes laikā: avāriju sekas izvērtētas noplūdei no lielākā iespējamā kravas automašīnas balona, kas ir 118 L balons ar 22 kg metāna ietilpību. Avārijas izplūde caur 118 L automašīnas balona ūscauruli/ vārstu 1 cm diametrā ilgs 2 minūtes, bet 3 cm diametrā ilgs 1 minūti. Izplūdušajam metānam nesaskaroties ar aizdedzināšanas avotu, izveidosies toksiska un sprādzienbīstama atmosfēras vide. Netiek apskatīts gadījums metāna noplūdei no pārvietojamā konteinerā. Tāpat netiek apskatīts gadījums, kad uzpildes laikā notiek lokanā uzpildes cauruļvada pārrāvums – uzsākot kustību ar automašīnai ar pievienotu uzpildes cauruļvadu, uzpildes pistole attdalīsies ("breiks") un pēkšņa spiediena krituma gadījumā tiks noslēgta gāzes padeve, kā rezultātā vidē noplūdīs neliels metāna daudzums.

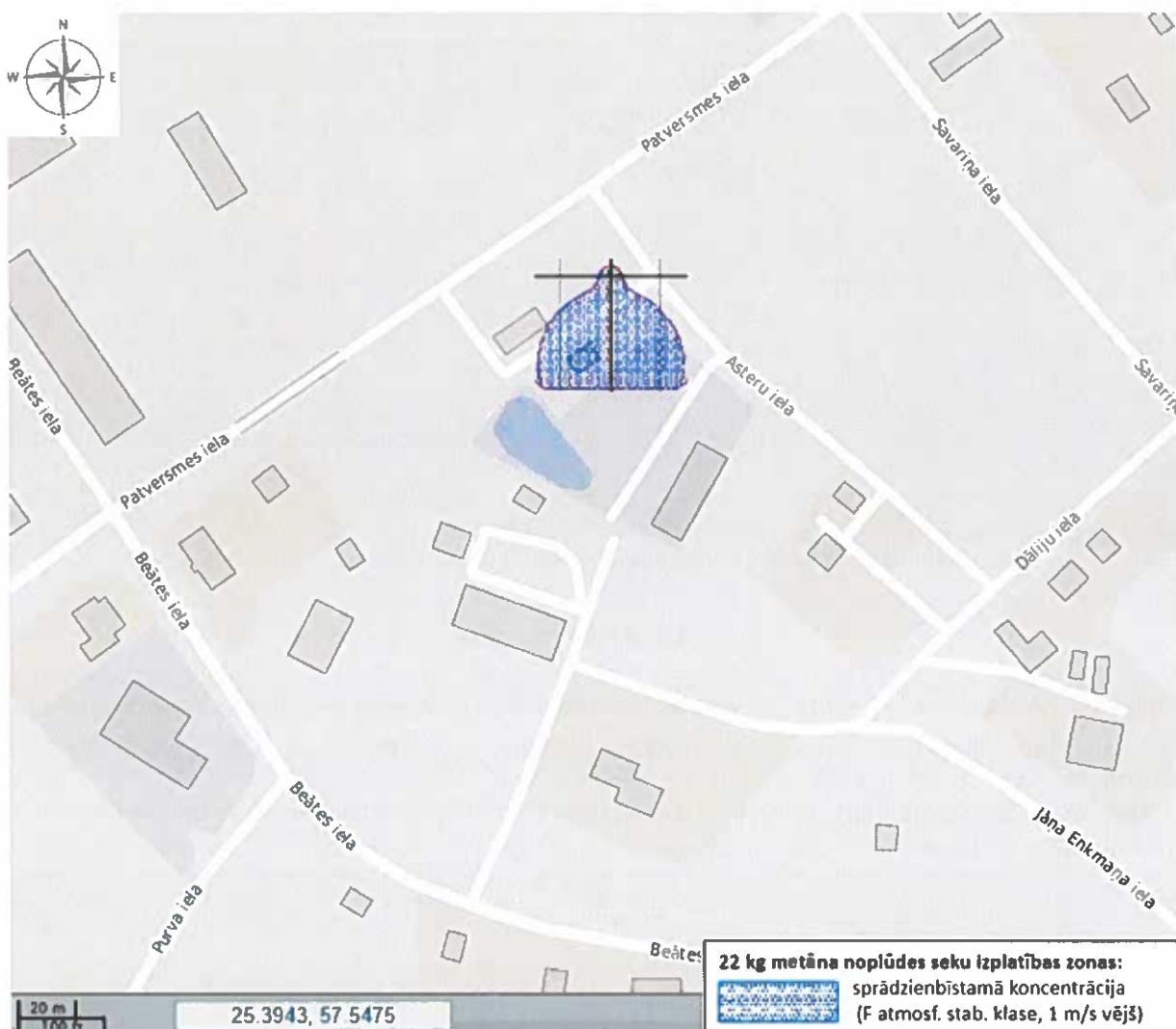
Veicot avārijas seku aprēķinus CNG balona avārijai, visplašākās sprādzienbīstamās koncentrācijas veidosies pie bezvēja, F atmosfēras stabilitātes klases apstākļos (naktīs) – līdz 40 m, taču dienā, pie 5 un vairāk metru vēja ātruma, sprādzienbīstamās koncentrācijas zona būs <10 m. Toksiskās koncentrācijas izplatības zona pat pie vissliktākajiem laikapstākļiem būs <10 m. Ľaunākā iespējamā sprādzienbīstamās koncentrācijas izplatības zona attēlotas 4.6. attēlā. Sprādzienbīstamās gāzes – gaisa maisījuma mākoņa aizdegšanās gadījumā par 100 % letālā iznākuma apgabalu uzskata visu sprādzienbīstamo koncentrāciju zonu, jo liesmas fronte aizdedzina apgērbu un rada smagus apdegumus. Savukārt, ja ar spiedienu izplūstošais metāns tūlīt pat aizdegšies, tad tā būs liesmas strūkla ar letālu siltumstarojuma izplatību, maksimālais liesmas garums – 3 m, degšanas ilgums –

1 minūte. 1 % letālās iedarbības siltumstarojuma zona attēlota 4.7. attēlā. Letālo iedarbību izplatības apkopotas 4.4. tabulā.

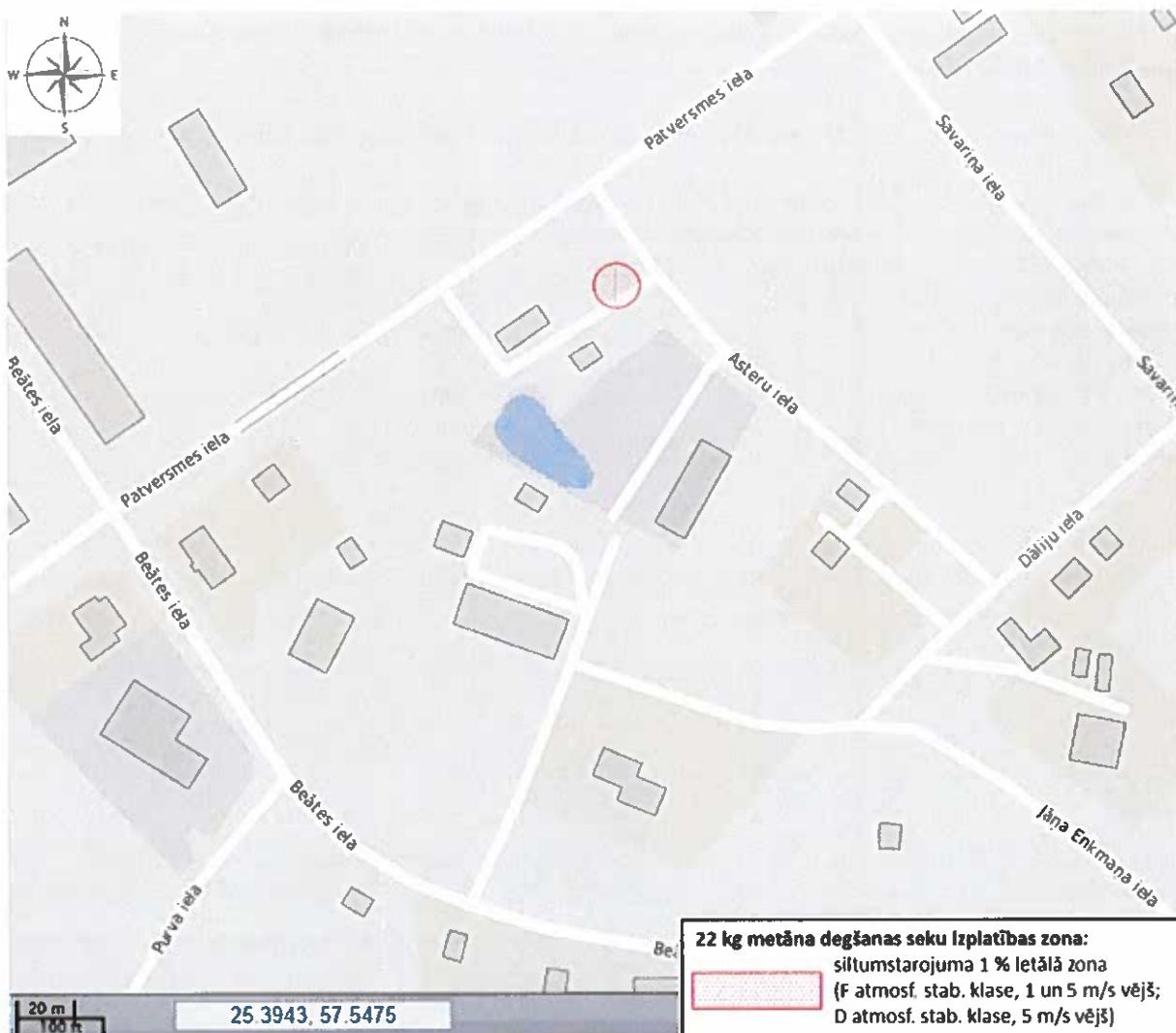
4.4. tabula

Letālās iedarbības izplatības 22 kg metāna noplūdei no lielākā iespējamā kravas automašīnas CNG balona

Degvielas veids – metāns (22 kg) / Atmosfēras dati	1 % letālās iedarbības izplatības bez degšanas			1 % letālās iedarbības pie degšanas	
	Toksiskā koncentrācija	Sprādzienbīstamā koncentrācija	Pārspiediens	Liesmas garums	Siltumstarojums
F atmosfēras stabilitātes klase, 1 m/s vējš	<10 m	40 m	netiek sasniegts	3 m	10 m
F atmosfēras stabilitātes klase, 5 m/s vējš	<10 m	18 m	netiek sasniegts	3 m	10 m
D atmosfēras stabilitātes klase, 5 m/s vējš	<10 m	<10 m	netiek sasniegts	3 m	10 m

4.6. att. Sprādzienbīstamās koncentrācijas izplatības zona 22 kg noplūduša metāna gadījumā (bez degšanas)

4.7. att. Siltumstarojuma izplatības zona 22 kg noplūduša metāna gadījumā (ar degšanu)

4.2. Risku matricas

Saskaņā ar AS "VIRŠI-A" ilggadīgo pieredzi un pasaules praksi un ņemot vērā apdraudējumu varbūtību un to radītās sekas, novērtēts iespējamo apdraudējumu riska līmenis – 4.8. attēlā redzama DUS apkopoto risku matrica, kurā iekļauti gan iekšējie, gan ārējie apdraudējumi. Apdraudējumi ir pieņemami, kas nozīmē to, ka speciāli pasākumi risku samazināšanai nav nepieciešami, tomēr riski ir jākontrolē.

Varbūtība ↓	NENOZĪMĪGS RISKS I	PIENEMAMS RISKS II	CIEŠAMS RISKS III	NOZĪMIĜS RISKS IV	NECIEŠAMS RISKS V
Ļoti augsta (1x diennaktī un biežāk)					
Augsta (1x mēnesi)	- degvielas (DD, BE) noplūde auto uzpildes laikā				
Vidēja (1x gadā)	- vētras, mežu ugunsgrēki - metāna (CNG) noplūde auto uzpildes laikā; - elektīribas apgādes pārrāvums				
Zema (1x 5 gados)	- ārējā ķīmiskā avārija			- ugunsgrēks <u>bez</u> "domino" efekta	- ugunsgrēks ar "domino" efektu; - sprādzens; - autocisternas avārija
Ļoti zema (1 x 10 gados un retāk)	- degvielas (DD, BE) noplūde autocisternu noliešanas laikā	- sabiedriskās nekārtības DUS teritorijā un tās tuvinā	- metāna (CNG) noplūde no mobilā piegādes konteinera	- degvielas (DD, BE) noplūde no rezervuāriem; - anonīms ziņojums par sprādzienbīstamu priekšmetu	
Sekas →	Maznozīmīgas	Nozīmīgas	Vidējas	Smagas	Ļoti smagas
le vainotie/ cietušie:	nepatīkamas sajūtas	nenozīmīga ietekme uz veselību	nepieciešama pirmā palīdzība	nepieciešama medicīniskā palīdzība	hospitalizācija
Kaitējums vīdei:	īslaicīgs, bez sekām	īslaicīgs, bez būtiskām sekām	īslaicīgs, ar nelielu vides piesārņojumu	īslaicīgs, ar liela apjoma vides piesārņojumu	ilgstošs, ar būtisku vides piesārņojumu
Materiālie zaudējumi:	eksploatācijas izdevumu ietvaros	īslaicīga darbības apturēšana apturēšana ar nelielu degvielas noplūdi	īslaicīga darbības apturēšana ≤24 h ar lielu degvielas degvielas noplūdi	darbības apturēšana darbības apturēšana ≥24 h, ar lielu degvielas noplūdi	darbības apturēšana ar lielu degvielas noplūdi iekārtu atjaunināšanu

4.8.att. AS "VIRŠI-A" degvielas uzpildes stacijas apkopoto risku matrica

5. ZINAS PAR PAAUGSTINĀTAS BĪSTAMĪBAS OBJEKTA APKĀRTNES TERITORIJU, KURU VAR IETEKMĒT AVĀRIJA, TAI SKAITĀ INFORMĀCIJA PAR TO IEDZĪVOTĀJU UN BLAKUS ESOŠO OBJEKTU SKAITU, KURUS VAR IETEKMĒT AVĀRIJA PAAUGSTINĀTAS BĪSTAMĪBAS OBJEKTĀ

DUS atrodas Valmierā, Patversmes ielā 12 – publiskās apbūves teritorijā. A virzienā DUS teritorija robežojas ar Asteru ielu, kuras pretējā pusē atrodas privātmāju apbūves gabali – savrupmāju apbūves teritorija (uz plāna izstrādes laiku teritorija starp Asteru un Savariņa ielām nav apbūvēta). Z līdz ZR virzienā DUS teritorija robežojas ar Patversmes ielu, kuras pretējā pusē atrodas juridiskajai personai piederošs lauks un saimnieciskā darbibā izmantotas teritorijas. R līdz D virzienā DUS robežojas ar pašvaldības neapbūvētu publiskās apbūves teritoriju Patversmes ielu 8, kas reāli ir plava un dīķis un uz dajas šī zemesgabala izvietotas DUS gruntsūdens monitoringa akas un lietus noteķudeņu attīrišanas iekārtas. Aiz Patversmes ielas 8 zemesgabala, ZR līdz Z virzienā atrodas Jāņa Enkmaņa iela 12, kura ir vienīgā savrupmāju apbūves teritorija, bet uz Z, tās tiešā tuvumā atrodas skolēnu dienesta viesnīca Jāņa Enkmaņa ielā 14. D līdz DA virzienā DUS robežojas ar publiskās apbūves teritoriju Jāņa Enkmaņa ielā 10, kur norit saimnieciska rakstura darbības.

Tuvākās dzīvojamā savrupmāja atrodas **ZR virzienā**, apmēram 68 m attālumā no tuvākās DUS uzpildes vietas – Jāņa Enkmaņa iela 12. Apmēram 90 m attālumā no tuvākās DUS uzpildes vietas, **Z virzienā** atrodas skolēnu dienesta viesnīca Jāņa Enkmaņa ielā 14, savukārt tuvākā daudzdzīvokļu (18 dzīvokļu) ēka atrodas ~160 m attālumā no tuvākās DUS uzpildes vietas, **Z virzienā** Jāņa Enkmaņa ielā 1. Nākotnē DUS vistuvāk atradīsies jaunbūvētas savrupmājas Asteru ielā – Asteru iela 10 atrodas apmēram 55 m attālumā no tuvākās benzīna un dīzeļdegvielas uzpildes vietas, savukārt tad, kad DUS būs pieejama arī CNG uzpildes vieta, tad Asteru ielas 10 īpašums atradīsies apmēram 30 metri no saspieštās dabasgāzes pildnes un mobilajām CNG piekabēm. Saskaņā ar 05.02.1997. "Aizsargjoslu likums" ap CNG mobilajiem konteineriem ir noteikta 10 metru aizsargjosla (22. panta (2) daļas 3) sadajas h) apakšpunkts un 4) sadajas c) apakšpunkts).

Veicot avārijas risku seku modelēšanu, noskaidrots, ka jaunākās tehnoloģiskās avārijas (7500 L benzīna noplūde) rezultātā iespējamās maksimālās ietekmes zona (toksiskās koncentrācijas izplatība) ir **143 metri** no avārijas vietas. Toksiskās koncentrācijas izplatība, atkarībā no vēja virziena, var skart cilvēkus, kas atrodas degvielas uzpildes stacijas teritorijā un ārpus tās. Toksiskās zonas ietekmē var nonākt ģimenes māja Jāņa Enkmaņa ielā 12 (pieņemsim, ka mājā dzīvo **5 cilvēku** ģimene), nākotnes ģimenes mājas Asteru ielā, kā arī – skolēnu dienesta viesnīca Jāņa Enkmaņa ielā 14, kurā var būt lielākais cilvēku skaits. Dienesta viesnīcā mācību gada laikā uzturas vidusskolēni, kuri mācās Valmieras pilsētas izglītības iestādēs – viesnīcā ir 150 gultas vietas, taču 2021./2022. mācību gadā aizņemtas bija 115 gultas vietas. Darba dienās, mācību stundu laikā skolēni atrodas mācību iestādēs, brīvdienās un brīvlaikos lielākā daļa atrodas mājās, bet vasaras brīvlaikā dienesta viesnīca uzņem viesus uz ūsu periodu īpašos periodos (piem., pilsētas svētku laikā). Ľaunākajā situācijā dienesta viesnīcā var atrasties 115 skolēni un 5 darbinieki – ietekmēti var būt **līdz 120 cilvēki**. Potenciāli apdraudētā zona atzīmēta 1. pielikuma kartē.

6. INFORMĀCIJA PAR CIVILĀS AIZSARDZĪBAS ORGANIZĀCIJU PAAUGSTINĀTAS BĪSTAMĪBAS OBJEKTĀ UN ZINAS PAR ATBILDĪGAJIEM DARBINIEKIEM UN VINU PIENĀKUMIEM

Nodalā sniegti atbildīgo AS "VIRŠI-A" darbinieku kontakti, kā arī konkrētās DUS darbinieku pienākumi avārijas gadījumā.

6.1. Persona (vārds un uzvārds), kas pieņem lēmumu par objekta civilās aizsardzības plāna īstenošanas sākšanu, rīcības koordinēšanu, avārijas bīstamības un sekū samazināšanas pasākumu vadīšanu objektā avārijas vai tās tiešu draudu gadījumā un kas ir atbildīga par sekū likvidēšanas pasākumu veikšanu pēc avārijas

Darba aizsardzība, ugunsdrošība, civilā aizsardzība – Zanda Štelfa (tel.: 22028535, zanda.stelfa@virsi.lv)

Gāzes saimniecība – Edgars Šulckis (tel.: 25 694 214, edgars.sulckis@virsi.lv)

Vides aizsardzības – Anita Apsīte-Adaškeviča (tel.: 27844302, anita.apsite@virsi.lv)

Drošība, terorisms, laupīšana – Uvis Briedis (tel.: 25714265, uvis.briedis@virsi.lv)

6.2. Persona (vārds, uzvārds, tālruņa numurs un elektroniskā pasta adrese), kas ir atbildīga par sakariem ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu un citām institūcijām ikdienā un sadarbību ar minētajām institūcijām avārijas vai tās tiešu draudu gadījumā

Darba aizsardzības speciāliste Zanda Štelfa tel.: 22028535, zanda.stelfa@virsi.lv

6.3. Informācija par darbinieku pienākumiem attiecībā uz civilās aizsardzības nodrošināšanu un avāriju ierobežošanu un likvidēšanu objektā

DUS darbinieku pienākumi avārijas gadījumā ir sekojoši:

- tehnoloģisko procesu apturēšana,
- cilvēku evakuācija no notikuma vietas uz pulcēšanās vietu,
- glābšanas dienestu izsaukšana uz notikumu vietu,
- notikuma vietas norobežošana,
- šķidrās degvielas noplūdes ierobežošana/ savākšana ar absorbentiem,
- atbildīgo darbinieku informēšana par notikušo,
- glābšanas dienestu sagaidīšana un informācijas sniegšana par notikumu un objekta bīstamību.

6.4. Informācija par objektā izveidotajām reaģēšanas un sekū likvidēšanas pasākumu veikšanas vienībām vai ugunsdrošības, ugunsdzēsības un glābšanas dienestu

Nav. DUS darbinieki savāc naftas produktu nelielas noplūdes.

7. INFORMĀCIJA PAR DARBINIEKU APMĀCĪBU RĪCĪBAI AVĀRIJAS GADĪJUMĀ, CIVILĀS AIZSARDZĪBAS JAUTĀJUMOS UN PIRMĀS PALĪDZĪBAS SNIEGŠANĀ

Civilās aizsardzības apmācības saturs nodrošina, ka apmācības procesā paaugstinātas bīstamības objekta darbinieks apgūst:

- zināšanas par objekta civilās aizsardzības plānu,
- zināšanas par valstī iespējamām katastrofām un to sekām,
- zināšanas par valsts agrīnās brīdināšanas sistēmu,
- zināšanas par iestādēm, kas nodrošina katastrofu pārvaldišanu,
- zināšanas par civilās aizsardzības sistēmu,

- pirmās palīdzības sniegšanas prasmes dzīvībai kritiskās situācijās (piemēram, bīstamas asiņošanas apturēšana, atdzīvināšanas pasākumi), kā arī palīdzības izsaukšanu.

Civilās aizsardzības apmācību jāorganizē ne retāk kā reizi gadā un darbiniekiem jāapliecina, ka ir apguvuši apmācību civilās aizsardzības jautājumos (MK 05.12.2017. noteikumu Nr. 716 "Minimālās prasības obligātā civilās aizsardzības kursa saturam un nodarbināto civilās aizsardzības apmācības saturam" 5., 6., 7. punkti). Uzņēmumā reizi gadā norit katras DUS darbinieka zināšanu pārbaude civilās aizsardzības jomā digitālā apmācību sistēmā.

DUS jāorganizē teorētiskās civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas mācības ne retāk kā reizi 3 gados (MK 19.09.2017. noteikumu Nr. 563 "Paaugstinātas bīstamības objektu apzināšanas un noteikšanas, kā arī civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas plānošanas un īstenošanas kārtība" 9.12.2. punkts, MK 20.06.2017. noteikumi Nr. 341 "Noteikumi par civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas mācību veidiem un organizēšanas kārtību").

8. APRAKSTS PAR PASĀKUMIEM, KAS SAMAZINA RISKU DARBINIEKIEM DARBA VIETĀ UN CITĀM PERSONĀM, KAS ATRODAS PAAUGSTINĀTAS BĪSTAMĪBAS OBJEKTA TERITORIJĀ

DUS darbiniekiem ir jāiesaistās avārijas draudu ierobežošanā vai likvidēšanā un ir jārūpējas par DUS apmeklētāju drošību, tomēr ar savu pašaizliedzīgo rīcību DUS darbinieki nedrīkst pakļaut briesmām paši savu dzīvību – CILVĒKS IR VISSVARĪGĀKAIS, bet visas lietas ir atgūstamas.

8.1. Darbinieku brīdināšana par draudiem, informēšana par rīcību avārijas vai katastrofas gadījumā un veicamajiem aizsardzības pasākumiem, kā arī turpmākā informēšana

Darbinieki tiek iekšēji apmācīti. Kodolīga informācija par rīcību ārkārtas un nestandarta situācijās apkopota uzņēmuma izstrādātā bukletā, kurš atrodas DUS viegli redzamā un vienmēr pieejamā vietā. Darbinieku informēšana par rīcību avārijas vai katastrofas gadījumā un veicamajiem aizsardzības pasākumiem notiek, izmantojot elektroniskos sakaru līdzekļus. Turpmākie rīkojumi tiek sniegti ar atbildīgā darbinieka starpniecību vai pakļaujoties operatīvo palīdzības dienestu darbinieku rīkojumiem.

8.2. Šis apraksts par darbinieku nepieciešamo darbību pēc brīdinājuma saņemšanas

Saņemot informāciju par ārkārtas situāciju (brīdinājumu), DUS nodarbinātajiem jāiesaistās avārijas draudu ierobežošanā vai likvidēšanā, rīkojoties atbilstoši iekšējām procedūrām (AS "VIRŠI-A" DUS darbinieku rīcība ārkārtas un nestandarta situācijās).

8.3. Drošības pasākumi darbiniekiem un citām personām, kas atrodas objekta teritorijā

Drošības pasākumi tiek pielietoti atbilstoši apdraudējuma veidam, vadoties pēc principa, ka cilvēks ir vissvarīgākais, t.n. arī to, ka darbinieki, iesaistoties avārijas seku likvidēšanā vai ierobežošanā, nedrīkst riskēt ar savu dzīvību un veselību.

9. AVĀRIJAS DRAUDU REĢISTRĒŠANAS UN ĀRĒJĀS BRĪDINĀŠANAS PASĀKUMU SISTĒMAS RAKSTUROJUMS

Šajā nodaļā raksturota kārtība, kādā reģistrē avārijas un avārijas draudus, kārtība un veids, kādā par avārijas draudiem vai avāriju ziņo Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam, atbildīgajām personām un citām institūcijām.

9.1. Kārtība, kādā reģistrē avārijas un avārijas draudus

Par visām avārijām un to draudiem tiek noformēts negadījuma akts, kuru atbildīgās personas izskata un veic nepieciešamās tālākās darbības. Nepieciešamības gadījumā tiek informētas valsts institūcijas (Valsts vides dienests, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests, Valsts policija, Patēriņtāju tiesību un aizsardzības centrs u.c.). Tāpat ikdienas neatbilstības DUS vadītājs reģistrē un Tehniskā daļa apstrādā uzņēmuma palīdzības portālā (izstrādāts uz Jira bāzes), kas ir kā digitāls neatbilstību reģistrs.

9.2. Kārtība un veids, kādā atbildīgā persona par avārijas draudiem vai avāriju ziņo Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam, attiecīgajai pašvaldībai un citām institūcijām

Konstatējot ugunsgrēku vai ugunsgrēka izcelšanās draudus (piemēram, >10 litru naftas produktu noplūde), jebkuram DUS darbiniekam nekavējoties jāzvana VUGD uz 112, kā arī jāinformē DUS vadītājs, ja tas nav uz vietas. Savukārt DUS vadītājam ir jāziņo savam tiešajam vadītājam un uzņēmuma atbildīgajām personām, saskaņā ar noteikto atbildību. Par notikušu vides piesārņošanu uzņēmuma atbildīgajai personai nekavējoties jāinformē reģionālā vides pārvalde. Pašvaldības un citas institūcijas tiek informētas, izvērtējot notikušā raksturu. Apziņošanas kārtība un atbildības jomas uzrādītas 5. pielikumā.

9.3. Informācija, ko iekļauj sākotnējā brīdinājumā, un kārtība, kādā sniedz turpmāko informāciju, kā arī detalizētāku informāciju, tiklīdz tā klūst pieejama

Sākotnējā brīdinājumā iekļauj informāciju par notikuma vietu, notikušā raksturu un sākotnēji veicamajiem pasākumiem. Turpmāko informāciju sniedz pēc sākotnējā brīdinājuma saņēmēja papildus pieprasījuma vai pēc uzņēmuma iniciatīvas, sniedzot detalizētāku informāciju tiklīdz tā klūst pieejama.

9.4. Kārtība un veids, kādā brīdina objektā nodarbinātos, objekta apakšuzņēmējus, apakšnomniekus un apmeklētājus, kā arī iedzīvotājus

Darbinieki tiek informēti, izmantojot elektroniskos sakaru līdzekļus (telefonsaruna, WhatsApp, e-pasts). Apmeklētāji tiek informēti uz vietas, DUS, izmantojot automātiskās ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēmas sirēnas un/ vai sniedzot mutisku informāciju. Tuvējo māju iedzīvotājus vajadzības gadījumā informē VUGD, nepieciešamības gadījumā iesaistot policiju un vietējo pašvaldību.

10. INFORMĀCIJA PAR PASĀKUMIEM

Nodaļā apkopota informācija par pasākumiem, kas nodrošina avārijas draudu ierobežošanu un likvidēšanu, nepieļauj vai aizkavē avārijas seku izplatīšanos, iedzīvotāju brīdināšanu un piesārnotās

vietas izpēti, sanāciju un vides atjaunošanu.

10.1. Pasākumi, kuri nodrošina avārijas draudu ierobežošanu un likvidēšanu, lai tie nepāraugtu avārijā, bet avārijas gadījumā – tās ierobežošanu, kontroli un likvidēšanu paaugstinātas bīstamības objekta teritorijā, kā arī samazina avārijas draudu vai avārijas iedarbību un nodarīto kaitējumu

Atklājot naftas produktu noplūdi, DUS darbiniekiem jārīkojas atbilstoši iekšējām procedūrām – DUS redzamā un viegli pieejamā vietā izvietota drukāta rokasgrāmata **AS "VIRŠI-A" DUS darbinieku rīcība ārkārtas un nestandarta situācijās** (skatīties arī 6. pielikumu). Lai mazinātu avārijas draudus un iespējamās sekas, jāievēro sekojošs rīcības princips:

- 1) jāmazina degvielas avārijas noplūdes apmērus, nobloķējot attiecīgo sūknī,
- 2) jānovērš aizdegšanās iespējamība, norobežojot noplūdes zonu un nepieļaujot liesmas vai dzirksteles klātbūtni noplūdes zonā un tās tuvumā,
- 3) jānovērš aizdegšanās iespējamība un jāmazina ietekme uz vidi, nooplūdušo šķidro degvielu (benzīnu, dīzeļdegvielu) ierobežojot un savācot ar absorbentiem. Piesārņotos absorbentus, kas ir bīstamie atkritumi jāsavāc speciāli marķētā konteinerā, atbilstoši jāuzglabā un jāapsaimnieko,
- 4) jānovērš iespējamais kaitējums cilvēku veselībai un dzīvībai (>10 litru noplūdes gadījumā), apziņojot un evakuējot cilvēkus, t.sk. DUS darbiniekus.

DUS darbiniekiem ir jāzina, kur un kā var atslēgt sūkņu darbību, elektropadevi, kas ir primārie ārkārtas situācijas seku mazināšanas pasākumi.

Lielas noplūdes (>10 litru benzīna noplūdes gadījumā) vai aizdegšanās gadījumā nekavējoties jāizsauc operatīvā palīdzība, zvanot uz 112. Jāziņo DUS vadītājam un uzņēmuma atbildīgajām personas, lai organizētu palīdzību un valsts kontrolejošo iestāžu informēšanu.

10.2. Pasākumi, kuri saistīti ar cilvēku un vides aizsardzību paaugstinātas bīstamības objekta teritorijā avārijas gadījumā

DUS ir izvietotas iekārtu lietošanas pamācības un zīmes par aizliegtām darbībām. DUS ir izvietots un darba kārtībā uzturēts ugunsdzēsības inventārs, kā arī pirmās palīdzības aptieciņa. Nepieciešamās apkopes un atjaunošanu organizē DUS vadītājs ar uzņēmuma Tehniskās dajas speciālistiem.

DUS vienmēr ir naftas produktu absorbents (atrodas šķūnī – atkritumu mājā), ar ko absorbēt avārijas noplūdes un nepieļaut vides piesārņošanu, ugunsgrēku.

10.3. Pasākumi, kuri nepieļauj vai aizkavē avārijas seku izplatīšanos ārpus paaugstinātas bīstamības objekta teritorijas

Avārijas seku izplatīšanos ārpus DUS teritorijas nepieļauj vai aizkavē operatīva un mērķtiecīga DUS darbinieku rīcība – skatīties [10.1. punktu](#).

10.4. Pasākumi, kuri nodrošina iedzīvotāju brīdināšanu un turpmāku savlaicīgu informācijas sniegšanu iedzīvotājiem apdraudētajā teritorijā, kur tas nepieciešams

Nepieciešamības gadījumā DUS apmeklētāji un darbinieki tiek informēti, izmantojot automātiskās ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēmas sirēnas.

Nopietnas avārijas gadījumā, kad varētu tikt apdraudēta satiksmes drošība uz tuvējām ielām un var tikt ietekmēti tuvumā esošie iedzīvotāji, satiksmes noslēgšanu un cilvēku informēšanu organizētu Valsts Ugunsdzēsības un glābšanas dienests saskaņā ar Valsts civilās aizsardzības plānu un spēkā esošo valsts agrīnās brīdināšanas kārtību.

10.5. Pasākumi, kuri nodrošina piesārņotās vietas izpēti, sanāciju un vides atjaunošanu, lai likvidētu avārijas iedarbību uz cilvēkiem vai vidi

Gadījumā, ja noplūdusī degviela nokļuvusi lietus noteķudeņu attīrišanas iekārtā, paredzēts izsaukt sadarbības partnera specializēto transportu, ar ko izsūknētu un aizgādātu uz attīrišanas iekārtām piesārņotos ūdeņus. DUS lietus ūdeņu attīrišanas iekārtā attīrītos ūdeņus laboratoriski kontrolē periodiski un pēc notikušām avārijas noplūdēm, ja tās nonākušas iekārtās.

Grunts piesārņošanas gadījuma specializēta sadarbības partnera darbinieki noraktu ar naftas produktiem piesūcināto grunti un nogādātu to uz attīrišanas iekārtām. Pēc tam tiktu organizēta pareiza grunts paraugu noņemšana piesārņotajā areālā, paraugu laboratoriska testēšana. DUS ir izveidota gruntsūdens monitoringa sistēma – gruntsūdens paraugus no urbumiem paņem un laboratoriski kontrolē periodiski un pēc notikušām avārijas noplūdēm.

Par periodiski veikto monitoringu un pēc avārijas noplūdes, kā arī izpildītajiem sanācijas darbiem tiek sagatavotas atskaites. Gadījumā, ja tūlītēji veiktie pasākumi nenodrošinātu piesārņojuma savākšanu, sadarbības partnera ģeologi izveidotu Sanācijas darbu programmu piesārņojuma likvidēšanai. Atskaites un programmas iesniedz arī atbildīgajai Valsts Vides dienesta reģionālajai vides pārvaldei. Visus augstāk uzskaitītos darbus izpilda AS "VIRŠI-A" apmaksāti specializēti sadarbības partneri, kuri ir tiesīgi šādus pakalpojumus sniegt, bet organizē uzņēmuma atbildīgā persona.

11. DETALIZĒTS ŠĀDU BŪTISKĀKO AVĀRIJAS GADĪJUMĀ NODROŠINĀMO PASĀKUMU APRAKSTS

Nodajā raksturoti evakuācijas pasākumi, pirmās palīdzības un neatliekamās medicīniskās palīdzības pasākumi cietušajiem, sabiedriskās kārtības uzturēšana un īpašuma apsardze, nodrošinājums ar alternatīvo enerģijas avotu, DUS darbības nodrošināšanas vai tās drošas pārtraukšanas pasākumi, preventīvie, gatavības, reagēšanas un seku likvidēšanas pasākumi (saskaņā ar Ugunsdrošības noteikumu 1. pielikumu), kā arī pasākumi pēc avārijas.

11.1. Evakuācijas pasākumi

Pēc trauksmes vai avārijas draudiem darbinieki ar klientiem dodas uz pulcēšanās vietu, kura atrodas iespējami tālu no DUS bīstamajiem objektiem (skatīties 3. pielikumā). Nelabvēlīga vēja virziena vai augstas avārijas bīstamības gadījumā, jādodas uz vietu, kas ir droša un jāpakļaujas VUGD amatpersonu norādījumiem. Tad, kad DUS teritorijā izveidos CNG uzpildes vietu, tad pulcēšanās vieta būs noteikta citā vietā, ārpus DUS teritorijas.

11.2. Pirmās palīdzības un neatliekamās medicīniskās palīdzības pasākumi cietušajiem

Siku traumu gadījumos izmantojami pirmās palīdzības līdzekļi, kas atrodami DUS (skatīties 3. pielikumā) un katrā automašīnā esošās aptieciņās. Nopietnu traumu gadījumā uz DUS jāizsauc Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests, zvanot uz 113 vai 112.

11.3. Sabiedriskās kārtības uzturēšana paaugstinātās bīstamības objektā un īpašuma apsardze

DUS ir ierīkota apsardzes signalizācija, kā arī signalizācijas pultis, lai nepieciešamības gadījumā izsauktu sadarbības partneri – mobilo apsardzes brigādi. DUS ir aprīkota ar videonovērošanas kamerām.

11.4. Alternatīvā enerģijas avota nodrošināšana

Uzņēmumam ir vairāki uz pārvietojamas piekabes montēti elektroģeneratori, kas izvietoti uzņēmuma objektos pa visu Latviju – uz plāna izstrādes laiku uzņēmumam pieejami savi elektroģeneratori ar sekojošiem parametriem:

- KOHLER SDMO (132 KW 238 A),
- KOHLER SDMO (62 KW 111 A),
- KOHLER SDMO (28 KW 47 A),
- Vanguard (9.6 KW 25 A).

Elektroģeneratoru vajadzības gadījumā pārvieto uzņēmuma Tehniskās daļas speciālisti, pieslēgšanu tieši iekš elektrības sadales skapja veic uzņēmuma Tehniskās daļas elektriki (pieslēgšanas vieta apskatāma 3. pielikumā).

11.5. Paaugstinātās bīstamības objekta darbības nodrošināšanas vai tās drošas pārtraukšanas pasākumi

Objektu nepieciešamības gadījumā var apturēt, noblokējot visus tehnoloģiskos procesus. Tad, kad situācija ir normalizējusies, DUS darbību var atjaunot. Enerģijas apturēšana un atjaunošana nerada papildus bīstamību.

11.6. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi

Saskaņā ar MK 07.11.2017. noteikumu Nr. 658 "Noteikumi par civilās aizsardzības plānu struktūru un tajos iekļaujamo informāciju" IV daļas 6.11.6. punktu un 1. pielikumu zemāk uzsakaitīti preventīvie un gatavības pasākumi, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi par sekojošiem riskiem:

- ugunsgrēks, ugunsnedrošas iekārtas,
- iekšējo inženierkomunikāciju apdraudējums,
- ārējo inženierkomunikāciju apdraudējums,
- ārējā ķīmiskā avārija,
- dabas katastrofas (vētras, zemestrīces, plūdi, mežu ugunsgrēki),
- anonīms ziņojums par sprādzienbīstamu priekšmetu,
- sabiedriskās nekārtības DUS teritorijā un tās tuvumā.

Ugunsgrēks, ugunsnedrošas iekārtas

Uzņēmumam vislielākās pūles jāiegulda preventīvajos pasākumos un darbinieku apmācībā, lai ugunsgrēks neiestātos vai aizdegšanās gadījumā to varētu veiksmīgi likvidēt.

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji	Pasākuma apzīmējums (trigrads)* saskaņā ar NATO križu reāģēšanas sistēmas rokasgrāmatu
1. Preventīvie un gatavības pasākumi						
1.1.	"Ugunsdrošības noteikumi" prasību ievērošana DUS	pastāvīgi	atbildīgais par ugunsdrošību	uzņēmums	darbinieki un apmeklētāji	neattiecas
1.2.	DUS ugunsdrošības instrukcijas izstrādāšana un tās prasību ievērošana	saskaņā ar normatīvajiem aktiem	atbildīgais par ugunsdrošību	uzņēmums	darbinieki un apmeklētāji	neattiecas
1.3.	Atbildīgā darbinieka par ugunsdrošību nozīmēšana DUS, tā apmācības saskaņā ar "Ugunsdrošības noteikumi" prasībām	saskaņā ar normatīvajiem aktiem	valdes priekšsēdētājs	uzņēmums	atbildīgais par ugunsdrošību	neattiecas
1.4.	DUS nodrošināšana ar ugunsdzēsības aparātiem un inventāru saskaņā ar "Ugunsdrošības noteikumi" prasībām, to uzturēšana darba kārtībā	saskaņā ar normatīvajiem aktiem, pastāvīgi	atbildīgais par ugunsdrošību, dus vadītājs	uzņēmums	atbildīgais par ugunsdrošību, darbinieki	neattiecas
1.5.	DUS aprīkošana ar drošības zīmēm un uzrakstiem atbilstoši esošajiem standartiem	saskaņā ar normatīvajiem aktiem	atbildīgais par ugunsdrošību	uzņēmums	atbildīgais par ugunsdrošību, DUS vadītājs	neattiecas
1.6.	Darbinieku iepazīstināšana ar ugunsdrošības instrukciju, evakuācijas ceļiem, izejām, ugunsdzēsības inventāru	reizi gadā	atbildīgais par ugunsdrošību	uzņēmums	atbildīgais par ugunsdrošību, darbinieki	neattiecas
1.7.	Praktisko nodarbību veikšana rīcībai ugunsgrēka gadījumā	ne retāk kā reizi 3 gados	atbildīgais par ugunsdrošību	uzņēmums	darbinieki	neattiecas
1.8.	Elektroiekārtu zemējuma, zibensaizsardzības ierīču un elektroinstalācijas izolācijas pretestības mērījumu veikšana	saskaņā ar normatīvajiem aktiem	Tehniskā atbalsta nodalas vadītājs	uzņēmums	ārpakalpojums (TÜV Rheinland Grupa)	neattiecas
2. Reāģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi						
2.1.	VUGD izsaukšana (112), ūsi pastāstot, kas un kur (adrese) noticis	nekavējoties	DUS atbildīgais	uzņēmums	darbinieks, kurš ieraudzījis aizdegšanos	neattiecas
2.2.	Uzņēmuma vadības informēšana	nekavējoties	DUS atbildīgais	uzņēmums	DUS atbildīgais	neattiecas
2.3.	Ugunstrauksmes ziņojumu pogas nospiešana, ja traiksme neskan	nekavējoties	DUS atbildīgais	uzņēmums	darbinieki	neattiecas
2.4.	Darbinieku, apmeklētāju evakuācijas uzsākšana	nekavējoties	DUS atbildīgais	uzņēmums	darbinieki	neattiecas
2.5.	Elektropadeves atslēgšana degšanas vietai	nekavējoties	DUS atbildīgais	uzņēmums	darbinieki	neattiecas
2.6.	Aizdegšanās likvidēšana ar ugunsdzēsības līdzekļiem	nekavējoties	DUS atbildīgais	uzņēmums	darbinieki	neattiecas

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pienēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji	Pasākuma apzīmējums (trigrafs)* saskaņā ar NATO krīžu reagēšanas sistēmas rokasgrāmatu
2.7.	Neatliekamās medicīniskās ("atrās") palīdzības izsaukšana, pirmās palīdzības sniegšana cietušajiem	nekavējoties, pēc vajadzības	DUS atbildīgais	uzņē- mums	darbinieki, DUS apmeklētāji	neattiecas
2.8.	VUGD sāgaīdīšana un ūsa informēšana par notikušo, par cilvēkiem, kas atrodas vai var atrasties ugunsgrēka vietā, ugunsdzēsības ūdens nemišanas vietas (diķa) atrašanos, ja iespējams – aptuveno degvielas apjomu DUS	~11 min.	DUS atbildīgais	uzņē- mums	darbinieki	neattiecas
2.9.	Ugunsdzēsības un glābšanas darbu vadītāja norādījumu pildīšana	nekavējoties	VUGD darbinieki	uzņē- mums	darbinieki, DUS apmeklētāji	neattiecas

Piezīme. * Aili aizpilda tikai pasākumiem, kas ir attiecināmi uz NATO krīžu reagēšanas sistēmu.

Iekšējo inženierkomunikāciju apdraudējums

Būtiski ir izvēlēties kvalitatīvākos **risinājumus** projektēšanas un būvniecības stadijā, lai DUS kalpotu droši, ar minimālu apdraudējuma iespējamību. Tāpat svarīga loma ir inženierkomunikāciju uzturēšanā (pārbaudēs un apkopēs), darbinieku apmācībā.

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pienēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji	Pasākuma apzīmējums (trigrafs)* saskaņā ar NATO krīžu reagēšanas sistēmas rokasgrāmatu
1. Preventīvie un gatavības pasākumi						
1.1.	Līguma slēgšana par pakalpojumu saņemšanu	pēc nepieciešamības	Valdes priekšsēdētājs	uzņēmums	Tehniskā daļa	neattiecas
1.2.	Bīstamo iekārtu tehnisko pārbaužu nodrošināšana	periodiski, atbilstoši normativiem	Tehniskā atbalsta nodaļas vadītājs	uzņēmums	ārpakalpojums (TÜV Rheinland Grupa)	neattiecas
1.3.	Komunikāciju uzturēšana atbilstošā kārtībā, remonts vai nomaiņa	pastāvīgi	tehniskās nodaļas vadītājs	uzņēmums	Tehniskā daļa, līgumorganizāc.	neattiecas
2. Reagēšanas un seku likvidēšanas pasākumi						
2.1.	Atslēgt inženiertehniskās komunikācijas un bīstamās iekārtas	nekavējoties	DUS vadītājs	uzņēmums	darbinieki	neattiecas
2.2.	Pamest bīstamo zonu, pārliecināties, vai tuvumā esošie cilvēki ir sapratuši situāciju un rīkojas tāpat	nekavējoties	DUS vadītājs	uzņēmums	darbinieki	neattiecas
2.3.	Uzņēmuma vadības informēšana	1 min.	DUS vadītājs	uzņēmums	darbinieki	neattiecas
2.4.	Pēc nepieciešamības – ziņot atbildīgajiem dienestiem/sadarbības partneriem	3 min.	DUS vadītājs	uzņēmums	darbinieki	neattiecas
2.5.	Pēc vajadzības – materiālo vērtību vākšanas organizēšana (telpu applūšanas gadījumā), elektropadeves atslēgšana u.c.	5 min.	DUS vadītājs	uzņēmums	darbinieki	neattiecas

Piezīme. * Aili aizpilda tikai pasākumiem, kas ir attiecināmi uz NATO krīžu reagēšanas sistēmu.

Ārējo inženierkomunikāciju apdraudējums

DUS darbiniekiem ir svarīgi atpazīt apdraudējumu un zināt nepieciešamo rīcību.

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pienēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji	Pasākuma apzīmējums (trigrafs)* saskājā ar NATO križu reagēšanas sistēmas rokasgrāmatu
1. Preventīvie un gatavības pasākumi						
1.1.	Elektrotīklu un gāzes tīklu apkope un remonts	pastāvīgi, atbilstoši normatīviem	AS „Sadales tīklis”			neattiecas
2. Reagēšanas un sekū likvidēšanas pasākumi						
2.1.	Pamest bīstamo zonu, pārliecīnāties, vai tuvumā esošie cilvēki ir sapratuši situāciju un rīkojas tāpat	nekavējoties	DUS vadītājs	uzņēmums	darbinieki	neattiecas
2.2.	Attiecīgo avārijas brigāžu informēšana par notikušo avāriju (gāze – 113, elektrība – elektriķis un/ vai 8404)	1 min.	DUS vadītājs	uzņēmums	darbinieki	neattiecas
2.3.	Uzņēmuma vadības informēšana	3 min.	DUS vadītājs	uzņēmums	darbinieki	neattiecas
2.4.	Inženiertehnisko komunikāciju atslēgšanu	nepieciešamības gadījumā	DUS vadītājs	uzņēmums	darbinieki	neattiecas
2.5.	Attiecīgo avārijas brigāžu pārstāvju sagaidīšana	pēc ierašanās	DUS vadītājs	uzņēmums	darbinieki	neattiecas

Piezīme. * Aili aizpilda tikai pasākumiem, kas ir attiecīni uz NATO križu reagēšanas sistēmu.

Ārējā kīmiskā avārija

Par avāriju ar kīmisko vielu noplūdi var liecināt arī raksturīgas pazīmes – smaka, dažādas krāsas dūmi, saindēšanās simptomu (klepus, acu asarošana, elpas trūkums, smakšana u.c.) parādīšanās. Iedzīvotājus apdraudējuma gadījumā informē ar valsts trauksmes sirēnām un plašsaziņu līdzekļu palīdzību, kā arī katru individuāli – ar īsziņu palīdzību (valsts agrīnās brīdināšanas sistēma).

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pienēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji	Pasākuma apzīmējums (trigrafs)* saskājā ar NATO križu reagēšanas sistēmas rokasgrāmatu
1. Preventīvie un gatavības pasākumi						
1.1.	Iestādes iekšējo un ārējo bīstamības avotu novērtēšana un iespējamo avāriju situāciju izskatīšana	ne retāk kā reizi 4 gados	atbildīgais par civilo aizsardzību	uzņēmums	atbildīgais par civilo aizsardzību	neattiecas
1.2.	Darbinieku apmācība un instruēšana	reizi gadā	atbildīgais par civilo aizsardzību	uzņēmums	atbildīgais par civilo aizsardzību	neattiecas
1.3.	Sakaru līdzekļu darbības pārbaude	reizi gadā	atbildīgais par civilo aizsardzību	uzņēmums	darbinieki	neattiecas
2. Reagēšanas un sekū likvidēšanas pasākumi						
2.1.	Iestādes vadības informēšana	5 min.	DUS vadītājs	uzņēmums	DUS atbildīgais	neattiecas

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pienēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji	Pasākuma apzīmējums (trigrafs)* saskanā ar NATO križu reagēšanas sistēmas rokasgrāmatu
2.2.	Darbinieku informēšana par notikušo avāriju un viņu tālāko rīcību	10 min.	DUS vadītājs	uzņē- mums	DUS atbildīgais	neattiecas
2.3.	Telpu hermetizēšana	pēc apziņošanas	DUS vadītājs	uzņē- mums	DUS atbildīgais	neattiecas
2.4.	Ventilācijas atslēgšana, logu, durvju aizvēršana	15 min.	DUS vadītājs	uzņē- mums	DUS atbildīgais	neattiecas
2.5.	Vienkāršu individuālās aizsardzības līdzekļu sagatavošana un lietošana	pēc apziņošanas	DUS vadītājs	uzņē- mums	DUS atbildīgais	neattiecas
2.6.	Uzturēšanās telpās – vislabāk tajās, kas atrodas tālākajā ēkas pusē attiecībā pret ķimiskās avārijas vietu	līdz apdraudējuma beigām	DUS vadītājs	uzņē- mums	DUS atbildīgais	neattiecas
Bieži ķimiskās avārijas gadījumā labākā aizsardzība ir palikšana iekštelpās, tomēr tas ir atkarīgs no situācijas (kurā vietā, kāda viela noplūdusi, cik liela noplūde / ķimiskās vielas degšana, vēja virziens un ātrums)						
2.7.	Darbinieku, apmeklētāju evakuācija	atkarībā no situācijas	DUS vadītājs	uzņē- mums	DUS atbildīgais	neattiecas

Piezīme. * Aili aizpilda tikai pasākumiem, kas ir attiecināmi uz NATO križu reagēšanas sistēmu.

Dabas katastrofas (vētras, zemestrīces, plūdi, mežu ugunsgrēki)

Latvijā ir mērens klimats ar neizteiktām dabas katastrofām. Iedzīvotājus apdraudējuma gadījumā informē ar valsts trauksmes sirēnām un plašsaziņu līdzekļu palīdzību, kā arī katru individuāli – ar ūsiņu palīdzību (valsts agrīnās brīdināšanas sistēma), lokāla apdraudējuma gadījumā DUS darbiniekus, noteikti, informēs arī DUS klienti, kas braukšanas laikā pamanījuši ārkārtas situāciju.

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pienēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji	Pasākuma apzīmējums (trigrafs)* saskanā ar NATO križu reagēšanas sistēmas rokasgrāmatu
1. Preventīvie un gatavības pasākumi						
1.1.	Darbinieku apmācība un instruēšana	reizi gadā	atbildīgais par cīvilo aizsardzību	uzņē- mums	atbildīgais par cīvilo aizsardzību	neattiecas
1.2.	Sakaru līdzekļu darbības pārbaude	reizi gadā	atbildīgais par cīvilo aizsardzību	uzņē- mums	darbinieki	neattiecas
2. Reagēšanas un sekū likvidēšanas pasākumi						
2.1.	Iestādes vadības informēšana	5 min.	DUS vadītājs	uzņē- mums	DUS atbildīgais	neattiecas
2.2.	Darbinieku apziņošana par apdraudējumu	10 min.	DUS vadītājs	uzņē- mums	DUS atbildīgais	neattiecas
2.3.	Ventilācijas atslēgšana, logu, durvju aizvēršana	15 min. (pēc nepieciešamības)	DUS vadītājs	uzņē- mums	DUS atbildīgais	neattiecas
2.4.	Avārijas dienestu iesaistīšana	pēc nepieciešamības	DUS vadītājs	uzņē- mums	DUS atbildīgais	neattiecas

Piezīme. * Aili aizpilda tikai pasākumiem, kas ir attiecināmi uz NATO križu reagēšanas sistēmu.

Anonīms ziņojums par sprādzienbīstamu priekšmetu

Anonīms ziņojums par sprādzienbīstama priekšmeta uzstādišanu DUS var tikt saņemts tālruņa zvana vai rakstiska paziņojuma veidā. Vairumā gadījumu to autori ir pusaudži vai psihiski nelīdzsvaroti cilvēki. Šādiem paziņojumiem reti ir reāls pamats, tomēr veicama reaģēšana. Vēl nesenā Krievijas vēsturē gan bijuši vairāki konkurentu izrēķinašanas gadījumi.

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pienāmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji	Pasākuma apzīmējums (trigrafs)* saskaņā ar NATO križu reaģēšanas sistēmas rokasgrāmatu
1. Preventīvie un gatavības pasākumi						
1.1.	Iestādes iekšējo un ārējo bīstamības avotu novērtēšana	ne retāk kā reizi 4 gados	atbildīgais par civilo aizsardzību	uzņēmums	atbildīgais par civilo aizsardzību	neattiecas
1.2.	Darbinieku apmācība un instruēšana	reizi gadā	atbildīgais par civilo aizsardzību	uzņēmums	atbildīgais par civilo aizsardzību	neattiecas
2. Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi						
2.1.	Saņemot anonīmo telefona zvanu, vēlams pēc iespējas novilcināt telefonsarunas laiku, iegaumēt saturu, zvanītāja balss un runas īpatnības	-	DUS darbinieks, kurš ir atbildējis uz zvanu	uzņēmums	DUS darbinieks, kurš atbildējis uz "spridzinātāja" zvanu	neattiecas
2.2.	Policijas un VUGD informēšana (112), DUS vadītāja informēšana	uzreiz pēc zvana	DUS darbinieks, kurš atbildējis uz "spridzinātāja" zvanu	uzņēmums	DUS darbinieks, kurš atbildējis uz "spridzinātāja" zvanu	neattiecas
2.3.	Uzņēmuma vadības informēšana	uzreiz pēc VUGD, policijas un DUS vadīt. informēšanas	DUS vadītājs	uzņēmums	DUS vadītājs	neattiecas
2.4.	Darbinieku brīdināšana par briesmām	nekavējoties	DUS vadītājs	uzņēmums	darbinieks	neattiecas
2.5.	Darbinieku, apmeklētāju evakuācija no telpām	pēc attiecīga lēmuma pieņemšanas	DUS vadītājs	uzņēmums	darbinieks	neattiecas
2.6.	Atbildīgo institūciju (policija, VUGD, u.c.) pārstāvju sagaidīšana	pēc atbildīgo institūciju ierašanās	DUS vadītājs	uzņēmums	darbinieks	neattiecas
2.7.	Darba atsākšana	pēc policijas atļaujas	DUS vadītājs	uzņēmums	darbinieki	neattiecas

Piezīme. * Aili aizpilda tikai pasākumiem, kas ir attiecināmi uz NATO križu reaģēšanas sistēmu.

Sabiedriskās nekārtības DUS teritorijā un tās tuvumā

Ņemot vērā Latvijas iedzīvotāju mentalitāti, sabiedriskās nekārtības ir ļoti maz ticamas, tomēr uzņēmuma DUS un tās darbinieki ir gatavi arī šādam apdraudējumam.

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pienēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji	Pasākuma apzīmējums (trigrads)* saskaņā ar NATO križu reagēšanas sistēmas rokasgrāmatu
1. Preventīvie un gatavības pasākumi						
1.1.	Videonovērošanas sistēmas uzturēšana, līguma ar apsardzes uzņēmumu nodrošināšana	pastāvīgi	Valdes priekšsēdētājs	uzņēmums	drošības virsnieks	neattiecas
1.2.	Sakaru līdzekļu darbības pārbaude	reizi gadā	atbildīgais par civilo aizsardzību	uzņēmums	darbinieki	neattiecas
2. Reagēšanas un seku likvidēšanas pasākumi						
2.1.	Sanēmītās informācijas/ situācijas pārbaude (paskatoties, paklausoties, paskatoties videokamerās)	nekavējoties	DUS vadītājs	uzņēmums	darbinieki	neattiecas
2.2.	Darbinieku apziņošana par apdraudējumu, DUS ēkas aizslēgšana un palikšana iekštelpās, apsardzes izsaukšana	pēc vajadzības	DUS atbildīgais	uzņēmums	darbinieki	neattiecas
2.3.	DUS vadītāja un uzņēmuma vadības informēšana	uzreiz pēc operatīvajiem darbiem	DUS atbildīgais	uzņēmums	darbinieki	neattiecas
2.4.	Valsts policijas izsaukšana (110 vai 112)	pēc situācijas attīstības	DUS vadītājs, DUS atbildīgais	uzņēmums	darbinieki	neattiecas

Piezīme. * Aili aizpilda tikai pasākumiem, kas ir attiecīni uz NATO križu reagēšanas sistēmu.

11.7. Pasākumi pēc avārijas, kas nepieciešami, lai novērstu, likvidētu vai būtiski samazinātu avārijas ietekmi uz cilvēkiem vai vidi

Lai novērstu citu personu apdraudējumu un avārijas eskalāciju, nelielas (līdz 10 L) degvielas noplūdes gadījumā jānorobežo noplūdes zona, savukārt lielas (>10 L) degvielas noplūdes un ugunsgrēka gadījumā jānorobežo iebrauktuve degvielas uzpildes stacijā. Pasākumu kopums uzskaņīts šī plāna [10. daļā](#), kā arī 7. pielikumā.

12. APRAKSTS PAR RĪCĪBU AVĀRIJAS DRAUDU VAI AVĀRIJAS NEVĒLAMO SEKU APJOMA VAI SMAGUMA SAMAZINĀŠANAI VAI IEROBEŽOŠANAI UN STĀVOKĻA KONTROLEI, NORĀDOT IEKĀRTAS, KAS JĀSARGĀ VAI JÄGLĀBJ NO AVĀRIJAS IETEKMES, KĀ ARĪ AVĀRIJAS IZEJAS, PULCĒŠANĀS VIETAS UN EVAKUĀCIJAS CEĻUS UN KĀRTĪBU, KĀDĀ APSTĀDINĀMI TEHNOLOGISKIE PROCESI, IEKĀRTAS VAI OBJEKTI

Atbilstoši notikušās avārijas veidam, smagumam un bīstamības pakāpei, tiek pieņemti lēmumi par turpmāko rīcību avārijas nevēlamo seku apjoma vai smaguma samazināšanai vai ierobežošanai un stāvokļa kontrolei. Avārijas gadījumā sevišķi svarīgi ir pievērst uzmanību degvielas padeves procesu apturēšanai, kā arī bīstamo iekārtu (degvielu uzglabāšanas rezervuāru, gāzes balonu uzglabāšanas vietu) aizsardzībai.

No DUS ēkas ir 2 evakuācijas izejas – izejas un ceļi uz izejām tiek uzturēti brīvi. Teritorijā ir noteikta 1

drošas pulcēšanās vieta.

Nobloķēt visus uzpildes sūkņus vienlaicīgi var ar 1 avārijas (STOP) pogu, kas atrodas aizkasu zonā, vai ar avārijas (STOP) pogu kases sistēmā. Nobloķēt konkrētu uzpildes vietas sūkni var ar pogu "Apstādināt" kases sistēmā. Uz uzpildes iekārtām paši klienti var apturēt CNG uzpildi – uz dispansera izvietota STOP poga.

Strāvas padevi atslēgt visam objektam vai konkrētai tehnoloģijai, iekārtai var atslēgt aizkases zonā izvietotajos sadales skapjos, pie DUS fasādes ir uzskaites sadalne un galvenais skapis (skatīties 3. pielikumu).

13. RESURSU (ARĪ MATERIĀLO REZERVU, SIGNALIZĀCIJAS UN CITU DROŠĪBAS IEKĀRTU, ATBILSTOŠI APMĀCĪTU DARBINIEKU UN CITU PIEEJAMO RESURSU) RAKSTUROJUMS

Nodajā raksturoti uz vietas esošie resursi un uzņēmumam pieejamie, tostarp sadarbības partneru resursi.

13.1. Resursi, kas pieejami paaugstinātās bīstamības objektā

13.1.1. Agrīnās brīdināšanas sistēma, sakaru nodrošinājums

DUS ir nodrošināts ar skaņas sirēnām, kuras DUS darbiniekus un tās klientus brīdina par ugunsgrēku, kā arī ar radioraidītāja palīdzību trauksmes signāls tiek adresēts uz apsardzes kompānijas centrālo pulti. Sirēnas iedarbojas automātiski, nostrādājot detektoriem ēkas telpās vai arī manuāli, nospiežot kādu no rokas trauksmes pogām.

Darbiniekiem ir izstrādāta atbildīgo darbinieku un institūciju apziņošanas shēma (skatīties plāna 5. pielikumu), teritorijā ir labs mobilā tīkla pārklājums.

13.1.2. Ugunsdrošības un ugunsdzēsības inženiertehniskās sistēmas un aprīkojums

Lai nodrošinātu savlaicīgu cilvēku evakuāciju un radītu nosacījumus veiksmīgai evakuācijai un ugunsgrēka dzēšanai, DUS ir integrēti:

- dažādi drošības risinājumi, lai nepieļautu degvielu noplūdi vidē, benzīna tvaiku uztveršana,
- zemējums, zibensaizsardzība un sprādzienbīstamai videi piemērota elektroaiszardzība,
- automātiskā ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēma.

DUS ēkā ir uzstādīta automātiskās ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēma (UATS). Tās pamatā ir ražotāja "INIM" konvencionālais uztveršanas centrs – 36 staru panelis *SmartLine 036-4* ar zonu paplašinātāju *SmartLine 8Z*. DUS ēkā ir uzstādīta automātiskās ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēma (UATS). Tās pamatā ir ražotāja "INIM" konvencionālais uztveršanas centrs – 20 staru panelis *SmartLine 020* (UATS nav norādīts ekspluatācijas termiņš). Telpās uzstādīti siltuma un dūmu detektori, kas nepārtraukti kontrolē iekštelpu temperatūru vai dūmu klātbūtni. **DUS ēkā ir izveidotas 4 telpu zonas un 2 trauksmes pogas – kopumā 6 zonas.**

Informācija no visām zonām nonāk uz sistēmas paneli *SmartLine*, kas ir uzstādīts blakus vadītāja kabinetam. Ar radioraidītāja palīdzību trauksmes signāls tiek adresēts arī uz apsardzes kompānijas centralizēto novērošanas pulti. UATS centrāles rezerves elektroapgāde tiek nodrošināta no akumulatorbaterijām, kas nodrošina sistēmas normālu funkcionēšanu darba režīmā 24 stundas un trauksmes režīmā ne mazāk kā 30 minūtes. Ja darbspējas atjaunošanai nepieciešama sistēmas pilnīga

vai daļēja atslēgšana, DUS nodrošina ugunsdrošības pasākumus, kas kompensē atslēgtās ugunsaizsardzības sistēmas funkcijas. Atslēdzot UATS, telpās izvieto autonomos ugunsgrēka detektorus, kas reaģē uz dūmiem, nodarbinātie periodiski veic visu telpu, t.sk. tehniskās telpas apgaitas vismaz reizi 2 stundās.

Iedarbojoties detektoram vai nospiežot rokas trauksmes pogu, ugunsdrošības panelī uzrāda trauksmi un aktivizēto zonu, skan trauksmes signāls, trauksmes signālu pārraida uz apsardzes centrālo pulti.

Lai sistēma darbotos nevainojami, tai veic reglamentētas apkopes un pārbaudes – darbus izpilda SIA "LABORES 7 LTD".

13.1.3. Paaugstinātās bīstamības objekta reaģēšanas un sekū likvidēšanas pasākumu veikšanas vienības vai ugunsdrošības, ugunsdzēsības un glābšanas dienesta materiāltehniskais nodrošinājums

DUS uz vietas nav klātesoša reaģēšanas un sekū likvidēšanas pasākumu veikšanas vienība vai ugunsdrošības, ugunsdzēsības un glābšanas dienesta materiāltehniskais nodrošinājums, taču uzņēmumam ir avārijas sekū likvidēšanas darba inventārs, kurš glabājas pārvietojamajā piekabē – atrodas Aizkrauklē, uzņēmuma naftas bāzē "Avoti":

- sejas maskas ar filtriem – 2 gab.,
- aizsargapģērbs – 2 gab.,
- aizsargcimdi – 2 gab.,
- 1000 L plastmasas konteiners bīstamo atkritumu savākšanai – 1 gab.,
- norobežošanas lenta – 500 metri,
- lāpsta – 2 gab.,
- slota – 2 gab.,
- spainis – 2 gab.,
- absorbents,
- bonas,
- nestuves – 1 gab.

13.1.4. Individuālie vai kolektīvie aizsardzības līdzekļi un to izmantošanas kārtība

DUS ir integrēti daudz un dažādi kolektīvie aizsardzības līdzekļi, kā piemēram: braukšanas ātruma ierobežojums teritorijā, telpu un teritorijas apgaismojums, drošības zīmes, aizsargnorobežojumi, elektroizolācija, zibensaizsardzība utt.

Veicot darbu DUS teritorijā, DUS darbinieki uzvelk augstas redzamības virsapģērbu ar atstarojošiem elementiem (darbinieku labākai pamanišanai). Tīrot degvielas iekārtas un savācot naftas produktu noplūdes, DUS darbinieki lieto ķīmiski izturīgus aizsargcimdu, vajadzības gadījumā lieto arī aizsargbrilles.

13.1.5. Pirmās palīdzības sniegšanai nepieciešamo materiālu saraksts un to izvietojums objektā

DUS kasu zonā (atrašanās vieta attēlotā 3. pielikumā) ir pieejama pirmās palīdzības aptieciņa ar sekojošu saturu un medicinisko materiālu minimumu (saskaņā ar LR noteikumu prasībām):

- 1) vienreiz lietojami cimdi iepakojumā – 2 pāri,
- 2) spraužamadatas – 4 gab.,
- 3) šķēres (10-14 cm) ar noapaļotiem galiem – 1 gab.,
- 4) mākslīgās elpināšanas maska ar vienvirziena gaisa vārstuli iepakojumā – 1 gab.,

- 5) trīsstūrveida pārsējs (96 x 96 x 136 cm) iepakojumā – 2 gab.,
- 6) leikoplasts (2-3 cm) spolē – 1 gab.,
- 7) brūču plāksteri (dažādu izmēru) sterilā iepakojumā – 15 gab.,
- 8) tīkļveida pārsējs Nr. 3 (40 cm) – 3 gab.,
- 9) marles saites (4 x 0.1 m) sterilā iepakojumā – 4 gab.,
- 10) marles saites (4 x 0.05 m) sterilā iepakojumā – 2 gab.,
- 11) pārsienamās paketes sterilā iepakojumā – 2 gab.,
- 12) marles komplekts (600 x 800 mm) sterilā iepakojumā – 1 gab.,
- 13) marles komprese (400 x 600 mm) sterilā iepakojumā – 1 gab.,
- 14) marles komprese (100 x 100 mm) sterilā iepakojumā – 5 gab.,
- 15) folijas sega (viena puse metalizēta, otra – spilgtā krāsā) iepakojumā – 1 gab.,
- 16) medicīnisko materiālu saraksts valsts valodā – 1 gab.

13.1.6. Inženiertehnika, transports, darbarīki, speciālais apģērbs, materiālās rezerves vai uzkrājumi

DUS ir pieejami aizsarglīdzekļi darbinieku pamanišanai (augstas redzamības jakas, vestes un lietus mēteji ar atstarojošiem elementiem) un aizsarglīdzekļi pret ķīmisku iedarbību (ķīmiski izturīgi cimdi, aizsargbrilles, gumijas zābaki). Naftas produktu savākšanai ir pieejams absorbents (ne mazāk par 1 pilnu iepakojumu ar 20 kg un 1 iesāktu iepakojumu). Naftas produktu noplūdes savāc ar slotu un liekšķeri garā kātā.

13.1.7. Avārijas izplatību ierobežojošās iekārtas, avārijas noplūžu savākšanas iekārtas un rezervuāri, aizsargvalņi, avārijas piesārņojuma noteikšanas ierīces un citas cilvēka drošībai vai vides aizsardzībai paredzētas iekārtas un aprīkojums

DUS tehnoloģijā ir integrēti daudzpakāpju drošības risinājumi, kā arī iespēja apturēt konkrētas uzpildes vietas sūkni, visus uzpildes sūkņus, kā arī atslēgt elektroapgādi visam objektam vai konkrētai tehnoloģijai, iekārtai. DUS aprīkota ar ugunsdzēsības sistēmu, apsardzes sistēmu un videonovērošanas sistēmu, kas palīdz laicīgi atklāt novirzes no normas un operatīvi rīkoties, tādējādi novēršot vai mazinot iespējamās avārijas sekas. DUS ir pieejams absorbents naftas produktu savākšanai, kā arī ugunsdzēsības aparāti, ugunsdzēsības pārklāji.

13.2. Resursi, kurus paredzēts piegādāt no citiem komersantiem saskaņā ar savstarpējās palīdzības un sadarbības vienošanos, kā arī laiks, kādā iespējams saņemt attiecīgos resursus

AS "VIRŠI-A" ir noslēgts sadarbības līgums ar SIA "EMENDO consulting" par vides prasību izpildi, reaģēšanu degvielas noplūdes gadījumos, bīstamo atkritumu apsaimniekošanu – pārstāvju ierašanās laiks objektā ir līdz 4 h no izsaukuma brīža Rīgā un līdz 8 h – pārējā LR teritorijā, taču reaģēšanas laikus var mainīt, pusēm par to vienojoties izsaukuma laikā (līguma ieskanējumu skatīties 7. pielikumā).

14. INFORMĀCIJA PAR LAIKU, KĀDĀ PĒC ATTIECĪGĀS INFORMĀCIJAS SAŅEMŠANAS VALSTS UGUNSDZĒSĪBAS UN GLĀBŠANAS DIENESTS UN CITI AVĀRIJAS DIENESTI VAR IERASTIES AVĀRIJAS VIETĀ

Atbilstoši MK 17.05.2016. noteikumiem Nr. 297 "Kārtība, kādā Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests veic un vada ugunsgrēku dzēšanu un glābšanas darbus" VUGD apakšvienības izbrauc no

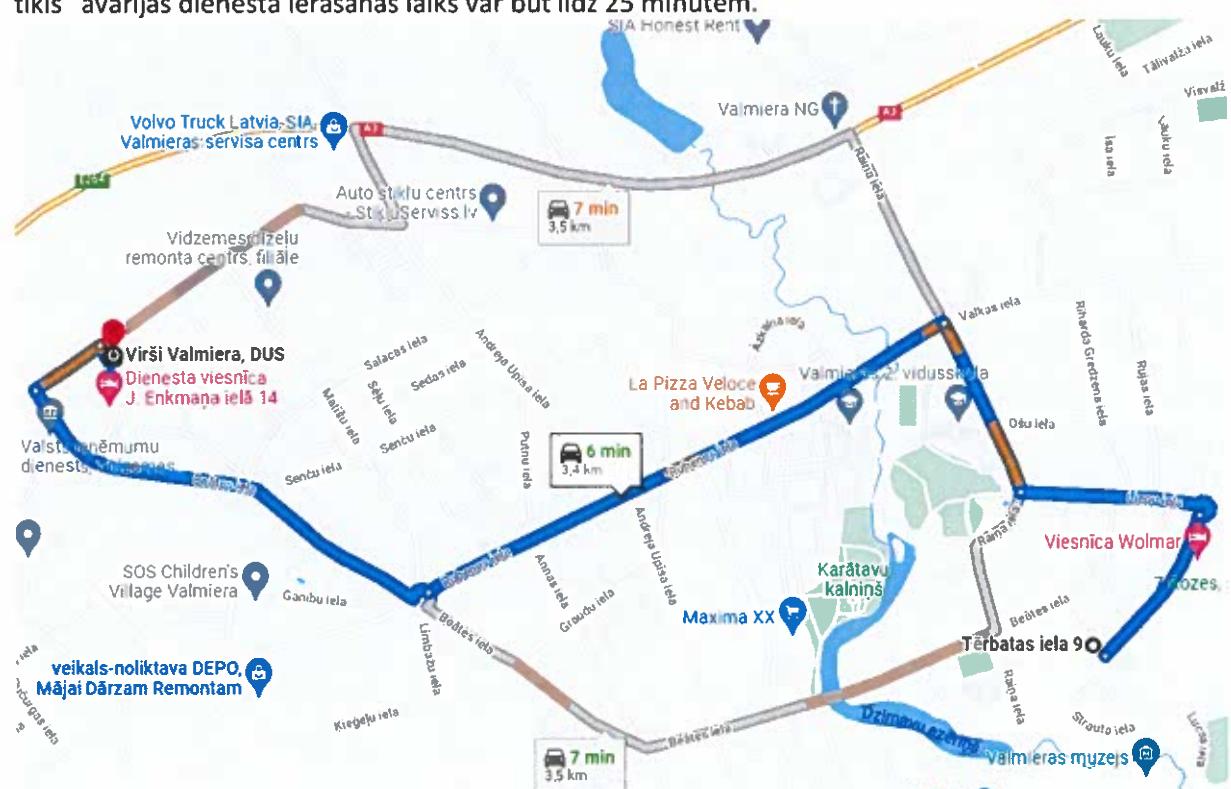
daļas vai posteņa garāžas 90 sekunžu laikā pēc nosūtīšanas uz notikuma vietu. Pēc izbraukšanas VUGD notikuma vietā jāierodas:

- republikas pilsētā, pilsētā un ciemā, kur atrodas VUGD daļa vai postenis, – 8 minūšu laikā,
- pilsētā, ciemā, novada un pagasta teritorijā, kur neatrodas VUGD daļa vai postenis, – 23 minūšu laikā,

tomēr ierašanās ir iespējama vēlāk par noteikto objektīvu apstākļu dēļ.

Valmieras novadā ir **VUGD Valmieras daļa** (Tērbatas iela 9, Valmiera, Valmieras novads, LV-4201) – ņemot vērā abu objektu izvietojumu, VUGD pirmās vienības ierašanās, visticamāk, notiku **8 minūšu laikā pēc izsaukuma** (skatīties 14.1. attēlu). Izņēmums varētu būt tikai gadījumā, ja izsaukuma brīdī noritētu lieli dzēšanas darbi citā vietā, kā dēļ uz DUS braukt VUGD no tālāk esošiem depo un posteņiem.

DUS teritorijā neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests ieradīsies 15 minūšu laikā, AS "Sadales tīkls" avārijas dienesta ierašanās laiks var būt līdz 25 minūtēm.

14.1. att. Maršruts no VUGD Valmieras daļas līdz AS "VIRŠI-A" degvielas uzpildes stacijai "Valmiera"

15. KĀRTĪBA, KĀDĀ SNIEDZAMA PALĪDZĪBA VALSTS UGUNSDZĒSĪBAS UN GLĀBŠANAS DIENESTAM UN VEICAMAS DARBĪBAS ĀRPUS OBJEKTA TERITORIJAS AVĀRIJAS BĪSTAMĪBAS VAI SEKU SAMAZINĀŠANAI

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests var izmantot ūdeni no DUS esošās ugunsdzēsības ūdens ņemšanas vietas, kā arī ugunsdzēsības inventāru, nelielu naftas produkta noplūdes gadījumā – arī naftas produkta absorbētu. Izvērtējot konkrēto situāciju, AS "VIRŠI-A" var izsaukt sadarbības partneri, kurš savāc un apsaimnieko ar naftas produktiem piesārņotus ūdeņus un grunci. Sadarbības jautājumos jāsazinās ar Zandu Šelfu (tel. nr.: 22028535, zanda.stelfa@virsi.lv).

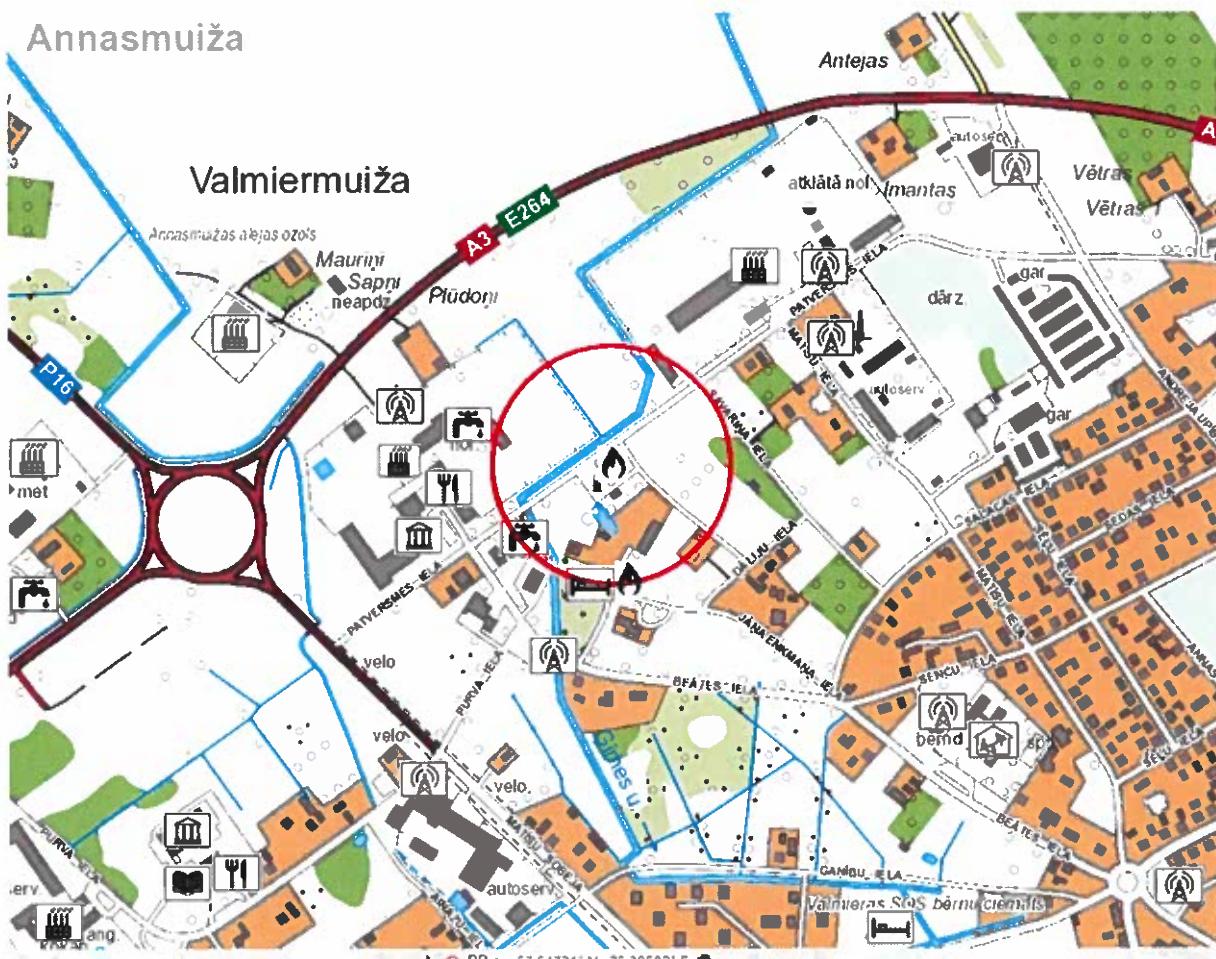
AS "VIRŠI-A" DUS "Valmiera"

CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

versija: 02.2021

PIELIKUMI

1. Paaugstinātas bīstamības objekta atrašanās vieta un objektā iespējamo avāriju sekū nevēlamās ietekmes zonas ārpus objekta teritorijas (M 1:5000)

Apzīmējumi:

viesnīca

skola

bērnudārzs

valdības objekti

ēdīcas

telekomunikāciju infrastruktūra

ūdensapgādes infrastruktūra

dabasgāzes objekti

industriālā teritorija

Ļaunākās tehnoloģiskās avārijas (7500 L benzīna noplūde) rezultātā iespējamās maksimālās ietekmes zona (toksiskās koncentrācijas izplatība) ir **143 metri** no avārijas vietas – ietekmes areāls norādīts 286 metru rādiusā, jo izplatību ietekmē vēja virziens konkrētajā momentā.

VIRŠI

AS "VIRŠI-A" DUS "Valmiera"

CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

versija: 02.2021

2. Risika samazināšanas pasākumu plāns (atbilstoši MK 07.11.17. noteikumu Nr. 658 4. pielikumam)

Nr. p.k.	Pasākums	Atbildīgā persona (amats, vārds, uzvārds)	Plānotais izpildes termiņš	Atzīme par pasākuma izpildi
1. Tehnoloģisko iekārtu un procesu drošības tehniskie risinājumi				
1.1.	Bīstamo iekārtu tehnisko pārbaužu nodrošināšana	Tehnikā atbalsta nodalas vadītājs, TÜV Rheinland Grupa	1 x gadā un pēc nepieciešamības	pēc grafika
1.2.	Elektroinstalācijas (tai skaitā zemējuma un zibensaiszardzības ierīces) pārbaude bīstamajām iekārtām	Tehnikā atbalsta nodalas vadītājs, TÜV Rheinland Grupa	1 x gadā, pēc grafika	pēc grafika
1.3.	Rezervuāru un citu iekārtu markējuma izvietošana un atjaunošana	tehniskie darbinieki	pēc nepieciešamības	pēc nepieciešamības
1.4.	Naftas produktu absorbējošā materiāla, drošības inventāra iegāde	DUS vadītājs	pēc nepieciešamības	pēc nepieciešamības
2. Darbinieku apmācība				
2.1.	Darbinieku apmācības pareizā iekārtu lietošanā, to ikdienas uzturēšanā, iespējamās ārkārtas situācijas un nepieciešamajā rīcībā	DUS vadītājs un dažādi speciālisti	pēc nepieciešamības	pēc nepieciešamības
3. Avārijgatavības spējas				
3.1.	Automātiskās ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēmas apkopes un pārbaudes	darba aizsardzības un ugunsdrošības speciālists, SIA "LABORES 7 LTD"	saskaņā ar reglamentu (ne retāk kā 1 x 3 mēnešos)	saskaņā ar reglamentu nepārtraukti
3.2.	DUS esotā avārijas sekū novēršanas līdzekļu esamība un tā uzturēšana	DUS vadītājs, darba aizsardzības un ugunsdrošības speciālists		
3.3.	Īpašumā esošo strāvas ģeneratoru pīejamība	Tehnikās dalas vadītājs	pēc nepieciešamības	pēc nepieciešamības
3.4.	Darbinieku apmācība rīcībai ārkārtas situācijās	DUS vadītājs, darba aizsardzības un ugunsdrošības speciālists	pēc grafika	13.07.2022.
3.5.	Degvielas pārvadāšanas automašīnu (ADR) pīejamība	SIA "VIRŠI logistika" valdes loceklis	pēc nepieciešamības	
3.6.	Līgumi ar ārpakalpojuma uzņēmumiem, kas nodrošina vides izpēti un sanāciju, bīstamo atkritumu apsaimniekošanu	Tehnikās dalas vadītājs, vides aizsardzības speciālists	pēc nepieciešamības	pēc nepieciešamības
4. Darba aizsardzības				
4.1.	Ievadapmācība darba aizsardzībā, apmācības darba aizsardzībā darba vietā	DUS vadītājs	1. darba dienā un ne retāk kā 1 x Gada	pēc nepieciešamības
4.2.	Darbinieku norīkošana uz obligātajām veselības pārbaudēm	darba aizsardzības un ugunsdrošības speciālists	uzsākot darbu un ne retāk kā reizi 3 gados	pēc nepieciešamības
4.3.	Darba vides risku novērtēšana un darbinieku iepazīstināšana ar novērtēšanas rezultātiem	darba aizsardzības un ugunsdrošības speciālists	ne retāk kā 1 x gadā	pēc grafika un pēc nepieciešamības

AS "VIRŠI-A" DUS "Valmiera"
CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

versija: 02.2021

Nr. p.k.	Pasākums	Atbildīgā persona (amats, vārds, uzvārds)	Plānotais izpildes termiņš	Atzīme par pasākuma izpildi
4.4.	Ugunsdrošības un darba aizsardzības uzraudzība darba vietā, nepieciešamo konfekciju veikšana	DUS vadītājs, darba aizsardzības un ugunsdrošības speciālists	nepārtrauktī	nepārtrauktī
4.5.	Darba aizsardzības pasākumu plāna sastādīšana nākamajam gadam	darba aizsardzības un ugunsdrošības speciālists, valdes priekšsēdētājs	līdz gada beigām	
4.6.	Darba apērbu un individuālo aizsardzības līdzekļu papildus iegāde	DUS vadītājs, darba aizsardzības un ugunsdrošības speciālists	pēc nepieciešamības	pēc nepieciešamības
	5. Elektrodrošība			
5.1	Elektroinstalācijas (tai skaitā zemējuma un zibensaiszīdzības ierīces) pārbaude būstamajām iekārtām	Tehniskā atbalsta nodajās vadītājs, TÜV Rheinland Grupa	1 x gadā	pēc grafika
5.2	Elektroinstalācijas (tai skaitā zemējuma un zibensaiszīdzības ierīces) pārbaude DUS ēkai	Tehniskā atbalsta nodalas vadītājs, ārpakalpojuma uzņēmums	reizi 10 gados	plānots 2030. gadā
	6. Ugunsdzēsībai nozīmīgas inženierītehniskās sistēmas			
6.1.	Automātiskās ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēmas apkopēs un pārbaudes	darba aizsardzības un ugunsdrošības speciālists, SIA "LABORES 7 LTD"	saskaņā ar reglamentu un pēc nepieciešamības	saskaņā ar reglamentu
	7. Sprādziendrošība			
7.1.	Sekot, lai sprādzienbīstamajā zonā nebūtu atklāta liesma un tiktu ievēroti ugunsdrošības prasības	DUS darbinieki	nepārtrauktī	nepārtrauktī
7.2.	Būstamo iekārtu tehnisko pārbaužu nodrošināšana	Tehniskā atbalsta nodajās vadītājs, TÜV Rheinland Grupa	1 x gadā un pēc nepieciešamības	pēc grafika
	8. Ugunsdzēsības aprīkojums			
8.1.	Ugunsdzēsības aparātu pārbaudes un apkopes	darba aizsardzības un ugunsdrošības speciālists, SIA "FN-SERVISS"	1 x gadā un pēc nepieciešamības	pēc grafika
8.2.	Ugunsdzēsības aparātu, pārkāju skaita atjaunošana vai papildināšana	darba aizsardzības un ugunsdrošības speciālists, SIA "FN-SERVISS"	pēc nepieciešamības	ja nepieciešams
	9. Vides aizsardzība			
9.1.	Piesārnojošās darbības atlaujas nosacījumu izpilde	vides aizsardzības speciālists	nepārtrauktī	nepārtrauktī
9.2.	Atkritumu šķirošana, uzglabāšana, uzskaite, nodošana licencētām līgumorganizācijām	vides aizsardzības speciālists, DUS vadītājs, līgumorganizācijas	nepārtrauktī	nepārtrauktī
9.3.	Gruntsūdens kvalitātes monitorings	vides aizsardzības speciālists, SIA "AMECO vide"	pēc grafika un pēc avārijas noplūdes	

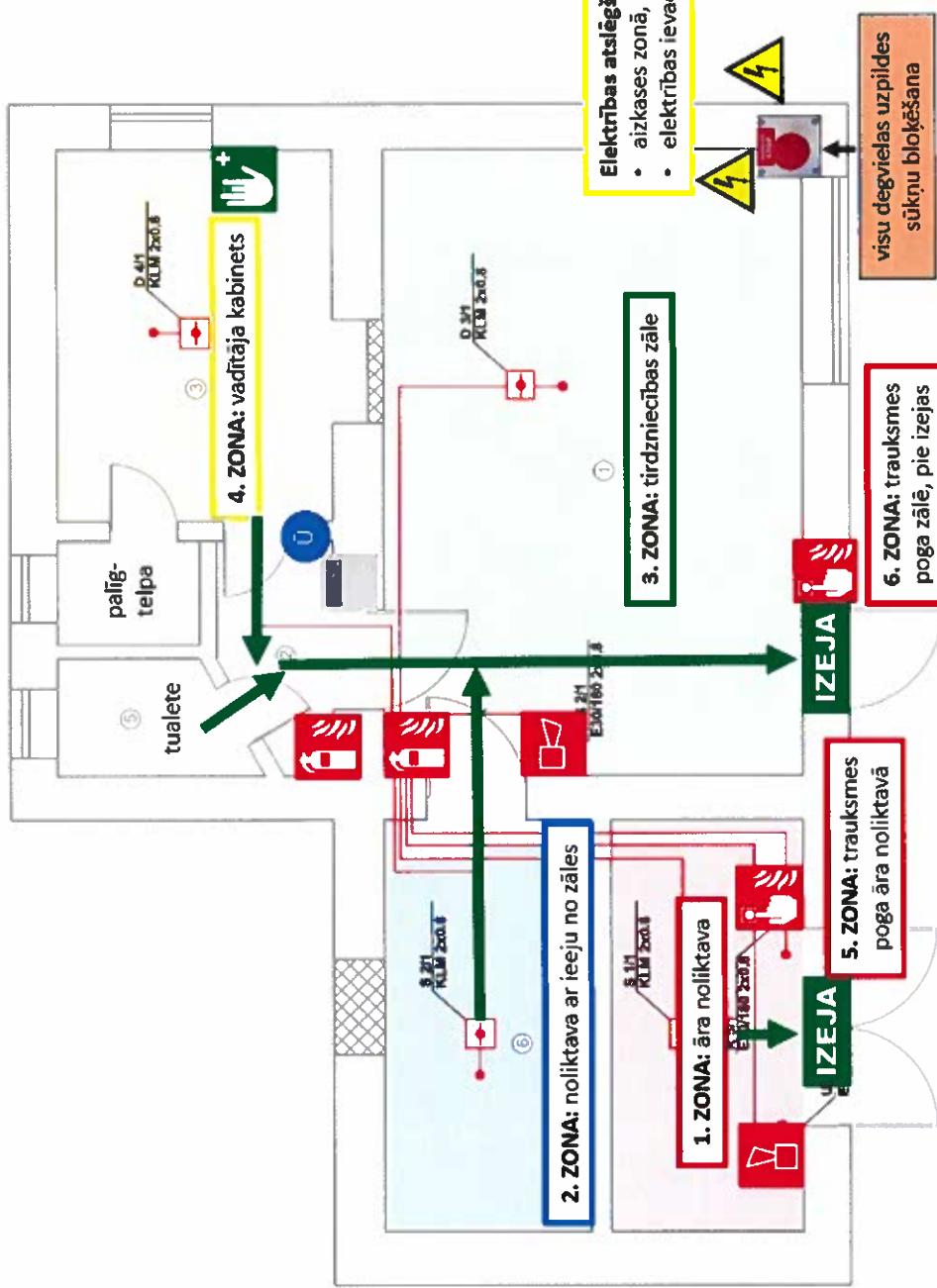
AS "VIRŠI-A" DUS "Valmiera"
CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

versija: 02.2021

Nr. p.k.	Pasākums	Atbildīgā persona (amats, vārds, uzvārds)	Plānotais izpildes termiņš	Atzīme par pasākuma izpildi
9.4.	Lietus noteikūdeņu attīrišanas iekārtu attīrišana no atdalītajām smiltīm un naftas produktiem	vides aizsardzības speciālists, SIA "EMENDO consulting"	pēc vajadzības avārijas noplūdes	pēc vajadzības
9.5.	Attīrito noteikūdeņu kvalitātes monitorings	vides aizsardzības speciālists, SIA "AMECO vide"	pēc grafika un pēc avārijas noplūdes	
10. Drošības sistēmas atbilstības un avāriju riska samazināšanas pasākumu efektivitātes novērtējums				
10.1.	CA plāna aktualizācija, nemot vērā izmaiņas tehnoloģijā, uzglabājamo vielu/ maiņumu sortimentā, atbilstībās, normatīvo aktu prasībās	darba aizsardzības un ugunsdrošības speciālists	1 reizi gadā un pēc nepieciešamības (izmaiņas apzinošanas shēmā)	1 reizi gadā un pēc nepieciešamības (izmaiņas apzinošanas shēmā)
10.2.	Darbinieku apmācība civilās aizsardzības jomā, zināšanu pārbaudes	darba aizsardzības un ugunsdrošības speciālists	1 reizi gadā un pēc nepieciešamības	1 reizi gadā un pēc nepieciešamības
10.1.	Notikušo noviržu no normas statistika, analīze un priekšlikumu iesniegšana uzņēmuma vadībai	Kvalitātes, vides un darba aizsardzības nodalas vadītāja	1 reizi gadā un pēc nepieciešamības	pēc vajadzības

3. Paaugstinātās bistamības objekta plāns, kurā norādītas būves, galvenās inženiertehniskās komunikācijas, avārijas izejas un evakuācijas ceļi, ugunsgrēka dzēšanas iekārtas, agrīnās brīdināšanas ierīces, ugunsdzēsības ūdensapgādes avoti, bīstamo vietu uzglabāšanas vietas

3.1. DUS ēka

Apzīmējumi:

- IZEJA** iyeja no ēkas
- virziens uz iyeju
- pirmās palīdzības līdzekļi (aptieciņa)
- avārijas (STOP) poga
- ugunstrauksmes zīņojumu poga
- ugunsdzēsības aparāts
- sirēna
- elektrosadales skapis
- Ūdenssvada ievads
- ugunsaizsardzības sistēmas panelis

3.2. DUS teritorija

Dīzeldegviela (ANO numurs – 1202)

Bīstamības apzīmējumi: H226, H304, H315, H332, H351, H373, H411
Drošības prasību apzīmējumi: P210, P260, P273, P280, P301+P310, P331

Benzīns (ANO numurs – 1203)

Bīstamības apzīmējumi: H224, H304, H315, H336, H340, H350, H361, H411
Drošības prasību apzīmējumi: P201, P210, P273, P280, P301+P310, P331, P403+P233

Dabasgāze (ANO numurs – 1971)

Bīstamības apzīmējumi: H220, H280
Drošības prasību apzīmējumi: P210, P377, P381, P403, P410+P403

DROŠĪBAS DATU LAPA

Sākums ar kopējā Nr. 150700102370 ir prezentēts uz jaunu: 16.02.2019.

Produkta identifikators: Driekšķķirēja ar bioloģiski ārkārtīgiem pārākumiem

Datu lapas oriģināla lābākais datums: 16.02.2018., versija: 7

Septiņpadsmitā lābākās vadības: 12.02.2019.

Ogrei Latvijai

1. Tiekšķķirēja C16-18 un C14-18 am

C16-18-nepiezīmētās...

2-etylheksilnātris...

Cetilalkohola izdilījums...

Etilēnamīnas priedeļu...

Phlorazinu izdilījums...

Aniinātīna priedeļa...

Stearīns (R)-45°

Ketosterols:

1,4-biotinatetanoīns...

9,10-oxoestradiols...

N-alki-1-fenilazo...

fenantazzo-2-azafatīns...

aminis...

Makoprons...

N-alki-N-[2-(4-izobutoksi)...

cielīks]-βil]-4-(fenilskalo)

anilins...

Diametrafanonīla priedeļu...

Nav norādīta.

DROŠĪBAS DATU LAPA

Sākums ar kopējā Nr. 150700102370 ir prezentēts uz jaunu: 16.02.2019.

Produkta identifikators: Driekšķķirēja ar bioloģiski ārkārtīgiem pārākumiem

Datu lapas oriģināla lābākais datums: 16.02.2018., versija: 7

Septiņpadsmitā lābākās vadības: 12.02.2019.

Ogrei Latvijai

2. Tiekšķķirēja C16-18 un C14-18 am

C16-18-nepiezīmētās...

2-etylheksilnātris...

Cetilalkohola izdilījums...

Etilēnamīnas priedeļu...

Phlorazinu izdilījums...

Aniinātīna priedeļa...

Stearīns (R)-45°

Ketosterols:

1,4-biotinatetanoīns...

9,10-oxoestradiols...

N-alki-1-fenilazo...

fenantazzo-2-azafatīns...

aminis...

Makoprons...

N-alki-N-[2-(4-izobutoksi)...

cielīks]-βil]-4-(fenilskalo)

anilins...

Diametrafanonīla priedeļu...

Nav norādīta.

Ogrei Latvijai

3. Tiekšķķirēja C16-18 un C14-18 am

C16-18-nepiezīmētās...

2-etylheksilnātris...

Cetilalkohola izdilījums...

Etilēnamīnas priedeļu...

Phlorazinu izdilījums...

Aniinātīna priedeļa...

Stearīns (R)-45°

Ketosterols:

1,4-biotinatetanoīns...

9,10-oxoestradiols...

N-alki-1-fenilazo...

fenantazzo-2-azafatīns...

aminis...

Makoprons...

N-alki-N-[2-(4-izobutoksi)...

cielīks]-βil]-4-(fenilskalo)

anilins...

Diametrafanonīla priedeļu...

Nav norādīta.

Ogrei Latvijai

4. Tiekšķķirēja C16-18 un C14-18 am

C16-18-nepiezīmētās...

2-etylheksilnātris...

Cetilalkohola izdilījums...

Etilēnamīnas priedeļu...

Phlorazinu izdilījums...

Aniinātīna priedeļa...

Stearīns (R)-45°

Ketosterols:

1,4-biotinatetanoīns...

9,10-oxoestradiols...

N-alki-1-fenilazo...

fenantazzo-2-azafatīns...

aminis...

Makoprons...

N-alki-N-[2-(4-izobutoksi)...

cielīks]-βil]-4-(fenilskalo)

anilins...

Diametrafanonīla priedeļu...

Nav norādīta.

Ogrei

AS "VIRŠI-A" DUS "Valmiera"

CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

versija: 02.2021

Jā riska novērtējums liecina, ka plānoto gāzi aizmērķināta respiratori, kā rezerves tehnisko kontroli lietotā izmērotā vai seju sečību respiratoru un universālā kombinācijas (ASV) vai ABEK (EN 14387) tipa respiratoron. Kesonācēm. Ja respiratoris ar pamata aizsardzības līdzekļus, izmantojot venu seju sečību respiratoron. Izmērotiem respiratoriem un piederumiem, kas pārbaudīti un apstiprināti iestādēs ar stabītostītiem valstis standartiem, piemēram, NIOSH (ASV) vai CEN (ES).

Risks aizsardzībā:

Lielais aizsardzības aizsargājamais. Striklākais ar cīnīdiem. Čīniņi pirms ietocīšanas iegādeibā. Izmantotās aizsardzības līdzekļi, kas respiratoris ar pamata aizsardzības līdzekļus, izmantojot venu seju sečību respiratoron. Izmēroti respiratoriem un piederumiem, kas pārbaudīti un apstiprināti iestādēs (no CEN) (EN 14387) tipa respiratoron. Normas neizteikt un neizmērīt rokas.

Izvērtējieni aizsargājāmēji jāstādīs ES direktīvas R95/686/EEK un tās izmetotā standarta EN 374 specifikācijām.

Aicu aizsardzībā: Cīciņi nonākotās aizsargājībās ar slāvu atzangumiem var sejai mazka. Drošības brīvībs ar slānu atzangātām, kas atbilst EN 166. Izmantojiet piederumus arī aizmērotām, kas pārbaudīti un apstiprinātiem, kas atbilstoši valsts standartiem, piemēram, NIOSH (ASV) vai EN 166 (ES).

Ādas aizsardzībā: Derīs aizsargājāmēji un aizmērotām, kas pārbaudīti un apstiprināti iestādēs (no CEN) (EN 14387) tipa respiratoron. Normas neizteikt un neizmērīt rokas.

Viss spēcīgais reprezentatīvs izveidīt un pārbaudīt 12. reprezentatīvās fiziskas defektus, ja vien tas tiek zebūtots izmērotās.

Derība spēcīgā, kas tiekai mārs, nepārbaudīta nekādājās novilkta ugunsdzēsības riska dēļ.

Darbinieku nedrīkti norflots darbībā, kurav spēcīgās izmērotās izmērotās respiratoron, ja vien nav spēcīgās, ka tie ir fiziski spējīgi veikt šo darbu un treni spēkīgumu izmērotām.

9. IEDĀLA: Fizikāls un kārtīgās iepakojas

9.1. Informācija par pamata fiziskajām un kārtīgajām iepakojām

Apriņķotās robežas (20 °C) un konstatētās - glāzveida krāsas - bez krāsas.

Sastāvkhronika, gāzes ievākiem nav smakas. Lai piešķirtu sastāvkhroniku, gāzei specifisko smaku, tāi pievieno odorānu.

Kīmiskās vīcas, var kārītāku produkta pH - neutrāls

Kustības temperatūra - -18,7/-0,5 °C

Viršanas temperatūra - -42,1 °C pie 760mm

Aizdegšanai temperatūra - -69 °C

Pāsūdzīmekļosanas temperatūra - -40,5 - 58,8 °C

Elektriskās robežas - No 0,8 % līdz 9,5%

Tvaika spiediens: 0,6 - 1,0 MPa pie 20 °C

Releifvai bīrvains ūdensdzīvības flāns: 540 kg/m³ pie 20 °C

Ūdeni skāst -0,024-0,061 g/l pie 20 °C

Tvaika bīrvains: 2,05 pie 20°C

10. IEDĀLA: Stabilitāte un reagecīspēja

10.1 Reagecīspēja

Nesākotnējās vīces: spēcīgi oksidētājs.

10.2. Kīmiskā stabilitāte: Stabilas, ja nevēroti reakcijas nosacījumus uzgāšanai un izmērīšanai.

10.3. Bīstamu reakciju reprezentācija: Uzglabētās iestādēs ar izmērotām un aizmērotām no tiem jāvērti saistībā ar ātrāku (stāstu) izmērotām un aizmērotām.

10.4. Apsīklī, no kuriem jāzvarās - Jāzvarās no paaugstinātās temperatūras un no paangustinātās spīduma spiedieniem līdzā, kā arī un no sākumā līdzām pie spīdumiem līdzā.

10.5. Neāterģējošs materiāls - Gāze nav savienojama ar oksiāciju (mineraliskās, halogenēm).

10.6. Bīstami, satālīšanis produkti - Objekts monokārds, nepilnīgas degšanas gadījumos - ogļskābā gāze

11. IEDĀLA: Toksikoloģiskā informācija

11.1. Informācija par toksiologisko ietekmi

Ātra koreozija/kalotādās: Manisjums ir gaistoša spādītā gāze, un sastare ar skūvīmu gāzi var radīt apgaudījumus, kas nodas spiediena apdzīļošanā (no skūna uz gāzveida salviņu) iekārtā.
Eksplūma lecējus uz seju /kalotādās: Acu lūklātis ar strauji izplatotās propēcas gāzi vai (vai) tādās skābās propēnu var radīt spēcīgu karšķījumu un apsakdījumus materiala struktūru uzkrākējās efektu ietekmē.

Eksplūja karšķījumā: Nav informācijas.

Eksplūja vai aizējumās ērēdījums: Nav informācijas.

Ātrums daļas sastrādātās: Nav informācijas.

Kancerogēnītās/Neckātās: Neikād uzskaitīts par kancerogēnu vielu.

Reproduktīvā toxicitāte: Nav informācijas.

12. IEDĀLA: Ekoloģiskā informācija

12.1. Toksiskums

Jūras vīce: Manisjums neatkarīgi klasificēts pēc tā ietekmes uz vidi.

Ātra ietekme: LEK 50 /QSAR dati/

Zīvs: Zīvs, 96-hr LC50 > 24,11 mg/l

Vēzēdīgās: Daphnia, 48-hr LC50 > 14,22 mg/l

Alges/ķuts augstā zīlē: zīls alge: 96-hr EC50 > 7,1 mg/l

Citū organismi: Nav informācijas.

12.2. Norūķi un spēja nākdīties

Hidrofilija: Propāne un butāna struktūras novērējums parāda, ka nav sagaidītā manījuma tā hidrofīltās vīcis, ganot, vērtē hidrofilīzē derīgu grupu traktūru.

Bīspredījums: Nekavējoša biodegradācija

12.3. Biokumulēšanas potenciāls

Jūras bīskumulejuma: BCF 2,36 Vtg /QSAR novērējums/

12.4. Mobilitāte augstā

Zīlājums vai pārēzējums izplātnēs vīce: Nav informācijas

12.5. PBT un vPvB etikspēzēs rezultāti

Seišķījums par PBT vai vPvB tipiskām: Manisjums netiek uzskerts par bīskumulēšanu vai toksisku vielu.

Atiecīgā tā nav PBT vai vPvB vīcia

12.6. Citas nelabvēlīgās ietekmes

Nav informācijas.

13. IEDĀLA: Apsvērumi saistībā ar apsaimniekošanu

13.1. Atrātumu apstrādes metodes
Atrātumu (stāstu) izmērotā, un izmērotā daļa un atrātveida vīcis no tiem jāvērti saistībā ar neeliksīmējiem par bīskumā iekārtu aplūpošanu. Saskaņā ar MK neeliksīmējiem Nr. 302 „Par eliksīmēju klasifikāciju un spīdumu, kas podzīva akromētūmās bīskumās“ propāns-būtības manisjums nav nozīmīgs eliksīmējotās vīcis. Atrātveida vīcis neeliksīmējotās vīcis.

AS "VIRŠI-A" DUS "Valmiera"
CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

versija: 02.2021

14. IEDĀLA: Informācija par transportēšanu

- 14.1. ANO numurs: UN1965
14.2. ANO sūtīšanas nosaukums: Propan-butāna māsisjums
14.3. Transportēšanas bilstāvības līlasc (-es): 2
Iepakojuma grupa: nav klasificējus
Vides apdraudējumi: nav klasificējus
14.5. Vides apdraudējumi: nav klasificējus
14.6. Ipstī piešķirdzības pasākumi lietotajiem: noteiktas 7. iedāla
Transportēšana bez tāras atbilstoši MARPOL II pēltikumam un IBC kodeksam: nav
klasifikācijas

Dokumenta vērtība:
Reģistrā: 20.02.2003/Dokumenta versija: Nr. 0/Pēltikums izmaiņas: 01.10.2016.g.

15. IEDĀLA: Informācija par regulējumu

- 15.1. Drošības, veselības jomjas un vides noteikumi/normatīvie akti, kas īpsti attiecas uz vietām un
mājsaimniecību:

Bistāmu kimisko veidi eksports un imports (EK reģīta Nr. 659/2008):
Šī vieta ir uzskaņa EK reģīta Nr. 659/2008 I prelikumā:
CLP reģīts (EK) Nr. 1272/2008;

REACH reģīts (EK) Nr. 1907/2006;

Reģistrējums nosacījumā (5. Panta, REACH reģīts): Šī vieta ir reģistrēta atbilstoši REACH reģītas nosacījumiem.
Reģistrējums numuram līdzu apskaiti N DDL secīdā 1.1.

EK reģīts Nr. 453/2010 un EK reģīts Nr. 281/2008.

Likums „Par piešķirojumiem”.

Kimiskais vietus.

Ministru kabineta 15.05.2007. noteikumai Nr.325 „Darba aizsardzības prasības saistībā ar īpniestajām
vietām darba vietas.”

15.2. Kimiskās drošības novērtējums

Šai īpniestajās vietas ir veikti kimiskās drošības novērtējumi atbilstoši REACH reģīta novērtējumiem.

16. IEDĀLA: Cita informācija

Sādinājumi:

CAS Nr.: Chemical Abstracts Service number (Kimisko ekstraktu servisa numurs)

CLP: Classification Labelling Packaging Regulation - Regulation (EC) No 1272/2008 (klasifikācijas
eliktes iepakojuma reģīls)

CSA: Chemical Safety Assessment (Kimiskās drošības novērtējums)

CSR: Chemical Safety Report (Kimiskās drošības ziņojums)

EC: European Commission (Eiropas Komisija)

ECHA: European Chemicals Agency (Eiropas Kimisko vielu agenčiņa)
EC Number: EINECS and ELINCS Number (see also EINECS and ELINCS) (EINECS un ELINCS
sakalītis)

EU: European Union (Eiropas Savienība)

GHS: Globally Harmonized System (Starptautiski harmonizētais sistems)

IUPAC: International Union for Pure Applied Chemistry (Starptautiskā fizika, ķīmija un
bioloģijas zinātņu organizācija)

LC50: Median Lethal Dose (vielas mīnējotā deva)

LD50: Median Lethal Dose (vielas mīnējotā deva)

OECD: Occupational Exposure Limit (ar darbaspēkās līmeņa)

PBT: Persistent, Bioaccumulative and Toxic substance (nozīmīgs, bioakumulatīvs un toksisks vielas)

REACH: Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals
Regulation (EC) No 1907/2006 (Kimiskās vielu reģistrācijas, novērtēšanas, autorizēšanas un ierobežošanas
reģīls)

UN: United Nations (Apdzīvošanas Nacijs)

AS "VIRŠI-A" DUS "Valmiera"
CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

versija: 02.2021

DROŠĪBAS DATULAPA
Dabas gāze

Izdotēšanas datums: 06.03.2018.
Pēdējās revīzijas datums: 06.03.2018.
Lapa 1 no 12

1.VIELAS/ MAISIJUMA UN UZŅĒMĒJASABIEDRĪBAS / UZŅĒMUMA
IDENTIFIKĀCIĀNA

1.1. Produkta identifikators
Dabasgāze, saspiesta, piegādājama pa
caur līniju
Gāzeveida kuriņa maiņa

1.2. Vielas vai maisijuma attiecīgā
apzīmētā lietošanas veidi un tādi, ko
neiesaka izmantonot

Akciju sabiedrība "Latvijas Gāze",
Reg. Nr. 40003000642
Vagonu 20, Riga,
tāl. 1855, +371 - 67869866, ddle@lg.lv

1.3. Informācija par drošības datu
lapas piegādātāju
Dabasgāzes avāriju dienestīt: 114
Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests: 112
Tokstikuma, dzīves un sepes klinīkās
Saludzēšanās un zāļu informācijas tālrunis
+371 - 67042473

2.BISTAMĪBAS APZINAŠANĀ

2.1. Vielas vai maisijuma klasificēšana	H220: īpaši viegli uzliesmojoša gāze (1.kategorija)	H280: Satur gāzi zem spiediena, karstumā var eksplodēt	CAS numurs Metāns Etāns Propāns Butāns Izobutāns Odorants (merkaptānu maiņi)	CAS numurs 74-82-8 74-84-0 74-98-6 106-97-8 75-28-5 Odoranta (merkaptānu maiņi)	Koncentrācija, % 96,5 - 98,5 ~1 ~0,36 0,06 - 0,07 0,06 - 0,07	Koncentrācija, % H220, H280 H220, H280 H220, H280 H220, H280 H220, H280 Odorants (merkaptānu maiņi) koncentrācija dabasgāzē ~ 3 mg/m ³ .
2.2. Etiketes elementi. GHS pliktogramma	GHS02	GHS04	Bistami			Odorants (merkaptānu maiņi) maisijumam tiek pievienots gāzes regulēšanas stacijā (GRS) tieši pirms maisijuma padeves dabasgāzes sardales sistēmā. Odoranta koncentrācija maiņuma tiek nodrošinata tik neliela, ka bilstamību lietotājam nerada.

DROŠĪBAS DATULAPA
Dabas gāze

Versija: 1.1
DDL Nr.: 001
2 no 12

Izdotēšanas datums: 06.03.2018.
Pēdējās revīzijas datums: 06.03.2018.
Lapa 1 no 12

Pazinojumi par piesardzības pasākumiem:

Drošības prasību apzīmējums. Novērtāma	P210 - nelietot vietās, kur ir sastopams karstums, dzirksteles/ atklāta uguns/karstas virsmas. Nesmitētēt.
Drošības prasību apzīmējums. Reakcija	P377 - ugnisgrēks gāzes nopliedes rezultātā: neticīsti, ja vien nopliudi var apstādināt drošā veidā. P381 - novērst visus uzalesmošanas avotus, ja to var izdarīt droši.
Drošības prasību apzīmējums. Uzgābātāna	P403 - Glabāt labi vēlināmā vietā. P410 + P403 - Atzīmēt no saules gaismas. Glabāt labi vēlināmās telpās.
2.3. Citi apdraudējumi	Ieteikme uz veselību: Cilvēku organismā var nokļūt caur elpošanas ceļiem. Ieteikme uz vidi: Dabasgāze ir viena no siltumnīcas efekta (SEG) izraisotām gāzemēm.

3.SASTĀVS/INFORMĀCIJA PAR SASTĀVDALĀM

3.1. Vielas / 3.2. Maisijumi

2.1. Vielas vai maisijuma klasificēšana	H220: īpaši viegli uzliesmojoša gāze (1.kategorija)	H280: Satur gāzi zem spiediena, karstumā var eksplodēt	CAS numurs Metāns Etāns Propāns Butāns Izobutāns Odorants (merkaptānu maiņi)	CAS numurs 74-82-8 74-84-0 74-98-6 106-97-8 75-28-5 Odoranta (merkaptānu maiņi)	Koncentrācija, % 96,5 - 98,5 ~1 ~0,36 0,06 - 0,07 0,06 - 0,07	Koncentrācija dabasgāzē ~ 3 mg/m ³ .
2.2. Etiketes elementi. GHS pliktogramma	GHS02	GHS04	Bistami			Odorants (merkaptānu maiņi) maisijumam tiek pievienots gāzes regulēšanas stacijā (GRS) tieši pirms maisijuma padeves dabasgāzes sardales sistēmā. Odoranta koncentrācija maiņuma tiek nodrošinata tik neliela, ka bilstamību lietotājam nerada.

DROŠĪBAS DATU LAPA

Dabas gāze

Izdešanas datums: 06.03.2018.

Versija: 1.1

DDL Nr.: 001

3 no 12

Pēdējās revīzijas datums: 06.03.2018.

Lapa

4 no 12

DROŠĪBAS DATU LAPA

Dabas gāze

Izdešanas datums: 06.03.2018.

Pēdējās revīzijas datums: 06.03.2018.

Lapa

4 no 12

Versija: 1.1

DDL Nr.: 001

4 no 12

novērtu sprādzienu risku un samazinātu siltuma izstarošanu.

4.PIRMĀS PALĪDZĪBAS PASĀKUMI

4.1. Pirmās palīdzības pasākumu apraksts

Notikusot acis:

Dabasgāzei izplatoties lēni, pie atmosfēras spiediena un temperatūras, nav sagaidāma tās kaitīga iedarbība. Ja acis nolikuvis koncentrēta dabasgāzes strūkla, kas var izraisīt arī apsaldējumus, nelavījoties skalot acis ar tīru ūdeni vairākas minūtes. Meklēt medicīnistu palīdzību.

Norādot: nemot vērā maiņjuma arogāzīšķīvīti, maz ticams, ka maiņjums varētu tikt norīts.

Lelpjot: Pirms urslēgt glābšanas darbus slēgtā ceļās, pārliecībās par glābēju drošību, ja nepieciešams, nodrošinot ar individuālajiem elposanušas aparātiem. Nogādāt cietušo svārgā gaisā. Ja elposana apstājusies, veikt mākslīgo epīntāku. Nelavījoties meklēt medicīnisko palīdzību.

Norādot: nemot vērā maiņjuma arogāzīšķīvīti, maz ticams, ka maiņjums varētu tikt norīts. Zema koncentrācija dabasgāzei var izsaukt narkotisku efektu. Kā simptomi var būt reibonis, galvassāpes, nelabums un koordinācijas zudums. Augstā koncentrācijā slēgtās telpās, ja savaičīgi nav konstatēta gāzes specifiskā smarža, samazināties lepojama skābekļa daudzums un iespējama dabasgāzes smarejotā iedarbība. Simptomi: kustību traucējumi, bezsamaņa, vēmšana. Cietušais var nejūst bridinājuma simptomus par iespējamu nosmakašanu. Parasti cilvēks iestīgst dzīļā mīiegā (bezsamaņā), kas beidzas ar nāvi.

4.2. Svarīgākie simptomi un leteckume – skaidra un atzīkavēta

Zemā koncentrācija dabasgāzei var izsaukt narkotisku efektu. Kā simptomi var būt reibonis, galvassāpes, nelabums un koordinācijas zudums. Augstā koncentrācijā slēgtās telpās, ja savaičīgi nav konstatēta gāzes specifiskā smarža, samazināties lepojama skābekļa daudzums un iespējama dabasgāzes smarejotā iedarbība. Simptomi: kustību traucējumi, bezsamaņa, vēmšana. Cietušais var nejūst bridinājuma simptomus par iespējamu nosmakašanu. Parasti cilvēks iestīgst dzīļā mīiegā (bezsamaņā), kas beidzas ar nāvi.

4.3. Norāde par nepieciešamā neatliekamo medicīnisko palīdzību un ipāšu aprūpi

Ipāša aprūpe nav nepieciešama.

5.UGUNSDZĒSĪBAS PASĀKUMI

5.1. Ugunsdzēsības līdzekļi

Pielēkoti ugunsdzēsības līdzekļi:

Nepielēkoti ugunsdzēsības līdzekļi:

Pulverveida dzēšanas līdzekļi, ogļskābās gāzes dzēšanas līdzekļi vai ūdens migla. Ūdens strūkla var būt neefektīva dzēšanai, bet var tikt izmantota dabasgāzes caurceļvedu un dabasgāzes sadedzināšanas iekārtu dzēšanai, lai

Dabasgāzei var atzēgties un eksplodēt nepareizas ietvojanās dēļ. Dabasgāze kļūst sprādzienibistama noteiktā koncentrācijā ar gaisu (5-15 % no telpas tilpuma). Nedrīkst veikt dabasgāzes noplūdes pārbaudi ar atdātas uguns pielietošanu.

Dabasgāzei sadegot un sadaloties pauvgstīnātā temperatūrā, rodas ūdens vāki (H2O vāki), ogļķa dioksīds (CO₂), nelielu daudzumā ogļķa oksīda (CO) un slāpekļa oksīdu (NO₂).

Eistami degšanas produkti:

Ipāšas briesmas:

Dabasgāzi saudzētās personas un visu ugunsgrēka dzēšanā neeselstīto personālu. Pārraukt dabasgāzes padevi aizverot nostēgērieces, kas strūdas drošā attālumā no ugunsgrēka vietas. Ugunsdzēsības personālam lietot pilnu aizsardzības aprīkojumu, leksaltot individuālos elpošanas aparātus. Dzēst ugunsgrēku no vēja puses. Nedrīkst iessmas, kamēr nav pārraukti dabasgāzes padevi ugunsgrēka vietai.

6. PĀSĀKUMI NEJAUŠĀS NOPLŪDES GADIJUMĀ

6.1. Individuālās drošības pasākumi, aizsardzības līdzekļi un procedūras ārtartas situācijām:

Personām, kurus nav apminētas ārtartas situācijām:

Dabasgāzes noplūdes gadījumā val sajutot tās specifisko smaržu, netavājoties izsaukt akiju sabiedrības „GASO” gāzes avāriju dienestu (tālr. 114 val 112). Pēc iespējas, samazināt vai apturēt noplūdi, pārraucot dabasgāzes padevi aizverot nostēgērieces. Novērst iespējamos uzticēsmodesnus avotus, nepielāgt drīkstēties, attālatas liešmas rāšanos. Aziliegs iestīgt un izslēgt elektroapgāsinājošumu un citus elektroelektārtus, lai neradītu drīkstēli. Nodrīcīnāt slēgtu telpu pliekšāmu vēdināšanu. Vēdinot telpu, rūpēties, lai caurvēja neizsītas logi vai durvis, tā radot dzīrstelei. Pamest telpu. Evakuēt cilvēkus no noplūdes vietas un sagaidīt gāzes avārijas dienestu. Atzēgāmas gadījumā izsaukt Valsts ugunsdzēsības un glābšanas

DROŠĪBAS DATU LAPA

Dabas gāze

Versija: 1.1

DDL Nr.: 001

5 no 12

Izdešanas datums: 06.03.2018.

Pēdējās revīzijas datums: 06.03.2018.

Lapa

dienestu un mēģināt dzēst ugunsgrēku ar pieejamiem ugunsdzēsības līdzekļiem.

Ārtartas palīdzības sniegtajam:

Ervakultūrātākus no noplūdes vietas. Nodrošināt slēgtu ceļu īspējamam efektīvam vēdināšanai. Tuvoties dabagāzes noplūdes vietai no vēla puses, izvairīties no masījuma ielēpošanas. Izmantot individuālos aizsardzības līdzekļus. Aizsardzības līdzekļus skaitā 8 satikta.

6.2. Vides drošības pasākumi:

Mēģināt apturēt noplūdi, pārtraucot dabagāzes padevi.

6.3. Ierobežošanas un sardzībasas metodēs, papēmēni un materiāli:

Noplūdei stiegrātēji: nodrošināt pietiekamu vēdināšanu. Vēdinot nodrošināt iespējami ātru un vienmērīgu izplūdušas dabagāzes izdzīšanai un atskaidšanos apķārējā gaisā, lai tas koncentrācija nepārmaiņigu zemāko sprādzienveletnības robežu (5% no telpas tilpumam). Neveik nekādas darbības ar elektrostāpiem slēdziem un īekārtam, nepieejamās dzīrsteles un atdātas liešmas rāšanos.

6.4. Atsauce uz citām sadalījām:

Aizsardzības iedzīkļus stat. 8. sadalījums.
Kontaktinformāciju avāriju gadījumos stat. 1.sadālījums.
Ugunsdzēsības pasākumus stat. 5. sadālījums.

7. LIETOSANA UN GLABĀŠANA

7.1. Piesardzība drošai lietotnai:

Aizliegts patvalīgi pārvietot, atslēgt vai pļevēt not dabagāzes īekārtas, kā arī veikt īekārtu remontu. Lietot dabagāzes īekārtas attilstoši ražotāja norādījumiem. Nelaist bēriem un neapmācītam personām lietot dabagāzes īekārtas.

Izvairīties no dabagāzes ielīpšanas.

Dabagāzes saudezināšanas īekārtas lietot atlīstoši 10.04.2001. MK noteikumu Nr.163 "Noteikumi par īekārtam, kurās tiek izmantots gāze/reida kurināmās" prasībām.

Ievērot 07.02.2017. MK noteikumi Nr. 78

"Dabagāzes ielīpniecības un lietotājas noteikumi"

DROŠĪBAS DATU LAPA

Dabas gāze

Versija: 1.1

DDL Nr.: 001

6 no 12

Izdešanas datums: 06.03.2018.

Pēdējās revīzijas datums: 06.03.2018.

Lapa

dienestu un mēģināt dzēst ugunsgrēku ar pieejamiem ugunsdzēsības līdzekļiem.

7.2. Drošas ģātēšanas apstākļi, tostarp visu vēlu nesaderība:

7.3. Konkrēts (-i) gala lietotānas vēlās (-i):

Rūpnieciskā lietotāna - gāze/reida kurināmāis
Mājsaimniecības - gāze/reida kurināmāis
Autotransports - autogāze

8. JEDARBĪBAS PĀRVALDĪBA/INDIVIDUĀLĀ AIZSARDZĪBA

8.1. Pārvaldības parametri:

Pielaujama ar modeļspozīcijas robežvērtība:

ACGIH TWA: Dabas gāze (8006-14-2) 1000 ppm
Saturs viegas, kurām ir noteikotas ar modeļspozīcijas robežvērtības:

ACGIH TWA: Metāns (74-82-8) 1000 ppm
(ta alākām, piešķirtinātie oglīdebraži C₁₋₁₀)

8.2. Īekārtu pārvaldība:

8.2.1. Īekārtu tehniskā pārvaldība:

Aizsardzības īekārtus stat. 8. sadalījums.
Kontaktinformāciju avāriju gadījumos stat. 1.sadālījums.
Ugunsdzēsības pasākumus stat. 5. sadālījums.

7. LIETOSANA UN GLABĀŠANA

7.1. Piesardzība drošai lietotnai:

Normalos lietotānas apstākļos īpaši aizsardzības līdzekļi nav nepieciešami. Pastāvot riskam darba procesā nonākt kontakti ar dabagāzes liesmu, valkāt karstumizturīgas aizsargainības vai sejas aizsegui.

Normalos lietotānas apstākļos īpaši aizsardzības līdzekļi nav nepieciešami. Pastāvot riskam darba procesā nonākt kontakti ar dabagāzes liesmu, valkāt nedegošās materiāla darba aizgātu un darba cīmdu. Pastāvot riskam darba procesā nonākt

8.2. Individuālās aizsardzības pasākumi kā individuālās aizsardzības līdzekļi:

- acu aizsardzība:

Aizliegts patvalīgi pārvietot, atslēgt vai pļevēt not dabagāzes īekārtas.

Izvairīties no dabagāzes ielīpšanas.

Dabagāzes saudezināšanas īekārtas lietot atlīstoši 10.04.2001. MK noteikumu Nr.163 "Noteikumi par īekārtam, kurās tiek izmantots gāze/reida kurināmās" prasībām.

Ievērot 07.02.2017. MK noteikumi Nr. 78

"Dabagāzes ielīpniecības un lietotājas noteikumi"

8.2.2. Individuālās aizsardzības pasākumi kā individuālās aizsardzības līdzekļi:

- ādas aizsardzība:

AS "VIRŠI-A" DUS "Valmiera"
CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

versija: 02.2021

DROŠĪBAS DATU LAPA

Dabas gāze

Izdotanas datums: 06.03.2018.
Pētējās revīzijas datums: 06.03.2018.
Lapa

Versija: 1.1
DNI Nr.: 001
7 no 12

kontakta ar dabasgāzes strūku, valstāt dzīkstieles neradotā materiāla darba apgārbi, apavus un darba cīmduis.
Normalošas lietošanas apstākļos īpaši aizsardzības līdzekļi nav nepieciešami. Likvidējot dabasgāzes noplūdes, strādājot nostēgtās teipās un situācijās, kad nav nodrošināta pieciekļa gaisa apmaiņa, nav iespējama gāzes koncentrācijas un stabekļa līmeņa kontrole gaisā vai vienlāri tiek pārniegtais pieļaujamās dabasgāzes koncentrācijas grāsā, lietot izolācijas elpošanas aparātus ar gaisa padevi.

Likvidējot ugunsgrēku, saskaroties ar liešmu.

- termiskā bīstamība:

8.2.3. Vides riska pārvaldība leverbrot LR likumdosinātu par emisijas atmosfērā ierobežojumiem.

9. FIZIKĀLĀS UN KĪMISKĀS ĪPAŠĪBAS

9.1. Informācija par pamata fizikālajām un kīmiskajām īpašībām:

Gāze

Biezīša zīna

Bez smaržas. Ar specifisku smaržu saņem patēriņi. Šķīk skat. 3.sadāļa.

Sprādziena (eksplozijas)

robēžas (zemalā/augstākā)

5 - 15 % (metānam)

gaisā, tilpuma %:

Uzliesmojamība %: virs 15%

Pārķērīgākās temperatūra:

Viršanas temperatūra:

Sacelšanas temperatūra:

Relatīvais blīvums

(gaisss - 1kg/m³):

Skidība ūdeni, 20 °C:

-161.0 C (metānam)

-183.0 C (metānam)

~ 0.685 kg/m³ (gāzes uzskaites standartapstākļos

- P=760 mm Hg staba, t=20°C)

3.3 ml / 100 ml (metānam)

Stabils normālos apstākļos.

Stabils normālos apstākļos.

Ar gaisu var veidot sprādzenībistāmu maišumu.

iespējamība:

10.4. Apstādīj,

no kuriem jāievairās:

Atkāpta liešma, karstums, dzīksteli un statiskās elektroīdas avoti, kontakts ar stipriem okstītājiem.

Stipri okstītāji:

DROŠĪBAS DATU LAPA

Dabas gāze

Izdotanas datums: 06.03.2018.
Pētējās revīzijas datums: 06.03.2018.
Lapa

Versija: 1.1
DNI Nr.: 001
8 no 12

Dabasgāzei sadegot un sadaloties paangstītām temperatūrā, rodas ūdens tvalki (H₂O i�alki), ogēķja dioksīds (CO₂), nelielu daudzumui ogēķja oksīda (CO) un slāpeķja oksīdu (NO_x).

11. TOKSIKOLOGISKĀ INFORMĀCIJA

11.1. Informācija par toksikoloģisko teteksmi

Normalos lietošanas apstākjos nav sagaidīama dabasgāzes kaitīga iedarbība uz cilvēka veselību. Dabasgāze nav toksiska ielpojot. Dabasgāzei augstā koncentrācijā ir smacētība iedarbība, jo tādājādi tiek samazināts ielpojotās stabekļa daudzums. Dabasgāzes un gaīsa maišumā ar stabekļa satru < 18 % iestiposana var izraisīt centrālās nervu sistēmas darbības traucējumus, galvassāpes, vājušanu, līdzsvara traucējumus un vēmēšanu. Ja stabekļa gaīsa ir ļoti maz, iespējama bērcsamaņa un rāvē.

Mērķis (74-82-8) 500.000 ppm /2hour; 326 gm/m³/2 h

Dabasgāzes pamata sastāvdaiļai ir metāns, to ielpojot, tas var absorbētēs organismā.

Normalos lietošanas apstākjos nav sagaidīama maišumā kaitīga iedarbība. Kontakts ar koncentrētu dabasgāzes struktu var izraisīt ādas kairinājumu un atsevišķos gadījumos arī apsaldējumus.

Normalos lietošanas apstākjos nav sagaidīama maišumā kaitīga iedarbība.

Kontakts ar koncentrētu dabasgāzes struktu var izraisīt īgotas lātinādžumu un atsevišķos gadījumos arī apsaldējumus.

Nemot vērā maišumā gāzei vēda agresīvā vārti, maz ticams, ka produkts varētu tikt norīts.

Eipokānas ceļu slīnības.

Nav informācijas.

Produkts nav klasificēts kā kancerogēns.

DROŠĪBAS DATU LAPA

Dabas gāze

Izdotanas datums: 06.03.2018.
Pētējās revīzijas datums: 06.03.2018.
Lapa

Versija: 1.1
DNI Nr.: 001
8 no 12

Dabasgāzei sādegot un sadaloties paangstītām temperatūrā, rodas ūdens tvalki (H₂O i�alki), ogēķja dioksīds (CO₂), nelielu daudzumui ogēķja oksīda (CO) un slāpeķja oksīdu (NO_x).

11. TOKSIKOLOGISKĀ INFORMĀCIJA

11.1. Informācija par toksikoloģisko teteksmi

Normalos lietošanas apstākjos nav sagaidīama dabasgāzes kaitīga iedarbība uz cilvēka veselību. Dabasgāze nav toksiska ielpojot. Dabasgāzei augstā koncentrācijā ir smacētība iedarbība, jo tādājādi tiek samazināts ielpojotās stabekļa daudzums. Dabasgāzes un gaīsa maišumā ar stabekļa satru < 18 % iestiposana var izraisīt centrālās nervu sistēmas darbības traucējumus, galvassāpes, vājušanu, līdzsvara traucējumus un vēmēšanu. Ja stabekļa gaīsa ir ļoti maz, iespējama bērcsamaņa un rāvē.

Mērķis (74-82-8) 500.000 ppm /2hour; 326 gm/m³/2 h

Dabasgāzes pamata sastāvdaiļai ir metāns, to ielpojot, tas var absorbētēs organismā.

Normalos lietošanas apstākjos nav sagaidīama maišumā kaitīga iedarbība. Kontakts ar koncentrētu dabasgāzes struktu var izraisīt ādas kairinājumu un atsevišķos gadījumos arī apsaldējumus.

Normalos lietošanas apstākjos nav sagaidīama maišumā kaitīga iedarbība.

Kontakts ar koncentrētu dabasgāzes struktu var izraisīt īgotas lātinādžumu un atsevišķos gadījumos arī apsaldējumus.

Nemot vērā maišumā gāzei vēda agresīvā vārti, maz ticams, ka produkts varētu tikt norīts.

Eipokānas ceļu slīnības.

Nav informācijas.

Produkts nav klasificēts kā kancerogēns.

AS "VIRŠI-A" DUS "Valmiera"
CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

versija: 02.2021

DROŠĪBAS DATU LAPA

Dabas gāze

Versija: 1.1
DDL Nr.: 001
9 no 12

Izdotēšanas datums: 06.03.2018.
Pēdējās revīzijas datums: 06.03.2018.
Lapa

Versija: 1.1
DDL Nr.: 001
10 no 12

DROŠĪBAS DATU LAPA

Dabas gāze

Versija: 1.1
DDL Nr.: 001
10 no 12

Izdotēšanas datums: 06.03.2018.

Pēdējās revīzijas datums: 06.03.2018.

Lapa

9 no 12

12. EKOLOGISKĀ INFORMĀCIJA

12.1. Telpiskums:

Nav informācijas.

12.2. Naturba un spēja nodarīties:

Nav informācijas.

12.3. Bieliekumuli cīņas potenciāls:

Nav informācijas.

12.4. Mobilitāte augstnē:

Nav informācijas.

12.5. PBT un vPvB ekspertizes rezultāti:

Nav informācijas.

12.6. Citas nelabvēlgas ietekmes:

Metāns ir viena no siltumvīcas efektu (SEG)

Iedarbības uz ozona slāni:

Izaisešanās gāzem.

13. APSVĒRUMI, KAS SAISTĪTI AR APSAIMNIEKOŠANU

Maisijuma atlikumi jāizvēto saskaņā ar normatīvo aktu prasībām.

13.1. Atlikumu apstrādes metodēs:

Izvairīties no ~~industriālās atmosfērā~~ Neizlaist vietās, kur ~~iespējama~~ sprādzienibastāmu ~~maisijumu~~ veidošanās ar gaisu. Ja pieļauj drošības apsvērumi, ieteikams ~~dahaspēcīgās~~ atlikumus sadedzināt. Pretējā gadījumā ~~ānodrošinā~~ iespējami ātra un vienmērīga ~~dahaspēcīgās~~ atlikumu ~~izdalītākās~~ un atšķaidzītās apakārtējā gaisa, lai tās koncentrācija nepārsniegu zemāko sprādzienibastāmu robežu.

13.2. Papildus informācija:

Nav

14. INFORMĀCIJĀ PAR TRANSPORTĒŠANU

Dabasgāzi patēriņiem paredzētos piegādāt pa caurulīdiem. Zemāk minētie apzīmējumi tiek lietoti atbilstoši transporta veidam gādījumos, kad dabasgāze tiek transportēta sliktos konteneros.

14.1. ANO numurs:

1971

14.2. ANO stādīšanas nosaukums:

Methane, compressed vai Natural gas, compressed;

14.3. Transportēšanas bīstamības klasēs:

RID/ADR:
Proper Shipping Name: Methane, compressed
Natural gas, compressed;
UN Number: UN 1971
Class: 2
Item number: 2(b)/1F
Warning Sign/Label: 3/3, 13
Hazard ID Number: 23
US DOT: Proper Shipping Name: Methane,
compressed vai Natural gas, compressed
Class: 2.1
ID Number: UN 1971

Label: Flammable Gas
Proper Shipping Name: Methane, compressed
Regulations Page Number: 2156;
Class: 2(2.1)
Number: UN 1971
Label: -
Proper Shipping Name: Methane, compressed
Class: 2.1
ID Number: UN 1971

nav pielietojams

nav pielietojams (pārvieto tikai caurulīvados)

-

nav pielietojams

14.4. Iepakojuma grupa
14.5. Vides apdraudējumi
14.6. Ipaši priesardzības pasīkumi
lietotājiem
14.7. Transportēšana bez taras
atbilstoši MARPOL II pielikumam
un IBC kodeksam

DROŠĪBAS DATU LAPA

Dabas gāze

Izdošanas datums: 06.03.2018.

Pēdējās revīzijas datums: 06.03.2018.

Lapa

Versija: 1.1

DDL Nr.: 001

11 no 12

15. INFORMĀCIJA PAR REGULĒJUMU

15.1. Drošības, vescības jomas un vides noteikumi/normatīvie akti, kas īpaši attiecas uz vielām un maisijumiem:

Šī drošības datu lapa ir tikusi sagatavota saskaņā ar Regula (ES) 2015/830 prasībām (2015. gada 28. maijs), ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1907/2006, kas attiecas uz ķimikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (REACH).

Eiropas Parlamenta un Padomes 2006.gada 18.decembra Regula Nr.1907/2006/EK, kas attiecas uz ķimikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (REACH). Komisijas Regula (ES) Nr 453/2010 (2010.gada 18.maijs), ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu Nr.1907/2006/EK, kas attiecas uz ķimikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (REACH).

Eiropas Parlamenta un Padomes 2008.gada 18.decembra Regula Nr.1272/2008/EK par vietu un maiņojumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakojšanu un ar ko groza un atceļ Direktivas 67/548/EEK UN 1999/45/EK un groza Regulu (EK) Nr. 1907/2006. Komisijas lēmums (EK) 2000/532 un Padomes Direktiva (EK) 91/689. 28.10.2010. likums "Aderitumus apsaimniekošanas likums" un 21.06.2011. Māc noteikumi Nr.484 "Bistamo atkritumu uzskates, identifikācijas, uzglabāšanas, iepakojšanas, marķēšanas un pārradžījumu uzskates kārtība".

Eiropas standarts EN 1839:2012 "Determination of explosion limits of gases and vapours".

15.2. Klimiskās drošības novērtējums:

Ir veikts klimiskās drošības novērtējums:

16. CITAS ZINĀS

Izmantoto salīdzinumu atzinību jums:

Flam. Gas 1 (H220) - īpaši viegli uzticmojoša gāze.

RID - Līgums par bistamo kravu pārvadāšanu pa dzelzceļu.

ADR - Eiropas vienotās par starptautisko bistamo kravu pārvadāšanu celiā.

DOT - Transporta departaments, ASV.

IMO - Starptautiskā jūras satiksmes organizācija.

TWA - Vidējais rādītājs lākā.

ACGIH (American Conference of Governmental Industrial Hygienists) – Amerikāņu konference valsts speciālistu riņķeļustās higienas joma.
ANO - Apvienoto Nāciju Organizācija.

DROŠĪBAS DATU LAPA

Dabas gāze

Izdošanas datums: 06.03.2018.

Pēdējās revīzijas datums: 06.03.2018.

Lapa

Versija: 1.1

DDL Nr.: 001

12 no 12

Apmācības letelkumi: Nodrošināt, lai operators saprastu produkta īpašības. Izolācijas elpošanas aparātu lietotnijem jābūt apnācītem. Pirms produkta lietošanas saņemtā jaunā procesā var eksperimentā iepārskata materiālu savietojanība un jāveic drošības apmācība.

Parādījuma informācija:

Saskaitā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1272/2008 prasībām no 01.06.2015. ietot tikai produkta jauno klasifikāciju

Uzliesmojoša gāze, kategorija 1, bistami (CLP: Flam. Gas 1), H220

Šajā drošības datu lapā iekļautā informācija, kas norādīja no drošības, vides un cilvēku veselības aizsardzības viedokļu un ir balstīta uz produktu piegādātā sniegtajiem datiem, kas uzskatāmi par korektiem. Tomēr ne produkta eksportētās, ne tā piegādātās negarantē, ka šī informācija ir izsmējota un neuzņemas atbildību par sevi, kadas var radīt šīs informācijas izmaksotās. Paka maiņojuma lietotāja atbildība ir izvērtēt šeit sniegtās ziņas, to piemērotību konkrētajiem maiņojuma lietotājas apstākļiem un velkt visus nepieciešamos drošības pasākumus, ieteicot to maiņojumu. Drošības datu lapā sniegtās ziņas ir ticamās dokumenta izdošanas laikā. Turpmāk iespējami papildinājumi, rodoties jauniem pētniecībajiem vai citur pieejamiem datiem.

AS "VIRŠI-A" DUS "Valmiera"
CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

DROŠĪBAS DATU LAPA

Sastāvdaļa nr. Regulas (EK) Nr. 1907/2006 II pielikuma un Regulas (EK) 2015/830

Sastāvdaļas datums:

01.03.2014

Laiķežējums:

27.10.2015

Versija:

2.0

Versija:

1.0

1.1. Produkta identifikators:

Vērtībā marķēšanas līdzjums - 12°C.

1.2. Viegla/vielas/vienības un apakšstāvokļa/vienības klasifikācija:

Tirdzniecības secināums:

Vielas vai vielas daļas apakšstāvoklis ir vēlētais, ko neizmanto izmanto-

1.3. Informācija par drošības dati lapas pārgalījumā:

Uzņēmums:

SIA "VEGA STUDIOS"

Adrese:

Extra iela 22, Riga, LV-1034, Latvija

E-pasts:

vegasstudios.lv

Izplatītāja adrese:

SIA "VANĒNE"

Extra iela 22, Riga, LV-1034, Latvija

(+371) 26303689

Tālruna numurs:

vegasstudios.lv

✉ pasts:

Latvijas Republikas

1.4. Ārkārtas stāvīcīja svārītā:

Vilnius apdzīvotās un dzīvošās vienībās (+371) 112.

Vilnius apdzīvotās un dzīvošās vienībās (+371) 67052468.

Sāmsalas un Salas apdzīvotās vienībās (+371) 67042473 strādā 24

diennaktī.

1.5. Ārkārtas stāvīcīja svārītā:

Vilnius apdzīvotās un dzīvošās vienībās (+371) 112.

Vilnius apdzīvotās un dzīvošās vienībās (+371) 67052468.

Sāmsalas un Salas apdzīvotās vienībās (+371) 67042473 strādā 24

diennaktī.

2. INDAJA: Biezāmības apdzīvotās vienības

2.1. Viegla vai masīvaina klasifikācija:

Sastāvdaļa nr. Regula (EK) 1272/2008

Masīvuma klasifikācija:

Fizikāla un ķīmiska bīstamība:

Iekšējē uz veidību:

Iekšējē uz vidi:

Masīvuma nevēlība masīfēšanas kontūrijiem.

2.2. Risikas elementi:

Sastāvdaļa nr. Regula (EK) 1272/2008

Histamības simbols.

Uzraudzību,

H226 Uzraudzījošais līdzjums un tavīši.

Nav.

Stiprīgvielīgi:

Reakcijas apdzīvotās vienības apdzīvotās vienības un dzīvošās vienības.

Profilišķi:

P102 Saņemt no bērniem.

P210 Saņemt no karstuma, karstām virsmām, dzirkstētēm, zādītām,

ugāns un citiem atzīstīgās avīzēm. Nesmeķēt.

P233 Tvertni turēt celiņās, sildētās.

P303 + P353 SASKARE AR ĀDU (vai matēm). Neizvairīgi

nodarīt vienā pārējumā apdzīvotās vienības ar iekšējiem dzīvību.

P370 + P378 Ugniesgrēka gadījumi: dzīvībai izmaksot nevis patēri-

ņķi, bet arī dzīvības apdzīvotās vienības apdzīvotās vienības.

P501 Atbrīvoties no salātu/invertoru/sabāpu ar vietējiem/

reģionāliejiem/normatīviem noteikumiem.

DROŠĪBAS DATU LAPA

Sastāvdaļa nr. Regulas (EK) Nr. 1907/2006 II pielikuma un Regulas (EK) 2015/830

Sastāvdaļas datums:

01.03.2014

Laiķežējums:

27.03.2016

Versija:

1.0

AS "VIRŠI-A" DUS "Valmiera" CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

DROŠĪBAS DATU LAPA

Sākotnējais ar Regulas (ES) Nr. 1907/2006 lietotām mārkam (ES) 2015/1033

Sākotnējais datums: 01.03.2014
Leģionārs:

Nodokšņu uz Adresu: 27.02.2016
Nodokšņu zīds:

Norādījums: Nodokšņi:
4.2. Svarīgākie cilvēkiem un betonē - skaita un skaidrības:
Iekšēja reaktīva iekšķeļš var izraisīt sarkinātu ledarbiņu.
Ilgāga val atkarīta sekcija var izraisīt sākušo ledarbiņu.
Traviki vai tieksas sākušas var kainīt acas.

Rūgtuma skaita mīni, sadalījumi un slīkšas pakāpiņi.

Sākotnējais ar zālējumu stāpnoti.

4.3. Norāde par nepliecināmu aizsardzību palīdzību un līdzību aprīkojumiem:

Norāšana ir ziņīta ar asprācības risku - iekšķēšanu plaudas un normālām, ja pēc norādītām nav neturbūs vai kainījumus, cietutajam deiļ medicīniski oglekūdens suspensijā.

5. IEDĀJĀS: Ugunsdzēsības pastāvības

5.1. Ugunsdzēsības līdzekļi:
Pārmiņotie ugunsdzēsības līdzekļi:

Nepiemēroti ugunsdzēsības līdzekļi:
Nelietojot specifisko ūdens strāfku uz elektro produkta, jo tas var izraisīt vāku eksplūdi un liešņu ieruptīvās. Nelielot vēlētāgi putus un ūdeni, jo ūdens rāpniecība pamā struktūru.

5.2. Ipašas vietas val malītņuma izraisa līdzekļi:
Uzleņķojotās līdzekļi:
Bistamo zonu roktur 200 m radiusa. Atvirkst upurus un rasties tukšiņi izcepjumi un ogļotā monosilikā.

5.3. Ieteikumi segundārās līdzekļiem:
Bistamo zonu roktur 200 m radiusa. Atvirkst upurus un rasties tukšiņi apērti:
bremzēta korķīns, būveri, cīnidi, ar atlokiem, josta ar karabinu un cīvis mālesti, filtrējošas gāzmaskrāsas, iekšējās gāzmaskrāsas ar slīpētām.

Uzleņķēšana tirzū spiedēja celtinās ievērojot un rada to uzsprāpības risku.

Dzēseit ar izmazinātu ūdeni, izvairīties no tā nomaikanas ķertīnes ar produktu.

6. IEDĀJĀS: Pastāvīmi nejaušas nepildes gadījumos

6.1. Individuālās drošības pastāvīmi, aizsardzības līdzekļi un procedūras Atkarības situācijām:

Personām, kurus nav apmeklētas Nodokšņu dienus un traičiņi, neizvairīties no produkta sastāves ar ūdu, ūdens situācijām:

Neievēojot pamietot notikuma vietu un simināties ar gāzēšanas dzēseitu.

Ezvalēt nepieliekotās personās frontē bīstamo zonu piešķirāmā rādītā.

Atvirkst vāku atzīgās avotus. Nesiņējēt tamāko individuālo ūdu,

acu, elpošanas čiu un gremošanas orgānu aizsardzību līdzekļus. Vai lat

atkarībālības ar ūsu valstīgo. Rokū aizmardības izmanto un rāzotās,

putīvīšu/līdzekļu aizsargācību, plēviņu vēlojotu iezīmu ūdu ūz-

silkuma bēces, ūdu minējumiem ziedes. Apkalpojotās personālā

nodokšņi ar speciālo apģērbu.

6.2. Vides drošības pastāvīmi:
Nopūdi lokaizlīdzībā, veidojot apvalpojumu. Nopūti produkumam novērtēt notekas un kanalizācijas sistēmā. Ja

produkts ir piešķirts vides, enerģētikai informēt atbildīgus veiksnis.

6.3. Ieroobežojums un savikšanas pastāvīki un materiāli:

Produkta nepildīs viesu aplikt ar smilšu vai zemīnu, saķektību un kanalizāciju, informēt atbildīgās veiksnis, kas ir saistīta ar vērtību ar vērtību, ar vērtību un augstās slāpības reaktīvību. Rūpniecības audzinātus vieglatības, kas ir saikspējas ar teritorijām samērīgām un administratīvajām institūcijām.

6.4. Akcīzē un citām iedājām:
Pielikīs kontaktainformāciju Atkarības situācijas gadījumā skaitā 1 iedājā informāciju par individuālās

DROŠĪBAS DATU LAPA

Sākotnējais ar Regulas (ES) Nr. 1907/2006 lietotām mārkam (ES) 2015/1033

Sākotnējais datums: 01.03.2014
Leģionārs:

Nodokšņu uz Adresu: 27.02.2016
Nodokšņu zīds:

Norādījums: Nodokšņi:
4.2. Svarīgākie cilvēkiem un betonē - skaita un skaidrības:
Iekšēja reaktīva iekšķeļš var izraisīt sarkinātu ledarbiņu.

Ilgāga val atkarīta sekcija var izraisīt sākušo ledarbiņu.

Traviki vai tieksas sākušas var kainīt acas.

Rūgtuma skaita mīni, sadalījumi un slīkšas pakāpiņi.

Sākotnējais ar zālējumu stāpnoti.

4.3. Norāde par nepliecināmu aizsardzību palīdzību un līdzību aprīkojumiem:

Norāšana ir ziņīta ar asprācības risku - iekšķēšanu plaudas un normālām, ja pēc norādītām nav neturbūs vai kainījumus, cietutajam deiļ medicīniski oglekūdens suspensijā.

5. IEDĀJĀS: Ugunsdzēsības pastāvīmai

5.1. Ugunsdzēsības līdzekļi:
Pārmiņotie ugunsdzēsības līdzekļi:

Nepiemēroti ugunsdzēsības līdzekļi:
Nelietojot specifisko ūdens strāfku uz elektro produkta, jo tas var izraisīt vāku eksplūdi un liešņu ieruptīvās. Nelielot vēlētāgi putus un ūdeni, jo ūdens rāpniecība pamā struktūru.

5.2. Ipašas vietas val malītņuma izraisa līdzekļi:
Uzleņķojotās līdzekļi:
Bistamo zonu roktur 200 m radiusa. Atvirkst upurus un rasties tukšiņi izcepjumi un ogļotā monosilikā.

5.3. Ieteikumi segundārās līdzekļiem:
Bistamo zonu roktur 200 m radiusa. Atvirkst upurus un rasties tukšiņi apērti:
bremzēta korķīns, būveri, cīnidi, ar atlokiem, josta ar karabinu un cīvis mālesti, filtrējošas gāzmaskrāsas, iekšējās gāzmaskrāsas ar slīpētām.

Uzleņķēšana tirzū spiedēja celtinās ievērojot un rada to uzsprāpības risku.

Dzēseit ar izmazinātu ūdeni, izvairīties no tā nomaikanas ķertīnes ar produktu.

6. IEDĀJĀS: Pastāvīmi nejaušas nepildes gadījumos

6.1. Individuālās drošības pastāvīmi, aizsardzības līdzekļi un procedūras Atkarības situācijām:

Personām, kurus nav apmeklētas Nodokšņu dienus un traičiņi, neizvairīties no produkta sastāves ar ūdu, ūdens situācijām:

Neievēojot pamietot notikuma vietu un simināties ar gāzēšanas dzēseitu.

Ezvalēt nepieliekotās personās frontē bīstamo zonu piešķirāmā rādītā.

Atvirkst vāku atzīgās avotus. Nesiņējēt tamāko individuālo ūdu,

acu, elpošanas čiu un gremošanas orgānu aizsardzību līdzekļus. Vai lat

atkarībālības ar ūsu valstīgo. Rokū aizmardības izmanto un rāzotās,

putīvīšu/līdzekļu aizsargācību, plēviņu vēlojotu iezīmu ūdu ūz-

silkuma bēces, ūdu minējumiem ziedes. Apkalpojotās personālā

nodokšņi ar speciālo apģērbu.

7. IEDĀJĀS: Lietotāsības un izkritumu oriģināciju atzītegā 8. un 13. lēdāla.

7.1. Piešķirtības drošības līdzekļi:

Viegākāji piešķirtības līdzekļi:
Sākotnējais ar Regulas (ES) Nr. 1907/2006 lietotām mārkam (ES) 2015/1033

Sākotnējais datums: 01.03.2014
Leģionārs:

Nodokšņu uz Adresu: 27.02.2016
Nodokšņu zīds:

Norādījums: Nodokšņi:
4.2. Svarīgākie cilvēkiem un betonē - skaita un skaidrības:
Iekšēja reaktīva iekšķeļš var izraisīt sarkinātu ledarbiņu.

Ilgāga val atkarīta sekcija var izraisīt sākušo ledarbiņu.

Traviki vai tieksas sākušas var kainīt acas.

Rūgtuma skaita mīni, sadalījumi un slīkšas pakāpiņi.

7.2. Drošības līdzekļi:

Urgābāna:
Urgābāna:

Produktu uzglībīt sejtas solīšanai iebas, hērmētiski noslēgti rāvētes, vertikāli un pie apšķēriņa videi temperatūras. Saņēt no bēdas sausu ledarbiņa un ūdens sejšanas rājā.

Stabiliitātēs un citi oksidātāi, sārni, sārni metalli.

Rekomendējami: iepakojuma materiāli ir plāstmasas mūcas, polietīna kāsmas.

7.3. Konkreti - i) Režīma līdzekļi:

Vēstītā marķēšanas spīdums.

8. IEDĀJĀS: Lietotāsības pārvaldība / individuālās līdzekļi

8.1. Pārvaldības līdzekļi:

Pārvaldījams ar dekkspēcītās robežveitības:

LR Māk. Nr. Nr. 325 mg/m³,
LR Māk. Nr. 325 mg/m³,
TWA 8 st. 1000 mg/m³, 500 ppm (OEL(LV)).
STEL 15 stāv. 1900 mg/m³, 1000 ppm(OEL(LV)).

Informācija nav pieejama.

8.2. IEDĀJĀS: Lietotāsības pārvaldība:

Atkarīnā līdzekļa pārvaldība:
Ja darbības rezultāta rodas pārēji, dūmi, gāze, evaki vai dūmā, izmantojot procesu nozīmētākām, viltīgākām skāpiem, lai nodrošinātu gāze pārējās rezultātām bez strādājotām sejšanas līkumdarbīnā noteizīšanā malātīšu mīkstumām no rāmām.

8.3. IEDĀJĀS: Lietotāsības līdzekļi:

Individuālās līdzekļi:
Ekipāžas attīstība:

Lapā 4. no 9

AS "VIRŠI" DUS "Valmiera"
CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

versija: 02.2021.

DROŠĪBAS DATU LAPA

Sākotnējais reģistrācijas (ES) Nr. 1907/2006 II pielikums un Reģistrācijas (ES) 2015/830
Sākotnējais datums: 01.01.2014
Uzņēmuma datums: 27.10.2016
Vērtība: 3.0

izvēlēta respiratora gāziņeto darbību laiku. Eiprēmēm, ceļu aizsardzības iestājēm jābūt arī zīmēm un atbilstošiem EN, NIOSH/NIOSH val citiem ārkārtīgumus normētā skaitā un arī zīmējumiem, kād tiek veiktais darbības ar īpašību produktu. Vai lat īstenski izturīgs, nezaudādīgs, aizstāvētis atbilstošus cīndus.

Speciāls darba kombinējums, darba apri. Turundzībā tām iedienām stādītām.

Jāzīmēto drošs, pieņemtieši standartiem atbilstošs un aizsargājis, ja riska novērtumus parāda *neveiksmīgumā* izvairīties no spārtiem, ja mīgus, gērimi vai pāsetēiem. Ja novērtumus nepareizi atspiežišķi aizsardzības pakalpi, pie *neveiksmīgumā* sekmētās pārējās iestādēs *izturīgumā* aizsargātās arī sātās dzīvībām.

Darbarīcei jābūt pieņemamam iedienim. Pie darba rīpiņi nemainīgti izvirzīti.

Niecpārītās apavas un apģērbi pirms atbrāvošanas veikti iekārtoti.

Jānotrītētā iemaksas vērtība var apzināties iekārtām, lai nodrošinātu to atbilstību vides aizsardzības līmenim. Izmaksas, filtrus vai velti apģērbes iekārtu tehniskus pārvedījumus, ja samazinātu izmeklējus. Izmaksas, līdz pieņemamam līmenim. Nepieļaut nekādiem kanalizāciju iedentīšķiem.

9. IEDĀLA: Pielikums un īstendības ietilpības

9.1. Informācija par fizikālajiem un ķīmiskajiem parametriem balzam:
Izkārti:
Krāsa:
Smarža:
Smarts atleksnis:
pH:

Caurspādīgs ķķidtums.
Zila.
Specifiska.
Nav uzraudzīts.
6.0-7.0.

Virkumas/sacelšanās temperatūra:
Viršanas punkts un viršķēršanas temperatūras daibas:
Uzlemešanas punkts:
Izvilkotās arums:
Uzlemejotās (cietzīmējotām, gāzenē):
Augstākā/zemākā udu/vēzīsmojamība vai sprādzības robežas:

-12°C.
>80°C.
Nav uzraudzīts.
~3.5 (etanolis; n-butilacetāts=1).
Nav uzraudzīts.
5.8 kPa (etanolis, 20°C).
1.6 (etanolis; gāzes = 1).
0.965 (20°C)
Izdei ūdens mitrobaži.
-0.12 (etanolis).

Spīdība:
Sādālījuma koefficients: n-
Pāstāvīgās temperatūras (log PoW):
>400 °C (etanolis).
Nav uzraudzīts.
Nav uzraudzīts.
Nav uzraudzīts.

Nodarītās temperatūras:
Diastatika vidumtemperatūra:
Kinematiskās vidumtemperatūra:
Sprādzībāmēstītāma vieta, bet tā tvaikā un gāzei maksimāli ir elektrozīmējums.

DROŠĪBAS DATU LAPA

Sākotnējais reģistrācijas (ES) Nr. 1907/2006 II pielikums un Reģistrācijas (ES) 2015/830
Sākotnējais datums: 01.01.2014
Uzņēmuma datums: 27.10.2016
Vērtība: 3.0

Eiems reģē ar spēcīgu oīstību.

Nav izturīts.

10. IEDĀLA: Stabilitāte un nostopība

10.1. Rengētspēja:
Stabilis normāls, neplābīdīgais un lietotānas apstākļos.

10.2. Ķķidtība:
Produkts ir stabils normālos lietotānas apstākļos.

10.3. Bistamais reakciju režīms ar spēcīgu oīstību:

Sākotnējais etanolis režīms ar spēcīgu oīstību, ne tādai vēidojot acetātāhāmī, bet var veidot arī eksplozīvijs pārveidojumi.

10.4. Apstākļi, en kuriem īstensība:

Augstas temperatūras (vērs 40 °C), tēla saules gaismā, saulgārīgās avotā.

10.5. Neiedēriģi materiāli:

Specifiski oīstītāji, stabiles un salīdzīgi.

10.6. Bistamais materiāls prezentācija:

Normalais lietotānas apstākļos aerosols. Reakcija ar spēcīgu oīstību var vēidoties acetātāhāmī. Uzņēmēja apstākļos var rasties nobīsti izgāzījumi un oīstīka monomētīds.

11. IEDĀLA: Tiekšķēdītās informācijas

11.1. Informācija par rākotāsāsāgās ietekmi

Ākutā toxicitāte:

Ākut:

Orāls: LD₅₀ durvis 10 470mg/kg (OECD 401).

Dermāls: LD₅₀ pēle 15 500mg/kg (OECD 402).

Ieelpotāzā: LC₅₀ durvis 30 000 mg/l (OECD 403).

Izraisa vieglu karīnājumu.

Kontakta/vairākās dienās:

Elpojotā vai ādas sensibilizācija:

Mikroorganismu īstu mūtītācija:

Kancerogenitāts:

Toksītisms:

reproduktīvajai sistēmai:

Tokstība ierobežota uz spāku mārkongānu (STOT):

Vienīgās ierobežota (STOT RE):

Ākutākā ierobežota (STOT RE):

Ar fizikālājiem, ķķidtījiem un īstekstījiem neatbilstošiem ierobežojumiem:

Leikpotījs:

No īstekstībām:

AS "VIRŠI" DUS "Valmiera"
CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

versija: 02.2021

DROŠĪBAS DATU LAPA

Sākotnējais dokuments: 01.03.2014

Lejlaicīgums: 27.10.2016

Versija: 3.0

Sākotnējais dokuments: Sākotnējais ar Regulēšanas (ES) Nr. 1907/2006 lietotajiem un Regulēšanas (ES) 2015/2030

Lejlaicīgums: 01.03.2014

Lejlaicīgums: 27.10.2015

Versija: 3.0

Plānotās iestādes un institūcijas, kā arī horizontā iestādes, ko rada ietekme uz ligzdoša iedarbību:
Iegstotās societātēs ar ādu var radīt sausumā ādu vai tās spriegumam.

Plānotā informācija:

Nākotnes attīstība.

Ietekmēs ietārībā var būt bairinotās ādai.

12. IEDĀJA: Ekoģadsības informācija

14.1. ANO izmērs:

1170.

14.2. ANO sistēmas nosaukums:

Eksāns ūdenskrāns.

14.3. Transportķīmes bičuņas klase (esj):

3.

14.4. Iespakojuma grupa:

II.

14.5. Vides apdrošinājumi:

Nav piemērojami.

14.6. Iestādes apdrošinājumi:

Unliecinoties un gāzties ūdenskrāns.

14.7. Transportķīmes bez tāras stabilostīti MAXPOL II pēc IEC standartiem:

Nav piemērojama.

14. IEDĀJA: Informācija par regulējumu

15.1. Drošības, veselības jomā un vides nodokniem/ normatīvie akti, kas spēkā atliecas ar vietēju un nacionālo līmeni:

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1907/2006 (REACH).
Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1272/2008 (2008. gada 16. decembris) par vielu un maistījumu klasificēšanu, markēšanu un iepakojšanu un ar to gremošanu direktīvas 67/548/EK un 1999/45/EK un Groza Regula (EK) Nr. 1907/2006.

Komitētais Regula (ES) 2015/830 (2015. gada 28. maijs), ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1907/2006, kas attiecas uz ījmīlīguma reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (REACH).

Komitētais Regula (ES) Nr. 944/2013 (2013. gada 2. oktobris), ar ko pielikojot zinātnes un tehniskas attīstības, groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EU) Nr. 127/2008 par vielu un maistījumu klasificēšanu, markēšanu un iepakojšanu.
2007. gada 15. maija Mākslīgā notiekuši Nr.302 "Darba vienību darītās preču sastāvā ar kārtīšķājamās vielām darītās vietas".

15.2. Īstādātās drošības novērtējumi:

Nav zemēdāts.

16. IEDĀJA: Cita informācija

Produktu izmaksotības mērķis:

Lietotās iekārtas.

Sākotnējais līdzdarbs:

Stāvās norādījumi uz cīņēto.

PBT noturība, biodekomponibila un oksidaļa (viela):

VP+P - jaunā noturīga un loti biodekomponibila (viela).

OEL - arodspēcīgās robežvērtības:

RID - likums par bistamo krāva pārvedīšanu pa dzelzceļu.

ADR - Eiropas viendāmas par starptautisko bilstano krāva pārtradīšanu ceļā.

AS "VIRŠI-A" DUS "Valmiera"
CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

DROŠIBAS DATU LAPA

Sastādītās datums: 01.03.2014
Laišanas datums: 27.10.2016

Sastādītās datums: 01.03.2014
Laišanas datums: 27.10.2016

Sabiedrības (EKA) nr. 1907/2006 li pārņemta un Registra (ES) 2015/830

Versija: 1.0

A011 - bilstamo preču pārvaldīšanas nosīkumi barīza pa iekšējām
īdecescēliem.

IMDG - Starptransporta līguma par bilstamo kravu pārvaldīšanu pa jūru.

IATA - Starptransporta gaisa pārvaldīšanu līguma.

STOIT NE 2 - Tokstiskā sevišķe uz nārpojānu - atbilstoša sevišķība.

STOIT SE 3 - Tokstiskā sevišķe uz nārforjānu - vienreizēja sevišķība.

OECD - Ekonomikas un Savienības un Attīstības Organizācija.

DNGI - atvarencētā bezveidības literatūra.

PNEC - Paracetamala bērniņu līdzības koncentrācijas.

LD50 - Viela/ķelā deva.

LC50 - Viela/ķelā koncentrācija.

Bilstamības kļaušu un apjomīmējušu
kods aktivitējumi:

Flam. Liq. 2 - Uzlejotnējošs spīdums. 2. Bilstamības kļaušanai.

H225 - Viegā izlejotnējošs spīdums un vārti.

Informācija par drošības datiņu kopas oriģināla labekšanu:

Sabiedrības indekssums.

Laišanas datums.

Versija.

Sabiedrību zīme:

Sāk drošības datiļa sniegta informācija ir balstīta uz produkta radošās saigādījumu datiem, kas
uzstādīti par konkrētiem, tādēj ne produkta importanti, ne tā radojās importanti, ka šī informācija ir
izsniegtās un reizēmējās atbilstoši par sevi, tādās var radīt ūdens informācijas izmantošanai. Pārā produkta
bilstamības atbilstību ir izvērtēt kā sniegta zīps, to pienākotību konkrētajiem produkta lietotājiem
un veida vietas un/ vai tās drošības pasākumus liejot ar produktu.

versija: 02.2021

5. Apziņošanas shēma

DUS darbinieks, kurš atklājis ārkārtas situāciju
(liela apjoma noplūde/ ugunsgrēks / uzbrukums u.c.)

1

Valsts Ugunsdzēsības un glābšanas dienests – 112
Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests – 113
Policija – 110 (operatīvā palīdzība pēc vajadzības)

vienotais nr.:
(112)

2

SIA «~~Mega Sargs~~» apsardze – nospiest apsardzes TRAUKSMES POGU!

3

DUS vadītājs Ainars Zēmele – 202 92 295

* ja DUS vadītājs nav pieejams, apziņošanas soļus Nr. 4, 5 turpina DUS darbinieks

pēc situācijas:

Atbildības joma	Atbildīgais darbinieks	Kontaktinformācija
Fiziskā un īpašuma drošība	drošības virsnieks	Uvis Briedis – 25 714 265
Darba aizsardzība, ugunsdrošība, civilā aizsardzība	darba aizsardzības un ugunsdrošība speciāliste	Zanda Šelfa – 22 028 535
Vides aizsardzības	vides aizsardzības speciāliste	Anita Apsīte- ~~Adaškeviča~~ – 27 844 302
Gāzes saimniecība	gāzes sistēmu speciālists	Edgars Šulckis – 25 694 214
Tehniskās daļas (DTEH) vienotais tel.nr.		28 666 698

4

- AS "VIRŠI-A" Krīzes vadības grupa
- sadarbības partneri
- valsts kontrolējošās institūcijas

Reģionālais vadītājs Marita Pavlovska – 220 35 810

5

AS "VIRŠI-A" vadība

6. AS "VIRŠI-A" DUS darbinieku rīcība ārkārtas un nestandarta gadījumos (2022. gada izdotā rokasgrāmata)

RĪCĪBA DUS ELEKTROENERĢIJAS PĀRRĀVUMA GADĪJUMĀ:

1. Ja klienti jau iepildījuši degvielu, palūdz precīzu naudu. Ja klientam skaidras naudas nav, pieraksti klienta kontaktinformāciju, lai ar viņu būtu iespējams sazināties.
2. Pārbaudi, vai elektrības padeve DUS pārtraukta pilnībā vai daļēji. **Pārliecinies, ka drošinātāji (automātslēdži) ir ieslēgtā stāvoklī.** Ja nevar ieslēgt drošinātāju-/us, zvani **Tehniskajai daļai** (skati pēdējā lapā 6. kontaktinformāciju).
3. Ja drošinātāji ir ieslēgti un elektrība pēc mirkļa neatjaunojas, palūdz klientiem atstāt veikalu. Aizslēdz veikalu, izvieto uz durvīm plakātu "DUS slēgts tehnisku iemeslu dēļ".
4. Elektroenerģijas pārrāvuma gadījumā lieki nevirini aukstuma iekārtu durvis, lai nesabojātu pārtiku.
5. Ziņo **DUS vadītājam** vai **reģionālajam vadītājam** (skati pēdējā lapā 1. un 2. kontaktinformāciju).
6. Ja elektroenerģijas bojājums ir ārējs (drošinātāji ir ieslēgtā stāvoklī, bet elektrības nav) un Tehniskās daļas elektriķis nav zvanījis, **apskati "Sadale tikli" bojājumu karti** vai zvani uz "Sadale tikli" – **8404**, lai noskaidrotu situāciju vai pieteiktu bojājumu – esi gatavs "Sadale tikli" operatoram sniegt sekojošu informāciju: uzņēmuma nosaukums, DUS adrese, kontakttālrunis saziņai.

STIPRS VĒJŠ, VĒTRA:

1. Valstī izsludināta **oranžā** (20-25 m/s, brāzmās sasniedzot 29-34 m/s) vai **sarkanā** brīdinājuma (≥ 30 m/s vai brāzmas ≥ 35 m/s) par stipru vēju laikā DUS:
  - nolaiž un noņem karogus,
  - pārbauda, vai ir nostiprinātas autopiekabes,
  - pārliecinās, ka teritorijā neatrodas nenostiprināti priekšmeti – maisi, iepakojumi u.tml.
2. Ja vētras dēļ radušies bojājumi AS "VIRŠI-A" īpašumam, DUS vadītājs informē **Tehniskās daļas atbildīgo speciālistu**, nosūtot arī bojājumu fotogrāfijas (skati pēdējā lapā – 6. kontaktinformāciju).
3. Ja vētras laikā bojāts 3. (trešās) personas īpašums, nekavējoties informē **Drošības virsnieku**, nosūtot arī bojājumu fotogrāfijas (skati pēdējā lapā 7. kontaktinformāciju).
4. Ja pazudusi elektrība, rīkoties, kā norādīts sadajā "Rīcība DUS elektroenerģijas pārrāvuma gadījumā". Ja ir cietuši cilvēki, rīkoties, kā norādīts sadajā "Nelaimes gadījums ar cilvēku – cietis darbinieks vai klients"
5. Līdz ko iespējams, aizpildi **"Negadījuma akts"**. DUS vadītājs, pie pirmās iespējas, aktu reģistrē elektroniski.
6. Par vētras nodarītajiem bojājumiem aizliegts komunicēt ar uzņēmumu nesaistītām personām. Medijiem un citiem interesentiem komentārus atļauts sniegt tikai Mārketinga daļai!

RĪCĪBA PĒC LAUPĪŠANAS:

Pēc tam, kad laupītājs ir izgājis no veikala:

1. **Spied apsardzes trauksmes pogu** (dari to tikai tad, kad esi pārliecināts, ka laupītājs ir aizgājis un to nepamanīs!)
2. **Pārbaudi, vai kāds nav ievainots.** Zvani **112** – izsauc policiju un medīkus (ja ir ievainotie).
3. Ja DUS ir liecinieki, palūdz, lai tie uzkavējas. Ja liecinieki nevar uzkavēties, palūdz, lai tie atstāj savu kontaktinformāciju.

3. Aizslēdz veikalu un izvieto uz durvīm plakātu "DUS slēgts tehnisku iemeslu dēļ".
4. Veic apziņošanu saskaņā ar apziņošanas shēmu ārkārtas situācijā (pirmspēdējā lapā).
5. Pēc apsardzes ierašanās lūdz apsargam slēgt DUS teritoriju – iebrauktuvi/ izbrauktuvi ar norobežojošo lenu, brīdinājuma konusiem.
6. Sagaidi policiju un DUS vadītāju vai citu nozīmēto uzņēmuma atbildīgo darbinieku. Sniedz policistiem, uzņēmuma atbildīgajām personām atbildes uz visiem jautājumiem, bet neatbildi uz citu interesentu jautājumiem.
7. Līdz ko iespējams, aizpildi "Negadījuma akts". DUS vadītājs, pie pirmās iespējas, aktu reģistrē elektroniski.
8. Medijiem un citiem interesentiem komentārus atļauts sniegt tikai Mārketinga daļai!

BOJĀTS AS "VIRŠI-A" ĪPAŠUMS, SATIKSMES NEGADĪJUMS TERITORIJĀ:

AS "VIRŠI-A" īpašums ir jebkura nekustamā un kustamā manta, kas atrodas DUS teritorijā vai telpās (ēka, nojume, pildnes, pilons, degviela un preces), izņemot klientu transportlīdzekļus un lietas iekš tiem.

1. Ja bojāts AS "VIRŠI-A" īpašums, informē **DUS vadītāju un drošības virsnieku** (skati pēdējās lapas **1. un 7. kontaktinformāciju**), lai pieņemtu lēmumu par Valsts policijas darbinieku piesaisti. Bez policijas darbinieku piesaistes nebūs iespējama korekta apdrošināšanas gadījuma pieteikšana.
2. Ja ir norauta degvielas "pistole" un/ vai bojāta degvielas uzpildes iekārta, pārtrauc degvielas padevi konkrētajam sūknim, izmantojot pogu "**Apstādināt**" kases sistēmā un pārliecinies, ka degviela neizplūst.
3. Ja degviela izplūst, pārtrauc arī bojātā degvielas uzpildes sūkņa strāvas padevi – atslēdz attiecīgo drošinātāju elektrības sadales skapī. Zvani **Tehniskajai daļai** (skati pēdējā lapā **6. kontaktinformāciju**).
4. Ja ir noplūduši degviela, rīkoties, kā norādīts sadaļā "**Liela (>10 L) / neliela (<10 L) degvielas noplūde**". Ja ir aizdegšanās, rīkoties, kā norādīts sadaļā "**Aizdegšanās degvielas uzpildes laukumā (pie pildnēm)**".
5. Līdz ko iespējams, aizpildi "Negadījuma akts". DUS vadītājs, pie pirmās iespējas, aktu reģistrē elektroniski.

Ja DUS teritorijā noticis ceļu satiksmes negadījums, kurā iesaistītas ne vairāk kā 2 automašīnas (nevienu auto nav nepieciešams evakuēt) un nav cietis neviens cilvēks un nav bojāts AS "VIRŠI-A" īpašums, tad **2 (divu) cietušo automašīnu vadītāji aizpilda "Saskaņotais paziņojums par ceļu satiksmes negadījumu"** uz drukātām veidlapām vai arī elektroniski mobilajā lietotnē "LTAB OCTA".

DEGVIELAS KVALITĀŠU SAJAUKNĀBĀS:

1. Nobloķē **VISUS degvielas sūkņus ar "STOP" pogu** (uz sienas vai kases sistēmā). **STOP**
2. Komunikācijā ar klientiem informē, ka radušās tehniskas problēmas, uzreiz neminot, ka ir notikusi degvielas sajaukšanās.
3. Noskaidro, kurā rezervuārā (degvielas kvalitātē) notikusi sajaukšanās – izmanto **DUS tehnoloģisko iekārtu shēmu**, lai noskaidrotu, kuros degvielas rezervuāros notikusi degvielas sajaukšana. Kad tas ir izdarīts, var atsākt degvielas tirdzniecību no pārējiem degvielas rezervuāriem.
4. Noskaidro, kuri klienti iepildījuši pareizo degvielas kvalitāti – mutiski informē viņus par to, ka viņi var turpināt ceļu.
5. Klientu (vai vairākus klientus), kurš, iespējams, iepildījis sajaukto degvielas kvalitāti, lūdz **uzgaidīt un nedarbināt automašīnas dzinēju**. Informē, ka, iespējams, ir notikusi degvielas sajaukšanās un, iespējams, viņš šo sajaukto degvielu ir uzpildījis savā automašīnā. Palūdz šim klientam aizpildīt "lesniegums par degvielas kvalitāti". DUS vadītājs (vai viņa aizvietotājs) aizpildītās veidlapas ieskanējumu sūta uz sudzibas@virsi.lv

6. Informē DUS vadītāju un loģistikas vadītāju (skati pēdējā lapā 1. un 10. kontaktinformāciju).
7. Informē cietušo klientu par to, ka pastāv iespēja no mūsu puses nogādāt viņa automašīnu servisā. Tālāk šo jautājumu risinās Pārdošanas daļa.
8. Nobloķē attiecīgās degvielas kvalitātes uzpildes pistoles, izmantojot brīdinošās **STOP** uzlikas.
9. Veic kontrolmērījumus ar mērstieni, lai pārliecinātos par mērījumiem.
10. Līdz ko iespējams, aizpildi "Negadījuma akts". DUS vadītājs, pie pirmās iespējas, aktu reģistrē elektroniski.
11. Medijiem un citiem interesentiem komentārus atļauts sniegt tikai Marketinga daļai! Tirdzniecību DUS atļauts atsākt tikai ar loģistikas vadītāja atļauju.

NELIELA DEGVIELAS NOPLŪDE (MAZĀK PAR 10 LITRIEM):

1. Ja degvielas noplūdusi klientam, pārtrauc degvielas uzpildi ar pogu "Apstādināt" kases sistēmā.
2. **Norobežo degvielas noplūdes laukumu** (izmanto brīdinājuma konusus un/ vai norobežojošo lenu).
3. Uzvelc darbam nepieciešamos individuālos aizsardzības līdzekļus (augstas redzamības vesti vai jaku, degvielu necaurlaidīgus cīmduis, ja nepieciešams – zābakus) un noklāj izplūdušo degvielu ar tīru absorbētu. **Noplūdušo degvielu aizliegts ieskalot kanalizācijā!**
4. Izvērtējot situāciju, ja tas ir iespējams un nerada risku veselībai, palīdzi klientam nostumt automašīnu drošā attālumā (iespējams tikai ar vieglajām automašīnām, motocikliem, motorolleriem, kvadricikliem u.tml. transportlīdzekļiem). **Šo AIZLIEGTS veikt sievietēm.**
5. **UZMANĪBU!** Benzīna un gāzes noplūdes/ norobežotajā zonā kategoriski aizliegts lietot atklātu liesmu, smēķēt, iedarbināt automašīnu, aizcirst durvis, ieslēgt un izslēgt elektroiekārtas, runāt pa mobilo tālruni – benzīna izgarojumu, gāzes aizdedzināšanai pietiek ar dzirksteli un statisko izlādi!
6. Izvērtējot aizdegšanās risku, nepieciešamības gadījumā sagatavo ugunsdzēsības aparātus un līdzekļus, lai būtu iespēja momentāni likvidēt aizdegšanos. **Naftas produktus aizliegts dzēst ar ūdeni!**
7. Ja ar degvielu ir aptraipīts klienta apģērbs vai ir cietis klienta īpašums, un/ vai veselība, iedod klientam aizpildīt "lesniegums par pakalpojumu/preču kvalitāti".
8. **Ziņo DUS vadītājam, reģionālajam vadītājam un par vides aizsardzību atbildīgajam darbiniekam** (skati pēdējā lapā 1., 2., 11. kontaktinformāciju).
9. Izlietotais absorbents jāaslauka un jāieber izlietotā absorbenta konteinerā.
10. Līdz ko iespējams, aizpildi "Negadījuma akts". DUS vadītājs, pie pirmās iespējas, aktu reģistrē elektroniski. Ja aizpildīta veidlapa "lesniegums par pakalpojumu/preču kvalitāti", DUS vadītājs (vai viņa aizvietotājs) tās ieskanējumu sūta uz sudzibas@virsi.lv
11. Medijiem un citiem interesentiem komentārus atļauts sniegt tikai Marketinga daļai! Tirdzniecību pie konkrētās uzpildes vietas atļauts atsākt tikai pēc tam, kad iespējamie riski ir novērsti.

DEGOŠA AUTOMAŠĪNA DUS TERITORIĀ:

1. **Nekavējoties izsauc ugunsdzēsējus, zvanot uz 112**
- ūsi pastāsti, kas noticis (kas deg, kur deg),
  - nosauc precīzu/ viegli saprotamu DUS adresi:
- DEGVIELAS UZPILDES STACIJA "VIRŠI", PATVERSMES IELA 12, VALMIERA**
- atbildi uz dispečera jautājumiem,
  - nepārtrauc sarunu pirmais un esī sazvanāms – var rasties nepieciešamība sazināties atkārtoti.

2. Dzēšanai izmantojami DUS pieejamie ugunsdzēsības aparāti un pārklāji. Izvērtē situāciju, pirms dodies palīgā dzēst degošu automašīnu! Ja nepieciešams, palīdzi degošajā automašīnā esošajiem cilvēkiem izklūt drošībā, taču neapdraudi sevi.

3. **UZMANĪBU!** Aizliegts izmantot ūdeni, ja aizdegusies automašīnas motortelpa, jo tas var izraisīt elektroinstalācijas īssavienojumu, kas var izsaukt degvielas aizdegšanos. Aizdegušos motortelpu dzēš caur radiatoria režģi vai, paverot motora pārsegu tikai tik daudz, lai zem tā varētu ievietot ugunsdzēsības aparāta lokano caurulīti. Pretējā gadījumā – strauji atverot motora pārsegu, liesmas būtiski pieauga, kā dēļ pastāv risks gūt smagus apdegumus un strauji attīstīties ugunsgrēkam.

4. Ja aizdegšanās nav motortelpā, svarīgi, lai tiktu izslēgts automašīnas dzinējs.

5. Aizliegts pārvietot degošu automašīnu! To drīkst darīt tikai ugunsdzēsēji.

6. Ja degošo automašīnu nenodzēs sākuma stadijā (liesmas pārņēmušas visu automašīnu) un, ja tas ir droši, slēdz DUS teritoriju – iebrauktuvi/ izbrauktuvi ar norobežojošo lenu, brīdinājuma konusiem.

7. Ja ir cietuši cilvēki, izsauc neatliekamo medicīnisko palīdzību – 113 vai 112.

8. Veic apziņošanu saskaņā ar apziņošanas shēmu ārkārtas situācijā (pirmspēdējā lapā).

9. Pēc ugunsgrēka likvidēšanas aizpildi "Negadījuma akts". DUS vadītājs, pie pirmās iespējas, aktu reģistrē elektroniski.

10. Medijiem un citiem interesentiem komentārus atļauts sniegt tikai Mārketinga daļai!

DUS ATSTĀTS NEZINĀMAS IZCELSMES PULVERIS, SPRIDZEKLIS:

1. Ja DUS telpās vai teritorijā atrodi nezināmas izcelesmes pulverveida vielu vai tabletītes, kas varētu būt **NARKOTISKĀS VIELAS**, tūliņ zvani **drošības virsniekam** (skati pēdējā lapā **7. kontaktinformāciju**), lai pieņemtu lēmumu par Valsts policijas darbinieku piesaisti.

2. Atrodot DUS teritorijā vai telpā nezināmas izcelesmes priekšmetu, kura izskats raisa aizdomas par iespējamu **SPRĀDZIENBĪSTAMO PRIEKŠMETU** (soma, kaste, redzami pievienoti vadi u.tml.), neaiztiec to!

Saņemot zvanu ar informāciju par sprādzenbīstamu priekšmetu DUS, centies saņemt pēc iespējas vairāk informācijas no zvanītāja:

- kur novietots sprādzenbīstams priekšmets?
- kā šis priekšmets izskatās?
- kādas ir ziņotāja prasības?
- vai zvanītājs joko?

3. Spied apsardzes trauksmes pogu.

4. **OBLIGĀTI** ziņo Policijai pa tālruni 110 vai 112 un veic apziņošanu saskaņā ar apziņošanas shēmu ārkārtas situācijā (pirmspēdējā lapā).

5. Informē visus kolēģus par aizdomīgā priekšmeta atrašanās vietu un aizliegumu tuvoties.

6. Palūdz klientus, pakalpojumu sniedzējus un sadarbības partnerus atstāt DUS.

7. Slēdz DUS teritoriju – iebrauktuvi/ izbrauktuvi ar norobežojošo lenu un/ vai brīdinājuma konusiem, piesaistot apsardzes darbiniekus.

8. Sagaidi Policiju un rīkojies atbilstoši viņu norādījumiem.

9. Līdz ko ārkārtas situācija novērsta, aizpildi "Negadījuma akts". DUS vadītājs, pie pirmās iespējas, aktu reģistrē elektroniski.

10. Medijiem un citiem interesentiem komentārus atļauts sniegt tikai Mārketinga daļai!

DUS darbību atļauts atsākt tikai pēc tam, kad to atļāvusi Policija un uzņēmuma vadība.

NELAIMES GADĪJUMS AR CILVĒKU – CIETIS DARBINIEKS VAI KLIENTS:

1. Ja pats, kolēgis vai DUS klients ir guvis traumu vai arī strauji ir paslīktinājies veselības stāvoklis, jāsniedz 1. palīdzība. **Pirmo palīdzību kaut kādā mērā var sniegt ikkatrs,** piemēram: palīdzība piecelties/ apsēsties/ apgulties, palīdzība atnest cietušā zāles un/ vai glāzes ūdens pasniegšana, nomierinoša saruna, apsēja uzlikšana u.tml. Ja darbu ir iespējams turpināt, tad to darām (piemēram – uz sagriezta pirkta uzlikts plāksteris). **Atceries – ja iespējams kontakts ar cita cilvēka asinīm, obligāti uzvelc gumijas cimndus!**
2. Ja traumu guvušā darbinieka dzīvība nav apdraudēta, taču nepieciešams veikt medicīniskas manipulācijas vai izmeklējumus, patstāvīgi vai ar kolēgu/ tuvinieku palīdzību jādodas uz medicīnas iestādi.
3. Ja ir apdraudēta darbinieka vai klienta dzīvība (stipra asinošana, lielo kaulu lūzums vai atvērts lūzums, galvas/ muguras trauma, insults, infarkts u.tml.), nekavējoties:
  - izsauc neatliekamo medicīnisko palīdzību – **113** vai **112**,
  - veic apziņošanu saskaņā ar apziņošanas shēmu ārkārtas situācijā (pirmspēdējā lapā),
  - ja cietis DARBINIEKS un ja tas ir iespējams, veic **nelaimes gadījuma apstākļu fotofiksāžu.**
4. Ja DUS teritorijā ir nomiris cilvēks, tad:
  - apkāj mirušo un izolē zonu ap mirušo (ja tas noticis teritorijā – ierobežo zonu ar konusiem un lentām, ja tas noticis tirdzniecības zālē – aizslēdz veikalu un izvieto uz durvīm plakātu "DUS slēgts tehnisku iemeslu dēj"),
  - **obligāti** zvani **112** un informē par notikušo,
  - veic apziņošanu saskaņā ar apziņošanas shēmu ārkārtas situācijā (pirmspēdējā lapā).
5. Līdz ko iespējams, aizpildi "**Negadījuma akts**". DUS vadītājs, pie pirmās iespējas, aktu reģistrē elektroniski.
6. Ja darba pienākumu pildīšanas laikā traumu guvis un darba pienākumus turpmāk vairs nespēj pildit DUS darbinieks, nelaimes gadījums darbā jāizmeklē saskaņā ar valstī noteikto kārtību, tādēļ cietušajam, kolēgim – lieciniekim un/ vai DUS vadītājam jāsniedz rakstisks "**Paskaidrojums par nelaimes gadījumu**". Paskaidrojums jāaizpilda pie pirmās iespējas – ja iespējams, tad uzreiz vai pēc nākšanas pie pilnas apziņas.
7. Medijiem un citiem interesentiem komentārus atļauts sniegt tikai Mārketinga dajai!

AIZDEGŠANĀS DEGVIELAS UZPILDES LAUKUMĀ (PIE PILDNĒM):

1. Nobloķē VISUS degvielas sūkņus ar "STOP" pogu (uz sienas vai kases sistēmā).
2. Spied ugunsdzēsējus sistēmas trauksmes pogu (tā raidīs trauksmi arī apsardzei).
3. Norādi klientiem pulcēšanās vietu (saskaņā ar Ugunsdrošības instrukcijā noteikto) un liec uz turieni doties. Pārliecinies, ka labierīcībās neviens neatrodas.
4. Izsauc ugunsdzēsējus, zvanot uz **112**
  - īsi pastāsti, kas noticis (kas deg, kur deg),
  - nosauc precīzu/ viegli saprotamu DUS adresi:

DEGVIELAS UZPILDES STACIJA "VIRŠI", PATVERSMES IELA 12, VALMIERA

- atbildi uz dispečera jautājumiem,
  - nepārtrauc sarunu pirmais un esi sazvanāms!
5. Ja tas neapdraud veselību un dzīvību, sāciet ugunsgrēka likvidēšanu ar ugunsdzēsības aparātiem un/ vai ugunsdzēsības pārklājiem.
  6. Ja ir cietuši cilvēki, izsauc neatliekamo medicīnisko palīdzību – **113** vai **112**.
  7. Veic apziņošanu saskaņā ar apziņošanas shēmu ārkārtas situācijā (pirmspēdējā lapā).
  8. Pēc ugunsgrēka likvidēšanas un situācijas normalizēšanās aizpildi "**Negadījuma akts**". DUS vadītājs, pie pirmās iespējas, aktu reģistrē elektroniski.

9. Medijiem un citiem interesentiem komentārus atļauts sniegt tikai Mārketinga daļai!

UGUNSGRĒKS DUS ĒKĀ:

1. Spied ugunsdzēsējus sistēmas trauksmes pogu, ja ugunsgrēka trauksme jau neskan (tā raidīs trauksmi arī apsardzei).

2. Norādi klientiem pulcēšanās vietu (saskaņā ar Ugunsdrošības instrukcijā noteikto) un liec uz turieni doties. Pārliecinies, ka labierīcībās neviens neatrodas.

3. Nekavējoties izsauc ugunsdzēsējus, zvanot uz 112

- īsi pastāsti, kas noticis (kas deg, kur deg),
- nosauc precīzu/viegli saprotamu DUS adresi:

DEGVIELAS UZPILDES STACIJA "VIRŠI", PATVERSMES IELA 12, VALMIERA

- atbildi uz dispečera jautājumiem,
- nepārtrauc sarunu pirmais un esi sazvanāms – var rasties nepieciešamība sazināties atkārtoti.

4. Atslēdz elektrības padevi (IEVADS) visai DUS galvenajā elektrības skapī vai elektrības ievadā.

5. Ja tas neapdraud veselību un dzīvību, sāciet ugunsgrēka likvidēšanu ar ugunsdzēsības aparātiem un/ vai ugunsdzēsības pārklājiem.

6. Slēdz DUS teritoriju – iebrauktuvi/ izbrauktuvi ar norobežojošo lenu, brīdinājuma konusiem.

7. Ja ugunsgrēku nav iespējams dzēst vai neizdodas to likvidēt, pašam(-iem) doties uz drošu pulcēšanās vietu – ja norādītā pulcēšanās vieta konkrētajā situācijā nav droša, doties tālāk no apdraudējuma (tālāk no rezervuāriem un gāzes baloniem, nelabvēlīga vēja virziena gadījumā).

8. Ja ir cietuši cilvēki, izsauc neatliekamo medicīnisko palīdzību – 113 vai 112.

9. Atrodoties drošā vietā, veic apziņošanu saskaņā ar apziņošanas shēmu ārkārtas situācijā (pirmspēdējā lapā).

10. Sagaidot ugunsdzēsējus, norādi tuvāko ūdens ņemšanas vietu un informē par objekta specifiku (ja iespējams – informē par aptuveno degvielu atlikumu un izvietojumu).

11. Rīkojies saskaņā ar ugunsdzēsēju norādījumiem.

12. Pēc ugunsgrēka likvidēšanas un situācijas normalizēšanās aizpildi "Negadījuma akts". DUS vadītājs, pie pirmās iespējas, aktu reģistrē elektroniski.

13. Medijiem un citiem interesentiem komentārus atļauts sniegt tikai Mārketinga daļai! DUS darbību atļauts atsākt tikai pēc tam, kad to atļāvuši ugunsdzēsēji un uzņēmuma vadība.

LIELA DEGVIELAS NOPLŪDE (VAIRĀK PAR 10 LITRIEM):

1. Nobloķē VISUS degvielas sūkņus ar "STOP" pogu (uz sienas vai kases sistēmā).

STOP

2. Nekavējoties izsauc ugunsdzēsējus, zvanot uz 112

- īsi pastāsti, kas noticis (kāda degviela un cik daudz noplūdusi),
- nosauc precīzu/viegli saprotamu DUS adresi:

DEGVIELAS UZPILDES STACIJA "VIRŠI", PATVERSMES IELA 12, VALMIERA

- atbildi uz dispečera jautājumiem,
- nepārtrauc sarunu pirmais un esi sazvanāms – var rasties nepieciešamība sazināties atkārtoti.

3. Atslēdz strāvu visām elektroiekārtām, kuras atrodas noplūdes zonā un tuvākajiem objektiem (skaties elektrosadales shēmu un/vai markējumu uz drošinātājiem).

4. Izsauc apsardzi – spied apsardzes trauksmes pogu.

5. **UZMANĪBU!** Benzīna un gāzes noplūdes/ norobežotajā zonā kategoriski aizliegts lietot atklātu liesmu, smēķēt, iedarbināt automašīnu, aizcirst durvis, ieslēgt un izslēgt

elektroiekārtas, runāt pa mobilo tālruni – benzīna izgarojumu, gāzes aizdedzināšanai pietiek ar dzirksteli un statisko izlādi!

6. Norobežo degvielas noplūdes laukumu (izmanto brīdinājuma konusus un/ vai norobežojošu lenu).

7. Slēdz DUS teritoriju – iebrauktuvi/ izbrauktuvi ar norobežojošo lenu, brīdinājuma konusiem.

8. Uzvelc darbam nepieciešamos individuālos aizsardzības līdzekļus (augstas redzamības vesti vai jaku, degvielu necaurlaidīgus cimdus, ja nepieciešams – zābakus) un norobežo izplūdušo degvielu ar absorbētu. **Noplūdušo degvielu aizliegts ieskalot kanalizācijā!**

9. Sagatavo ugunsdzēsības aparātus un līdzekļus, lai būtu iespēja momentāni likvidēt aizdegšanos. **Naftas produktus aizliegts dzēst ar ūdeni!**

10. Izvērtējot situāciju, ja tas ir iespējams un tas nerada risku veselībai, palīdzi klientiem nostumt automašīnu drošā attālumā (šis noteikumi attiecas tikai uz vieglajām automašīnām, motocikliem, motorolleriem, kvadricikliem u.tml. transportlīdzekļiem). **Šo AIZLIEGTS veikt sievietēm!**

11. Kopā ar apsardzi nepieļaujiet jebkāda autotransporta iebraukšanu un automašīnas dzinēju iedarbināšanu degvielas noplūdes/ norobežotajā zonā. **Ievērot īpašu piesardzību, ja noplūdis benzīns vai autogāze (LPG), jo šajā zonā ir izveidojusies paaugstināta sprādzienbīstamības koncentrācija!**

12. Degvielas izgarojumi ir kaitīgi ieelpojot – noplūdes zonā bez vajadzības neuzturēties. Stāvēt, arī liesmas dzēst no vēja putas.

13. Aizver visus DUS logus un arī durvis, lai degvielas tvaiki nenokļūtu DUS iekštelpās

14. Ja ir cietuši cilvēki, **izsauc neatliekamo medicīnisko palīdzību – 113 vai 112.**

15. **Veic apziņošanu saskaņā ar apziņošanas shēmu ārkārtas situācijā (pirmspēdējā lapā).**

16. Sagaidot ugunsdzēsējus, norādi tuvāko ūdens ņemšanas vietu un informē par objekta specifiku (ja iespējams – informē par aptuveno degvielu atlikumu un izvietojumu).

17. Rīkojies saskaņā ar ugunsdzēsēju norādījumiem.

18. Pēc ārkārtas situācijas likvidēšanas un situācijas normalizēšanās aizpildi **"Negadījuma akts"**. DUS vadītājs, pie pirmās iespējas, aktu reģistrē elektroniski.

19. Medijiem un citiem interesentiem komentārus atļauts sniegt tikai Mārketinga daļai! DUS darbību atļauts atsākt tikai pēc tam, kad to atļāvuši ugunsdzēsēji un uzņēmuma vadība.

GĀZES NOPLŪDE: AUTOGĀZE, CNG, APKURES KATLS, GĀZES BALONI:

Sajūtot gāzes specifisko aromātu (pievienoto odorantu), veicīgi jācenšas noskaidrot gāzes noplūdes avotu un jānovērš bīstamība.

1. Ja noplūst autogāze (LPG) no spiedtvertnes vai uzpildes iekārtas:

- nobloķē autogāzes (LPG) sūkni uz iekārtas un kases sistēmā,
- izslēdz galveno gāzes elektrības ievadu (skaties elektroskapja shēmu),
- atslēdz strāvu visām elektroiekārtām, kuras atrodas noplūdes zonā un tuvākiem objektiem,
- spēcīgas noplūdes gadījumā lēnām noslēdz ventīlus saskaņā ar **"AGUS avārijas rīcības karti"** un/ vai nostatus no iekārtas sazinies ar atbildīgo personu par gāzes saimniecību (skati pēdējā lapā 9. kontaktinformāciju) un seko viņa norādījumiem.

2. Ja noplūst saspiestā dabasgāze (CNG) no uzpildes iekārtas vai CNG mājas:

- nostatus no iekārtas sazinies ar atbildīgo personu par gāzes saimniecību (skati pēdējā lapā 9. kontaktinformāciju) un seko viņa norādījumiem.

3. Ja noplūst dabasgāze no gāzes apkures katla:

- noslēdz gāzes ventili, mūsu DUS ir 2 varianti – ventilis atrodas zem paša apkures katla vai arī grīdas līmenī, apkures katla telpā (dažām DUS – ārpusē, pie katlu telpas durvīm),

- atver visas iespējamās durvis, logus un nostiprini tos (nodrošinies pret logu, durvju aizciršanos), lai telpa maksimāli vēdinātos, tādējādi neveidojot sprādzienbīstamu vidi,
- atrodoties ārpus katlu telpas, sazinies ar atbildīgo personu par gāzes saimniecību (skati pēdējā lapā 9. kontaktinformāciju) un seko viņa norādījumiem.

4. Ja konstatēta gāzes (propāns-butāns) noplūde no gāzes balona:

- ja iespējams – pārbaudi, vai vārstulis un noslēdzošais uzgrieznis ir stingri aizgriezti,
- ja gāze turpina noplūst, zvani gāzes balonu servisa/ avārijas dienestam – 800 004 04,
- ja noplūde ir spēcīga, izsauc ugunsdzēsējus – zvani 112.

5. **VISOS GĀZES NOPLŪDES GADĪJUMOS NORobežo ZONU AP NOPLŪDES VIETU VISMAZ 10 PLATU SOĻU ATTĀLUMĀ, VĒJA VIRZIENĀ** (bezvēja gadījumā – vismaz 10 platu soļu rādiusā ap noplūdes vietu).

6. **UZMANĪBU!** Gāzes noplūdes/ norobežotajā zonā kategoriski aizliegts lietot atklātu liesmu, smēķēt, iedarbināt automašīnu, aizcirst durvis, ieslēgt un izslēgt elektroiekārtas, runāt pa mobilo tālruni – gāzes aizdedzināšanai pietiek ar dzirksteli un statisko izlādi!

7. Kamēr noplūdes iemesls nav atklāts un novēsts, aizliegts veikt autogāzes (LPG) / STOP saspiestās dabasgāzes (CNG) uzpildi automašīnās, lietot gāzes apkures katlu, pārdod vai apmainīt gāzes balonus.

8. Nepieciešamības gadījumā jāpārtrauc visas DUS darbība, kamēr noplūdes cēlonis nav novēsts – tādā gadījumā veic apziņošanu saskaņā ar apziņošanas shēmu ārkārtas situācijā (pirmspēdējā lapā). Ja noplūst dabasgāze (CNG, gāzes apkures katls), zvani arī gāzes avārijas dienestam uz 114!

9. Ja DUS darbības ir pārtrauktas, slēdz DUS teritoriju – iebrauktuvi/ izbrauktuvi ar norobežojošo lento, brīdinājuma konusiem.

10. Līdz ko ārkārtas situācija novēsta, aizpildi "Negadījuma akts". DUS vadītājs, pie pirmās iespējas, aktu reģistrē elektroniski.

11. Medijiem un citiem interesentiem komentārus atļauts sniegt tikai Mārketinga daļai!

TELEFONA NUMURI, APZINOŠANAS SHĒMA ĀRKĀRTAS SITUĀCIJĀ:

(nomaināmas lapas)

7. Ar sadarības institūciju noslēgtā līgumu kopijā, ja avārijas ierobežošanai vai likvidēšanai paredzēts piesaistīt citu institūciju resursus

SADAK BIBAS HIGH/MS Nr. VE-01/2016

AS "VIRŠI" DUS "Valmiera"

CIVILĀS AIZSARDŽĪBAS PLĀNS

versija: 02.2021

5. Nodokšņenu sistēmas ar kopēju darbu pieņemšanu nodrošināt tehniskais direktors, bet ja viņš nav uz vietas, tad tas pārvarē kādu no PASĀČĪTĀJA personā, parakstotuz IZPILDĪTĀJA rakstītu vērtību.
- 6.1. IZPILDĪTĀJA rakstītu vērtību par likuma sniegšanas akta, neliņ pēc izpildītā darba, rādītāji apliecinot servisa darbnieku ierašanis laikā, izpildīto darbu apjomu, izmantojošo resursu daļu un tam pārēto laiku.
- 6.2. Iegūtu pareiziņotus maksājumus pārskaiti uz IZPILDĪTĀJA norādīto bāzdas kontu.
6. Līgumsledzēju posmu atbildību un serītu izdarīšanas kārtību.
- 6.1. IZPILDĪTĀJS un PASĀČĪTĀJS, saskaņā ar ecesāiem normatīvkiem aktiem, uzturējis materiālu un jūklietu atbalbu par likuma paredzēto saistību neizpildī vai neizpildītu izpildī.
- 6.2. Izaudējumu, ja kāda no līgumsleķējam posmem neplika vai iepriecīgi pilna šī līguma noteikumus, vairiņi Pase pilnībā atdzīvina otru Pusei radusos tiešos zaudējumus saskaņā ar Latvijas Republikā spēkā esošajiem normatīvkiem aktiem un šī līgumu.
- 6.3. Veis stredus un domātspējas, kas nodala secpā Pusei sakārā ar šī līguma izpildi, Puses risinātā pārām celi, la vienotās, netuks pamuktā, strīdus izskata tura sarkanai un lāvīgai Republikā spēkā ecesāiem normatīvajiem aktiem.
7. Darbu izpildīšanas kārtība un nosacīumi.
- 7.1. Darbu izpildītās saistījumi ar šī līguma punktēm un likuma papildus vienotībam, pēc darba pabeigšanas tiek sestādīti un abpusē pārskaitīti pieņemšanai noderīgās akts.
- 7.2. Izvēlētaa pārskaitītā kārtība iekārtēja spēkā IZPILDĪTĀJA pilmāno personu utvārā kā liela tekmē spēkā I. maršā.
- 7.3. PASĀČĪTĀJS uz visu šī līguma laiku novērīm savu pilnvaroto pārstāvi – tehnisko direktoru Ra蒙ondo Grolli, kurai e-pasta adrese: ra蒙ondo.grolli@virshi.lv un/va.du蒙ondos.strelj@outlook.com, mob. tel. 29112780.
- 7.4. IZPILDĪTĀJS, la risinātā darba pārām jaujumus no savas Puses nozīmē pilnvaroto pārstāvi – Čirts Hermanis, mobitel: 29129476, e-pasts: virshi@virshi.lv.
- 7.5. Izaudējumu, ja darba izpildītās parādībās, ka izpildītās darbs nevarēs kvalitāti, IZPILDĪTĀJA norādītajai laikai.
8. Nepārvara vara (fiksē mājotie)
- 8.1. Novērtēja posmem netiks uzskaitīta par atbilstību, ja šī līguma nosacījumu izpildītākavē, kājā podzītās neizpēgtām daļas, kārtības, kārtības, diversījas, atsevišķi, ievērojoties valsts iekārtas citi apstākļi atpūtas rās Puses kontroles, kuras līgumsaizības tas ierīkītā un kuru Puse nav spējīga novērtēt ar jebkādiem saprīgām vis reibīcīgām metodēm un cēlābu. Par augstākumēto apstākļu iestādējus Pusei, kura se apstākļu dēļ nevar pilnībā savas līguma saistības, 5. (piecej) darba dienās laikā rakstiski iūniformētās Puse.
- 8.2. Ģādījumos, ja Puses pastāvītā interese turpinās šī līguma attiecības, šī līguma saistību uzpildēs terciens tiek pagamīts. Pusei par to irklustīti vērtējoci. Ģādījuma, ja neparādās varas apstākļi ierīkātas dēļ, Puses nerēdz ierējēt turpināt šī līguma attiecības, Šī līgums tie paratraukts pēc Puses vienotības, ja īterējot šī līguma noteikumus.

9. Līguma grozīšana, papildināšana, pārīstāmība pirms ierīkotām izbezīšanā.

9.1. Šī līgums var tikt grūtīs, papildināts vai izbezīts pirms ierīkotām, Pusei par to iepriekš rakstītu vērtību.

9.2. Ģādījuma, ja kāda no līgumsleķējam posmem neplika vai iepriecīgi pilna šī līguma noteikumus varēt kā "Šā (ierīkotā) kalendārā, dienas, un nav navversus pārkāpumi vai nav uzskaitīti pārkāpumi novērēto dienu laikā no otrs Puses ierīkotā pārzīvojuma novēršanai dienas, otrs Puse ir tiesības vienpasaī kārtība apliecinot to ūtīguma, rakstītā pārskaitījot par to otrs posce 5. (piecej) datība dienās, ierējekši un pārprastā atlīdzībā zaudējumus normatīvajos aktos rezultējot kārtība

9.3. Ja ūtīgums tiek izbezīts pirms ierīkotām, kas gaidītu ar ūtīgumu, ir spēkā tikai tādā ģādījumā, ja uzskaitītā rakstītācīja un apstākļu ar Pusei parakstiem. Ģādījuma, ja kāda no Puses manām sauju dokumentācījām, kura viss viss, lai plūdoti sakānā ar ūtīgumu uztēmīs saistības, kā arī dokumentācījām, kas noteikmē ūtīgumā ierīkotā, darbu izpildēs genā;

9.3.1. "PASĀČĪTĀJS samaksā IZPILDĪTĀJAM par faktisku pārējējām darbiem pēc to mērķiem, vadīties pēc ūtīguma noteikumiem.

10. Citi noteikumi

10.1. Visas zāmatības un pārplātnajumi, kas gaidītu ar ūtīgumu, ir spēkā tikai tādā ģādījumā, ja uzskaitītā rakstītācīja un apstākļu ar Pusei parakstiem.

10.2. Ģādījumi, ja kāda no Puses manām sauju juridiskā adresē un/vis/ bankas reķīstību par to otrs Pusei. Par zāmējumiem, kuri var rasties ūtīguma Puses sakārā ar ūtīgumu novēršanai un nepieciešamību pārīstām, pārlūpā apjomā atbilst vārīgā Pusei.

10.3. Visas pārīcīgās ūtīguma neatkarībasības jāturējumus. Puses vārās no Lāvīgas Republikā spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem.

10.4. Šīs līgums vārātās lāvējās vākotā uz 7. (piecej) ierīkotām lāpsoēm (kāpā ar pārīkotām) divis autentiski eksemplāri, no kuriem viens glābās pie PASĀČĪTĀJA, otrs pie IZPILDĪTĀJA. Puses apjomā, kā tām ir iecīlētas pārskaitītā ūtīgumā, tām ir viens nepieciešams plāns arī arī ūtīguma slēgt ar ūtīgumu.

11. Posaī juridiskās adreses, iekīvīzītās parakstu

PASOTTĀJĀS

AS "VIRŠI" SIA
Kārtība 17, Mērķi, Mērķi, Mērķi, pag., Zālīja 5/203,

Alkrāku ielā 11, 15. 5011 Rīga, LV-10109

Reģ. Nr. 402015010344

Tel. 266683334

EPIS. nr. 1012717

e-pasts: info@virshi.lv

Rādītājs: NS "Grāde kārtība"

Konts: LV-5111-VRM05100267338

Kods: HKABLV22

Izpildītājs: J. Reckums

SIA "VIRŠI" SIA

Zālīja 5/203,

Rīga, LV-10109

Reģ. Nr. 402015010344

Tel. 266683334

EPIS. nr. 1012717

e-pasts: info@virshi.lv

Rādītājs: NS "Grāde kārtība"

Konts: LV-5111-VRM05100267338

Kods: HKABLV22

Izpildītājs: J. Reckums

Signature:

J. Reckums

Signature:

J. Reckums

Signature:

J. Reckums

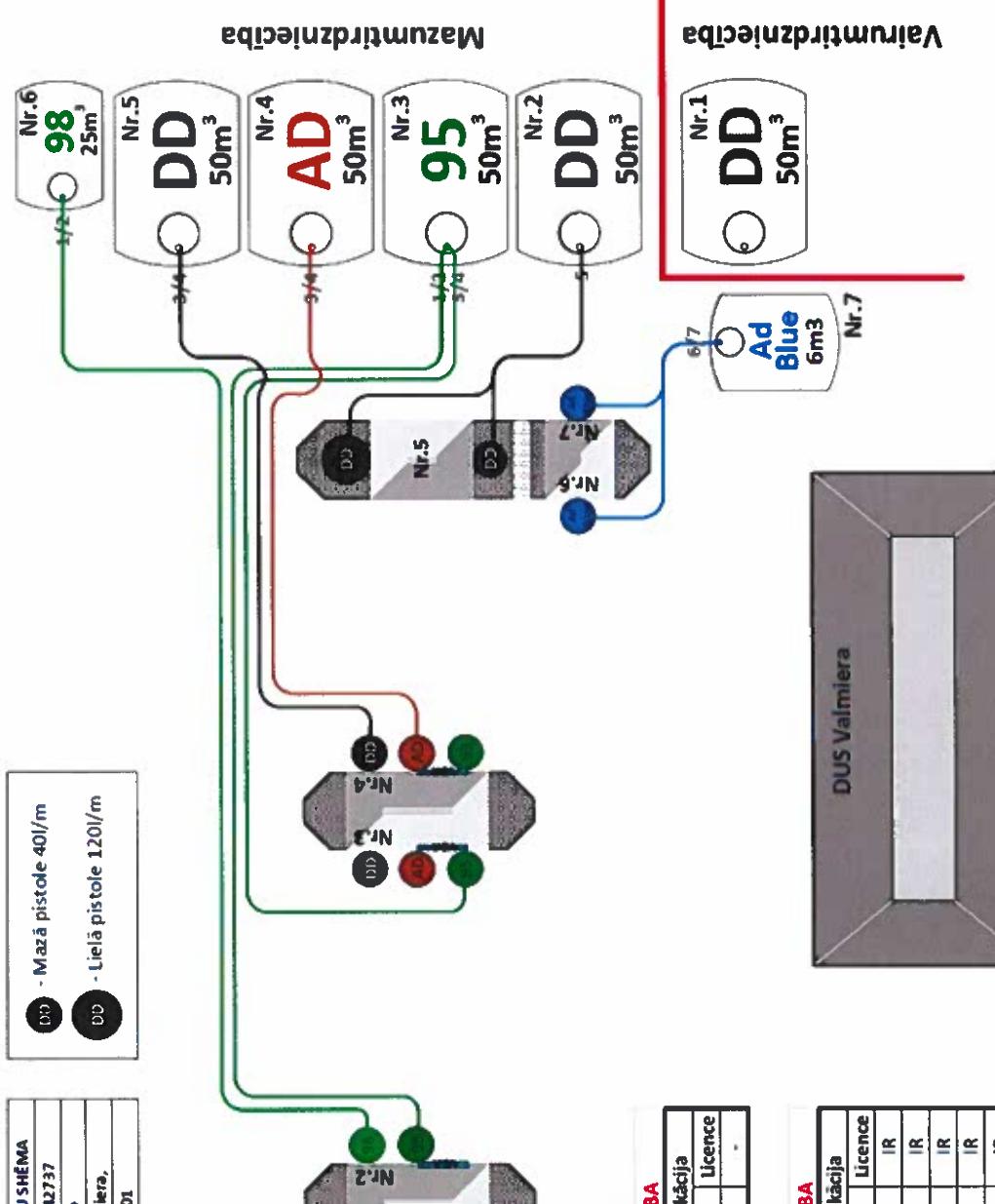
Signature:

J. Reckums

8. Paaugstinātās bīstamības objekta bīstamo ķimisko vielu un maisījumu glabātavas shēma

DUS TEHNOLOĢISKO IEKĀRTU SHĒMA	
A/S "VIRŠI-A"	LV 40003222737
DUS "VALMIERA"	
Parvaldes iela 12, Valmiera,	
Valmieras nov., LV - 4201	

- Mazā pistole 40l/m
- Lielā pistole 120l/m

Degvielas tvertnu specifikācija			
Nr.	Tilpums	Degviela	Licence
1	50m³	DD	-

Degvielas tvertnu specifikācija			
Nr.	Tilpums	Degviela	Licence
2	50m³	DD	IR
3	50m³	95	IR
4	50m³	AD	IR
5	50m³	DD	IR
6	25m³	98	IR
7	6m³	AdBlue	-

PLĀNOTĀ DARBĪBA:
2 CNG mobilie
konteineri ar atsevišķu
uzpildes dispanseru